

Seljord kommune

Arkiv: 15
Saksnr.: 2019/1283-10
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 05.11.2019

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret		14.11.2019
Formannskap/økonomiutval		21.11.2019
Arbeidsmiljøutvalet		19.11.2019
Arbeidsmiljøutvalet		20.11.2019
Kontrollutval		
Velferdsutvalet		26.11.2019
Eldreråd		03.12.2019
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne		04.12.2019
Ungdomsråd		
Kommunestyret		12.12.2019

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, kommuneplan med handlingsprogram**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Gul bok 2020 - 2023
- 3 Vedlegg 1 til Gul bok - Oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester 2020
- 4 Vedlegg 2 til Gul bok - Sjølvkost Budsjettnotat - Seljord kommune 2020
- 5 Vedlegg 3 til Gul bok - Kostnad vedlikehald vegar og bruer 2020-2028.
- 5 Vedlegg 4 til Gul bok - Vurdering av innkomande søknadar per 6.nov

Saksutgreiing:

Formalia rundt budsjett og økonomiplan:

Kommunelova § 14 - Økonomiforvalting, legg dei lovmessige premissane for rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for dei neste fire åra.

I hovudtrekk er krava:

- Kommunen skal forvalte økonomien slik at handlingsvenen blir i varetatt over tid, § 14-1
- Utarbeide realistiske budsjett og økonomiplanar § 14-1
- Minimerer finansell risiko rundt gjeld og gjeldsbyrde, § 14-1
- Vedta eit budsjett og økonomiplan i ballanse § 14-4
- Skal vise eit drifts- og eit investeringsbudsjett, § 14-4
- Formannskapet skal innstille budsjett og økonomiplan til kommunestyre, § 14-3
- Budsjettet er bindande for kommunen § 14-5

Rådmannen legg fram eit budsjettforslag og forslag til økonomiplan med dei beste anslaga for realistiske inntekter og utgifter som er venta i 2020 og i økonomiplanperioden 2020-2023. Nærmore informasjon og detaljar for saksframleggjet er å finne i vedlagt Gul bok.

Konstituerande kommunestyret 17. oktober vedtok at dag 1 av 2 i formannskapshandsaming av budsjett skulle bli eit kommunestyremøte. 14. november legg rådmannen difor fram for kommunestyre ein presentasjon og orientering om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Formannskapet 21. november vil innstille til kommunestyre 12.desember 2019. Formannskapets innstilling i møte 21. november blir lagt ut til offentleg ettersyn i 14 dagar. Kommunestyret vil i sitt møte 12.desember 2019 fatte endeleg vedtak i saka.

Kommunestyret 12.desember vil få framlagt ei sak som tek med seg alle innspel frå andre utvalshandsamingar og høyringsinnspele som har kome inn. Kommunestyrets vedtak blir kunngjort på vanleg måte og Gul bok med eventuelle endringar sendast over til fylkesmann og departementet for orientering.

Gul Bok er eit bindande styringsdokument for Seljord kommune. Dette syner korleis målsettingane i kommuneplanen skal bli nådd. Tilbakemelding om framdrift i samsvar med planen skjer gjennom arbeidsprogram, budsjettoversyn, årsrekneskap og årsmelding. Planen med tilhøyrande tilbakemeldinger utgjer kommunen sin internkontroll på øvste nivå i regi av rådmannen. I tillegg førar kommunestyret sjølv kontroll med verksemda gjennom kontrollutvalet.

Innleiing til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Seljord kommune har hatt stø kurs mot Robek dei siste årane. Robek er regjeringas liste over kommunar i økonomisk ubalanse. Dersom forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020- 2023 blir vedteke innanfor føreslårte økonomiske rammar er vi på trygg grunn utanfor Robek.

Økonomiplanen er nøktern og solid forankra på inntektssida, men det vil taka tid og hardt arbeid føre vi er ute av faresonen. Budsjettet for 2020 set to føter i bakken og legg opp til ei markant reduksjon i ekstern aktivitet, for å holde eit naudsint økonomisk-, og kommunal tenestefokus.

Seljord sin økonomiske situasjon og negative befolkningsutvikling er tunge premissfaktorar som pregar rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Det at kommunestyre sidan 2014/15 gradvis har slutta å fylge sine eigne økonomiske anbefalingar og måltall dei sjølve har vedteke, er ein viktig hovudfaktor for at kommunen er i den økonomiske situasjonen vi er i.

Vi har over lengre tid brukt meir pengar enn det som kjem inn. Kommunens disposisjonsfond var på 14,7 millionar kroner den 31.12.17, og 10 millionar kr. per 31.12.18. Kommunenes drift i 2019 er budsjettert med å bruke ytterligare 6,25 millionar kronar av disposisjonsfondet. Fortsett vi drifta slik vi gjer no vil disposisjonsfondet vera tomt i 2020. Seljord kommune burde til ein kvar til hatt eit disposisjonsfond på minst 15 millionar kronar.

Rådmannens melding til kommunestyre for budsjett 2019 var:

«Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje lenger oppfyller villkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.»

Historiske moment:

Det var to hovudparametrar som låg til grunn for rådmannens tilråding til budsjett 2019 for å unngå Robek. Innføring av eigedomskatt og ein reduksjon i drifta. Kommunestyre vedtok *kun* ein reduksjon i drifta på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Erkjenninga om at vi ikkje oppfyller villkåra i kommunelova om å lever eit budsjett i ballanse ble forsterka og konkretisert i kommunestyre 20. juni 2019 i sak 21/19. Rådmannen konkludera med at det ikkje var realisme å få til ein reduksjon i drifta med 15 årsverk utan å bryte med krav i lovpålagede oppgåver i økonomiplanperioden 2019-2022.

Fylkesmannen sin tilbakemelding til rådmannen og ein politisk oppnemnt arbeidsgruppe (ad-hoc) frå kommunestyre den 16.august 2019, og til kommunestyre 17. oktober 2019 er at vi for alle praktiske føremål er å sest på som ein kommune i økonomisk ubalanse (Robek). Fylkesmannen har med erkjenninga i kommunestyre juni 2019 grunnlag for å underkjenne kommunens budsjett for 2019, og økonomiplan 2020-2023. Budsjett og økonomiplan ble med rette sett på som ikkje realistiske. Fylkesmannen har varsla at dei ikkje vil godkjenne eit nytt budsjett dei meiner er urealistisk.

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Det politisk oppnemnte ad-hocutvalet gav rådmannen ein oppmoding til budsjett 2020: «Det er inga hellege kuar» og «det er dei store talls lov som gjeld». Det betyr blant anna at struktur innan skule og oppvekst som tidligare har våre unntatt for endringsforslag likevel kan verta aktuelt å vurdera. Dette er nytt og det gav administrasjonen mogligheter for å sjå på tiltak ein tidlegare ikkje har hatt/sett på som realistiske. Dei store talls lov er oppfatta som at alle tiltak ikkje treng eit fullstendig detaljegrunnlag for å bli fremma som aktuelle tiltak.

Til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 har rådmannen føreslått kutt som ein i moderne tid ikkje har sett i Seljord. Dette er gjort for å få budsjetta i ballanse. Fokuset har våre å bevare velferdstenester framfor tilskot til eksterne aktørar. Rådmannens forslag tek også konsekvensen av at reduksjonen i befolningsgrunnlaget gjer at vi bør levere tenester annleis framover. Denne endringa vil fortsette i åra som kjem i takt med forventa nedgang i innbyggjartal.

Ein kommune skal drive og utvikle gode velferdstenester og aller helst vere ein av fleire utviklingsaktørar i det samfunnet vi bur og trivast i. Kommunen er Seljord desidert største arbeidsplass, men vi er lite utan eit privat næringsliv, dei tilreisande og innbyggjarane. Det er dei vi er her for. Samstundes, så kan ikkje dei same aktørane klare seg utan kommunen. Vi er eit lag, og vi må forsøke å vera på lag framover også.

Når Seljord samfunnet nå står ovanfor relativt store endringar i befolknings-utviklinga, gir direkte negative konsekvensar for kommunens budsjetter. Fleire blir eldre og færre born vil komme til i grunnskulen. Færre born blir født, færre i arbeidsfør alder bidreg i arbeidslivet og fleire flyttar frå kommunen. Utviklinga krev tiltak og handlekraftige løysingar. Tida framfor oss vil i større grad krevja ein administrativt- og politisk stamina for å både taka og stå i naudsynte prioriteringar og slutningar.

Som ein konsekvens av endringane i befolkningsutviklinga meiner rådmannen at vi skal legge om tenestene i kommunen. I praksis så betyr dette at programområde 3, helse og omsorg må styrkast og programområdet 2, skule og oppvekst må reduserast som eit direkte konsekvens av utviklinga.

For å starte på dette arbeidet foreslår rådmannen at Åmotsdal barnehage blir samlokalisera i Flatdal oppvekstseneter frå 1. august 2020, og at barnehagen ved oppvekstsetneter blir samlokalisert i Seljord barnehage (Tussejuv og Heddeli) frå 1. august 2022. Rådmannens berekningar visar at ein i 2022 kan ta i mot alle barnehageborn i sentrum, utan å bygge nytt og samstundes få ein reduksjon i drifta.

For skulene kjem krysspunktet for når Seljord barne- og ungdomsskule kan ta i mot alle born i skulealder hausten 2026. Rådmannen meiner det er økonomisk rett å byrje planlegging av ein samlokalisering for skulane i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

I slutten av økonomiplanen 2020-2023 kan vi sjå konturar på ein betring i økonomien. Betringa bør prioriterast inn mot PO3-helse og omsorg for å taka den veksten i behov som har starta og som kjem med forsterka styrke frå 2023.

Rådmannen meiner at det må takast grep som kanskje ikkje blir forstått eller akseptert på kort sikt ute i samfunnet. Likevel er det naudsynt for å sikre at Seljord kommune kan få att ende sitt økonomiske handlingsrom og mogeligheter til igjen å vera ein utviklingsaktør inn i framtida.

Hovudmoment i kutt og innsparing:

Generelt for programområda blir det foreslått kutt som vil merkast i det daglege for dei tilsette og våre brukarar. I hovudtrekk nemnast det:

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden
PO1 - Sentraladministrasjon	<p>Sentraladministrasjon er ein budsjettmessig lita eining i det totale budsjettet for programområdet. PO1 inneheld kommunens pensjonsavsettingar, drift av folkevaltordninga, kommunens store avtalar, forsikringar m.m.</p> <p>Frp 2021 tek PO1 ein reduksjon på to område som til saman vil vera omlag 0,8 årsverk.</p>	0,8
PO2 – Skule og oppvekst	Programområde 2 – Skule og oppvekst vil slå saman tenester innan barnehage, og få redusert tilbodet innan kulturskulen. I begge tiltaka ligg det ein reduksjon på omlag 10 årsverk i økonomiplanperioden.	10
PO3 – Helse og omsorg	Programområde 3 – helse og omsorg vil redusere 1,5 årsverk innan psykisk helse og rus, kutte i kurs og etterutdanning, redusere ca eit årsverk innan omsorg, fjerne alle kjente bufferar i direkte drift.	1,5
PO4 – Samfunnsutvikling og drift	Programområde 4 – samfunnsutvikling og drift tek bort ein rekke tilskot til lag og foreiningar, avvikle eigarskap i Møtestad Seljord, redusere opningstid i symjehallen til 3 mnd i året for å sikre symjeopplæring og omlag 0,5 årsverk	0,5
Totalt		12,8 årsverk

Detaljar om kutt og tiltak i dei forskjellige programområdane finn ein via innholdslista i Gul bok.

Per i dag driv vi ikkje forsvarleg innan byggforvaltinga i programområde 4, samfunnsutvikling og drift. Aukar vi ikkje vårt økonomiske handlingsrom vil dette utvikle seg til fleire programområder. Saman med eit fokus på forbetringar og kostnadsreduksjonar i drift, må vi auke inntektene til kommunen.

Eigedomskatt:

Det einaste området rådmannen veit om, og som vil auke inntektene slik at det monnar, er innføring av egedomskatt for boligar, hyttar og næringseigedom som per i dag ikkje er omfatta av egedomskatt.

Seljord kommune har i dag egedomskatt på kraftverk og noko næring som inngår i same definisjonen som lovkravet for kraftverk. Dette har vi hatt i fleire ti-år. Inntektene for egedomskatt gir omlag 11 mill kr. Legg ein til sal av konsesjonskraft gjev dette kommunen omlag 20 millionar kr totalt årlege inntekter. Denne egedomskatten har til nå våre relativ ukontroversiell. Rådmannen rår til at denne fortsett, uavhengig av kva kommunestyre vedtek rundt egedomskatt elles.

Prognosane vi har lagt til grunn for innføring av egedomskatt er følgande:

	2020	2021	2022	2023	Øk.plan perioden
Sum	-1 500 000 kr	6 000 000 kr	9 000 000 kr	12 000 000 kr	27 000 000 kr

Rådmannen har brukt egedomskatt som ein del av salderinga for å få budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i hamn, kor arbeidet med innføring av egedomskatt startar i 2020. Skal vi oppnå ballanse utan egedomskatt må ein politisk prioritere å finne ein budsjettmessig inndeckning på 27 millionar kr i økonomiplanperioden.

Hovudutfordringar framover:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsla at Seljord kommune burde i større grad sikre ein forsvarleg økonomisk drift og økonomisk buffer over tid. Statistikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og det manglande handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2020 og ut økonomiplanperioden:

- Når budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 ikkje lot seg løyse med reduksjon av 15 årsverk, og egedomskatt ikkje ble innført, løyste vi inga av dei 23,6 millionar kr som var sei økonomiske utfordringane vi stod ovanfor. Utfordringa ble overført til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.
- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat har gitt Seljord eit mindre handlingsrom. Økonomiplanen framover legg opp til ein vridring frå negativt til eit positivt resultat.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	-1,74 %	-0,15 %	-0,08 %	-1,59%	0,21 %	0,38 %	0.74 %

- Framleis urovekkande høg lånegjeld på omlag 290 mill kr, men som eit positivt trekk visar den tydeleg reduksjon i økonomiplanperioden til omlag 250 mill kr. 1 % endring i rentesats vil medføra omlag 2,9 mill kr i utgiftar.
- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i økonomiplanperioden frå 195 mill kr til 190 mill kr i takt med befolkningsnedgangen.
- For 2020 er det signalisera at Seljord får 12 flyktninger. Vi har budsjettet med 10 kvart år. Vi ble tildelt 10 i 2019, men pr medio oktober har det kome 4. Frå 2021 har Imdi varsla at store endringar på nasjonalt plan, som vil påverke kor mange fletningar kommunane får til seg.

Økonomisk har talet på flyktninger som kjem ein påverknad for oss. Både kor stort vi til ein kvar tid skal dimensjonere tenestene som støttar opp rundt flyktningane, og ved at vi budsjettera med ein viss sum, men i realiteta får inn ein anna sum.

- Ny kommunelov krev ein anna beregningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,2 mil kr i avdrag med dagens rentesats
- Reduksjon i inntekt på omlag 3,8 mill kr på grunn av nedgang i barnetala på 30 stk, frå dagens 371 til minst 341 i økonomiplanperioden, samstundes som talet på eldre frå 67 aukar i same periode.
- Auken pensjonsutgiftar, jf måten pensjon blir rekneskapsført i kommunane, 12-14 mill kr i 2020-2025

Politisk ynskje om reell valmoglichkeit til rådmannens tilråding

Rådmannen har jobba etter ein politisk bestilling, kor ein i tillegg til rådmannens tilråding ynskjer eit reelt alternativ kor ein kan velje vekk eigedomskatt, og/eller bytte ut tiltak rådmannen tilrår med andre politiske prioriteringar.

Rådmannen ser at dette vanskeleg let seg gjere. Ved budsjett-statusoppdatering så manglar det omlag 6 millionar kroner for å få et budsjett og økonomiplan 2020-2023 i ballanse. Då er eigedomskatt lagt til grunn for salderinga. Nye kuttrundar er gjennomført i programområda og ved siste status føre utsending manglar det omlag 4 millionar kronar for å gå i ballanse. Rådmannen foreslår å nytte disposisjonsfond for å kompensere opp til eit balansert budsjett.

Rådmannen har sett seg nøtt til å bruke alle kjente kutttiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.

Kortsiktige og langsiktige anbefalingar:

Vedta Gul bok med følgjande presiseringar for å få balanse i:

Budsjettet 2020:

- Starta opp prosessen og gjennomføre taksering av hus, fritidsbustader og næringseigedom som i dag ikkje har eigedomskatt, med mål om innføring av eigedomskatt frå 2021
- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Søke å gjere om/stanse allereie vedtekne tiltak som ikkje er byrja på som er juridisk tilrådeleg
- Ha fokus på forbetingar og moglige reduksjonar i drifta
- Bruk av disposisjonsfond for å dekke opp naudsynt drift
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunale gebyr vedtaks

Økonomiplanperioden 2020-2023:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivingsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2020 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2021

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å gjera følgjande vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyre å gjera følgjande vedtak:

Vedta Gul bok med vedlegg som Seljord kommunes budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 med hendlingsdel (kommuneplan med handlingsdel, budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023).

I samsvar med kommunelova § 45 nr. 3 vert årsbudsjett for 2019 lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før den vert handsama av kommunestyret.

I samsvar med kommunelova § 44 nr. 7 vert økonomiplan med framlegg til vedtak lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før planen vert handsama i kommunestyret.

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge følgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2020 – 2023.
2. I medhald av egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut egedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av egedomsskattetaksten. Vedtekene for egedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for egedomsskatteåret 2020, jamfør egedomsskattelova §10.
 - a) For egedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut egedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
 - b) For egedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut egedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom egedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal rekna med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.
 - c) For egedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut egedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2020 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av egedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2020, jf. overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.
 - d) Den alminnelege egedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. egedomsskattelova § 11 første ledd.
 - e) Egedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. egedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.
 - f) Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for egedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av egedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

3. Nytt låneopptak i 2020 vert avdrege i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.
4. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av bevillingsoversyn investering, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2020 kr 25 245 mill kr.
5. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programomr  deniv   slik det går fram av budsjettkjema bevillingsoversyn drift, fordelt på programområda.
6. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i fr   prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, bygesak, oppmåling og Matikkellova, er det i budsjett 2020 vedteke at ein i løpet av perioden 2020-2021 skal ha ein opptrappingsplan fr   90% til 100% dekning.

Utskrift til:

Kommuneplan – Handlingsdel

Med handlingsprogram, budsjett

og

økonomiplan med kommentarar 2020 – 2023

Gul bok

*Rådmannen sitt framlegg
til orientering i
kommunestyret 14.11.2019
og*

*handsaming i formannskapet
21.11.2019*

Innhald

Rådmannen si vurdering og langsiktig tilråding	4
Historiske moment:	4
Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:	5
Hovudmoment i kutt og innsparing:	6
Eigedomskatt:	6
Hovudutfordringar framover:	7
Rådmannens anbefalingar:	8
Seljord 10 år fram i tid	8
Handlingsprogram til samfunnssdelen av kommuneplanen 2020-2023	16
Bevilgningsoversyn drift	45
Økonomisk oversyn drift	47
Investeringar i varige driftsmidlar	49
Bevilgningsoversyn investering	51
Kommentrarar til budsjett 2020 og økonomiplanperioden 2020-2023	52
Innleiing	52
Økonomiske målsettingar	52
Disposisjonsfond	53
Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter")	54
Kraftinntekter	55
Utbyte frå aksjeselskap	56
Eigedomsskatt	57
Brutto lånegjeld	59
Finanskostnader	60
Pensjon	61
Investeringar	62
Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter	65
Programområde 2 Skule og oppvekst	70
Programområde 3 Helse og omsorg	79
Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift	92

Innleiing

Dette dokumentet kalla "Gul bok" er satt saman av handlingsprogrammet for 2020-2023, forslag til budsjett for 2020 og økonomiplan fram til 2023. Det er kommunestyre som vedtek budsjett og økonomiplan 12. desember 2019. Handlingsprogrammet tek utgangspunkt i kommuneplanen sine målsettingar og den økonomiske politikken legg føringar for kva som kan realiserast innafor 4 års perioden.

Del 1 av Gul Bok er handlingsprogram, del 2 er budsjett og økonomiplan med kommentarar.

Handlingsdelen er heimla i Plan- og bygningslova jf. § 11, om kommuneplan. Handlingsdel til samfunnsdelen av kommuneplanen vert omtala som "konklusjonen på korleis kommuneplanen skal følgjast opp". I planen skal det vera fokus på utfordringar og tilrådde planar som skal utarbeidast, samt prosjekt og einskildsaker, dei neste 4 åra.

Plan- og bygningslova § 11 – Kommuneplan: "Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel som angir korleis planen skal følgjast opp dei fire påfølgjande år eller meir, og reviderast årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen". Handlingsdelen skal innehalde eit program for å gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel for dei fire neste budsjettåra. Kommunen sin økonomiplan skal inngå i handlingsdelen. Planlagde tiltak og økonomiske prioriteringar vert knytte saman.

Pbl §11-3: "Kommuneplanens handlingsdel gjev grunnlag for kommunen si prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver og konkretiserer tiltaka innanfor kommunen sine økonomiske rammer." Betre handlings- / detaljplanleggingsgrunnlag for politikarar, administrasjon og innbyggjarane i kommunen. Betre økonomisk styring. Betre samhandling mellom administrasjonen og den politiske leiinga. I det kommunale plansystemet er "Handlingsdel med økonomiplan" ein viktig "motor" for sortering og prioritering av tiltak framsette i delplanane. Tiltaka som vert prioriterte i planen skal medverke til at måla i kommuneplanen vert nådde.

Budsjett og økonomiplan byggjer på det som i budsjettverktøyet Arena vert kalla *konsekvensjustert budsjett*. Konsekvensjustert budsjett vert sett opp på bakgrunn av justert budsjett frå året før (2019), med lønsjustering og prisvekst, dvs. at det er lagt inn tal for reelle driftskostnader og løn til dei årsverka som avdelingane disponerer. Hovudpoenget med konsekvensjustert budsjett er å budsjetterte kva det vil koste å drive Seljord kommune i 2020 slik som tenestetilbodet er i dag med dei inntektene ein kan vente å få i 2020. I tillegg består konsekvensjustert budsjett av vidareføring av politiske vedtak, og konsekvensar av andre interne justeringar. Tiltak som avvik frå grunnlaget i konsekvensjustert budsjett er omtalt i kommentardelen til kvart programområde. I tillegg til konsekvensjustert er det innan kvar programområde satt opp fleire tiltak, som syner korleis ein har tenkt å redusere/kutte innafor kvart programområde.

Rådmannen si vurdering og langsiktig tilråding

Seljord kommune har hatt stø kurs mot Robek dei siste årane. Robek er regjeringas liste over kommunar i økonomisk ubalanse. Dersom forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020- 2023 blir vedteke innanfor føreslätte økonomiske rammar er vi på trygg grunn utanfor Robek. Økonomiplanen er nøktern og solid forankra på inntektssida, men det vil taka tid og hardt arbeid føre vi er ute av faresonen. Budsjettet for 2020 set to føter i bakken og legg opp til ei markant reduksjon i ekstern aktivitet, for å holde eit naudsynt økonomisk-, og kommunal tenestefokus.

Seljord sin økonomiske situasjon og negative befolkningsutvikling er tunge premissfaktorar som pregar rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Det at kommunestyre sidan 2014/15 gradvis har slutta å fylgje sine eigne økonomiske anbefalingar og måltall dei sjølv har vedteke, er ein viktig hovudfaktor for at kommunen er i den økonomiske situasjonen vi er i.

Vi har over lengre tid brukt meir pengar enn det som kjem inn. Kommunens disposisjonsfond var på 14,7 millionar kroner den 31.12.17, og 10 millionar kr. per 31.12.18. Kommunenes drift i 2019 er budsjettert med å bruke ytterligare 6,25 millionar kronar av disposisjonsfondet. Fortsett vi drifta slik vi gjer no vil disposisjonsfondet vera tomt i 2020. Seljord kommune burde til ein kvar til hatt eit disposisjonsfond på minst 15 millionar kronar.

Rådmannens melding til kommunestyre for budsjett 2019 var:

«Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje oppfyller vilkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.»

Historiske moment:

Det var to hovudparametrar som låg til grunn for rådmannens tilråding til budsjett 2019 for å unngå Robek. Innføring av eigedomskatt og ein reduksjon i drifta. Kommunestyre vedtok *kun* ein reduksjon i drifta på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Erkjenninga om at vi ikkje oppfyller villkåra i kommunelova om å lever eit budsjett i ballanse ble forsterka og konkretisert i kommunestyre 20. juni 2019 i sak 21/19. Rådmannen konkludera med at det ikkje var realisme å få til ein reduksjon i drifta med 15 årsverk utan å bryte med krav i lovpålagte oppgåver i økonomiplanperioden 2019-2022.

Fylkesmannen sin tilbakemelding til rådmannen og ein politisk oppnemnt arbeidsgruppe (ad-hoc) frå kommunestyre den 16.august 2019, og til kommunestyre 17. oktober 2019 er at vi for alle praktiske føremål er å sest på som ein kommune i økonomisk ubalanse (Robek). Fylkesmannen har med erkjenninga i kommunestyre juni 2019 grunnlag for å underkjenne kommunens budsjett for 2019, og økonomiplan 2020-2023. Budsjett og økonomiplan ble med rette sett på som ikkje realistiske. Fylkesmannen har varsla at dei ikkje vil godkjenne eit nytt budsjett dei meiner er unrealistisk.

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Det politisk oppnemnte ad-hocutvalet gav rådmannen ein oppmoding til budsjett 2020: «Det er inga hellege kuar» og «det er dei store talls lov som gjeld». Det betyr blant anna at struktur innan skule og oppvekst som tidligare har våre unntatt for endringsforslag likevel kan verta aktuelt å vurdera. Dette er nytt og det gav administrasjonen muligheter for å sjå på tiltak ein tidlegare ikkje har hatt/sett på som realistiske. Dei store talls lov er oppfatta som at alle tiltak ikkje treng eit fullstendig detaljegrunnlag for å bli fremma som aktuelle tiltak.

Til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 har rådmannen føreslått kutt som ein i moderne tid ikkje har sett i Seljord. Dette er gjort for å få budsjetta i ballanse. Fokuset har våre å bevare velferdstenester framfor tilskot til eksterne aktørar. Rådmannens forslag tek også konsekvensen av at reduksjonen i befolkningsgrunnlaget gjer at vi bør levere tenester annleis framover. Denne endringa vil fortsette i åra som kjem i takt med forventa nedgang i innbyggjartal.

Ein kommune skal drive og utvikle gode velferdstenester og aller helst vere ein av fleire utviklingsaktørar i det samfunnet vi bur og trivast i. Kommunen er Seljord desidert største arbeidsplass, men vi er lite utan eit privat næringsliv, dei tilreisande og innbyggjarane. Det er dei vi er her for. Samstundes, så kan ikkje dei same aktørane klare seg utan kommunen. Vi er eit lag, og vi må forsøke å vera på lag framover også.

Når Seljord samfunnet nå står ovanfor relativt store endringar i befolkningsutviklinga, gir direkte negative konsekvensar for kommunens budsjetter. Fleire blir eldre og færre born vil komme til i grunnskulen. Færre born blir født, færre i arbeidsfør alder bidreg i arbeidslivet og fleire flyttar frå kommunen. Utviklinga krev tiltak og handlekraftige løysingar. Tida framfor oss vil i større grad krevja ein administrativt- og politisk stamina for å både taka og stå i naudsynte prioriteringar og slutningar.

Som ein konsekvens av endringane i befolkningsutviklinga meiner rådmannen at vi skal legge om tenestene i kommunen. I praksis så betyr dette at programområde 3, helse og omsorg må styrkast og programområdet 2, skule og oppvekst må reduserast som eit direkte konsekvens av utviklinga.

For å starte på dette arbeidet foreslår rådmannen at Åmotsdal barnehage blir samlokalisera i Flatdal oppvekstseneter frå 1. august 2020, og at barnehagen ved oppvekstsetneter blir samlokalisert i Seljord barnehage (Tussejuv og Heddeli) frå 1. august 2022. Rådmannens berekningar visar at ein i 2022 kan ta i mot alle barnehageborn i sentrum, utan å bygge nytt og samstundes få ein reduksjon i drifta.

For skulene kjem krysspunktet for når Seljord barne- og ungdomsskule kan ta i mot alle born i skulealder hausten 2026. Rådmannen meiner det er økonomisk rett å byrje planlegging av ein samlokalisering for skulane i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

I slutten av økonomiplanen 2020-2023 kan vi sjå konturar på ein betring i økonomien. Betringa bør prioriterast inn mot PO3-helse og omsorg for å taka den veksten i behov som har starta og som kjem med forsterka styrke frå 2023.

Rådmannen meiner at det må takast grep som kanskje ikkje blir forstått eller akseptert på kort sikt ute i samfunnet. Likevel er det naudsynt for å sikre at Seljord kommune kan få att ende sitt økonomiske handlingsrom og mogligheter til igjen å vera ein utviklingsaktør inn i framtida.

Hovudmoment i kutt og innsparing:

Generelt for programområda blir det foreslått kutt som vil merkast i det daglege for dei tilsette og våre brukarar. I hovudtrekk nemnast det:

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden
PO1 - Sentraladministrasjon	Sentraladministrasjon er ein budsjettmessig lita eining i det totale budsjettet for programområdet. PO1 inneheld kommunens pensjonsavsettingar, drift av folkevaltordninga, kommunens store avtalar, forsikringar m.m. Frp 2021 tek PO1 ein reduksjon på to område som til saman vil vera omlag 0,8 årsverk.	0,8
PO2 – Skule og oppvekst	Programområde 2 – Skule og oppvekst vil slå saman tenester innan barnehage, og få redusert tilbodet innan kulturskulen. I begge tiltaka ligg det ein reduksjon på omlag 10 årsverk i økonomiplanperioden.	10
PO3 – Helse og omsorg	Programområde 3 – helse og omsorg vil redusere 1,5 årsverk innan psykisk helse og rus, kutte i kurs og etterutdanning, redusere ca eit årsverk innan omsorg, fjerne alle kjente bufferar i direkte drift.	1,5
PO4 – Samfunnsutvikling og drift	Programområde 4 – samfunnsutvikling og drift tek bort ein rekke tilskot til lag og foreiningar, avvikle eigarskap i Møtestad Seljord, redusere opningstid i symjehallen til 3 mnd i året for å sikre symjeopplæring og omlag 0,5 årsverk	0,5
Totalt		12,8 årsverk

Detaljar om kutt og tiltak i dei forskjellige programområdane finn ein via innhaldslista i Gul bok.

Per i dag driv vi ikkje forsvarleg innan byggforvaltinga i programområde 4, samfunnsutvikling og drift. Aukar vi ikkje vårt økonomiske handlingsrom vil dette utvikle seg til fleire programområder. Saman med eit fokus på forbetringar og kostnadsreduksjonar i drift, må vi auke inntektene til kommunen.

Eigedomskatt:

Det einaste området rådmannen veit om, og som vil auke inntektene slik at det monnar, er innføring av eigedomskatt for boligar, hyttar og næringseigedom som per i dag ikkje er omfatta av eigedomskatt.

Seljord kommune har i dag eigedomskatt på kraftverk og noko næring som inngår i same definisjonen som lovkravet for kraftverk. Dette har vi hatt i fleire ti-år. Inntektene for eigedomskatt gir omlag 11 mill kr. Legg ein til sal av konsesjonskraft gjev dette kommunen omlag 20 millionar kr totalt årlege inntekter. Denne eigedomskatten har til nå våre relativ ukontroversiell. Rådmannen rår til at denne fortsett, uavhengig av kva kommunestyre vedtek rundt eigedomskatt elles.

Prognosane vi har lagt til grunn for innføring av eigedomskatt er følgande:

	2020	2021	2022	2023	Øk.plan perioden
Sum	-1 500 000 kr	6 000 000 kr	9 000 000 kr	12 000 000 kr	27 000 000 kr

Rådmannen har brukt eigedomskatt som ein del av salderinga for å få budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i hamn, kor arbeidet med innføring av eigedomskatt startar i 2020. Skal vi oppnå ballanse utan eigedomskatt må ein politisk prioritere å finne ein budsjettmessig inndekning på 27 millionar kr i økonomiplanperioden.

Hovudutfordringar framover:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsla at Seljord kommune burde i større grad sikre ein forsvarleg økonomisk drift og økonomisk buffer over tid. Statestikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og det manglande handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2020 og ut økonomiplanperioden:

- Når budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 ikkje lot seg løyse med reduksjon av 15 årsverk, og eigedomskatt ikkje ble innført, løyste vi inga av dei 23,6 millionar kr som var sei økonomiske utfordringane vi stod ovanfor. Utfordringa ble overført til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat har gitt Seljord eit mindre handlingsrom. Økonomiplanen framover legg opp til ein vridring frå negativt til eit positivt resultat.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	-1,74 %	-0,15 %	-0,08 %	-1,59%	0,21 %	0,38 %	0.74 %

- Framleis urovekkande høg lånegjeld på omlag 287 mill kr, men som eit positivt trekk visar den tydeleg reduksjon i økonomiplanperioden til omlag 250 mill kr. 1 % endring i rentesats vil medføra omlag 2,9 mill kr i utgiftar.
- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i økonomiplanperioden frå 195 mill kr til 190 mill kr i takt med befolkningsnedgangen.
- For 2020 er det signalisera at Seljord får 12 flyktningar. Vi har budsjettert med 10 kvart år. Vi ble tildelt 10 i 2019, men pr medio oktober har det kome 4. Frå 2021 har Imdi varsla at store endringar på nasjonalt plan, som vil påverke kor mange fletningar kommunane får til seg.

Økonomisk har talet på flyktningar som kjem ein påverknad for oss. Både kor stort vi til ein kvar tid skal dimensjonere tenestene som støttar opp rundt flyktningane, og ved at vi budsjettera med ein viss sum, men i realiteta får inn ein anna sum.

- Ny kommunelov krev ein anna beregningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,3 mil kr i avdrag med dagens rentesats.
- Reduksjon i inntekt på omlag 3,8 mill kr på grunn av nedgang i barnetala. Frå 2019 til 2022 går talet på innbyggjarar 6-15 år (grunnskulealder) ned frå 371 til 341 (ein nedgang på 30), og i aldersgruppa 2-5 år går talet ned frå 102 til 88
- Aukande pensjonskostander utover i økonomiplanperioda.

Politisk ynskje om reell valmoglichkeit til rådmannens tilråding

Rådmannen har jobba etter ein politisk bestilling, kor ein i tillegg til rådmannens tilråding ynskjer eit reelt alternativ kor ein kan velje vekk eigedomskatt, og/eller bytte ut tiltak rådmannen tilrar med andre politiske prioriteringar.

Rådmannen ser at dette vanskeleg let seg gjøre. Ved budsjett-statusoppdatering så manglar det omlag 6 millionar kroner for å få et budsjett og økonomiplan 2020-2023 i ballanse. Då er eigedomskatt lagt til grunn for salderinga. Nye kuttrundar er gjennomført i programområda og ved siste status føre utsending manglar det omlag 4 millionar kronar for å gå i ballanse. Rådmannen foreslår å nytte disposisjonsfond for å kompensere opp til eit balansert budsjett.

Rådmannen har sett seg nøtt til å bruke alle kjente kutt tiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.

Rådmannens anbefalingar:

Vedta Gul bok med fylgjande presiseringar for å få balanse i:

Budsjettet 2020:

- Starta opp prosessen og gjennomføre taksering av hus, fritidsbustader og næringseigedom som i dag ikkje har eigedomskatt, med mål om innføring av eigedomskatt frå 2021
- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Søke å gjere om/stanse allereie vedtekne tiltak som ikkje er byrja på som er juridisk tilrådeleg
- Ha fokus på forbetrinigar og moglige reduksjonar i drifta
- Bruk av disposisjonsfond for å dekke opp naudsynt drift
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunale gebyr vedtaks

Økonomiplanperioden 2020-2023:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivningsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2020 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2021

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

Seljord 10 år fram i tid

For å seie nokke om Seljord 10 år fram i tid har vi nytta oss av historiske tall og statistikk frå Statistisk sentralbyrå (SSB) og Telemarksforsking sin stedsanalyse for Seljord kommune oppdatera for 2019. Handlingsprogrammet som blir omhandla seinare i dokumentet seier nokke om konkrete tiltak som kan bidra til stedsutvikling.

Seljord 10 år fram i tid tek for seg ein meir faktaorientert tilnærming for å danne eit grunnlag for ein debatt om kva vi skal bruke dei store pengane i kommunebudsjettet framover. Fakta er ikkje kjenslestyrkt. Tala gir moglighet til å vite kva for element ein kan påverke for å få ynskja utvikling. Det må vera vår oppgåve og interesse å jobbe for å slå nedgåande trendar.

Når vi skal vidare og inn i talla får vi ikkje nødvendigvis alle svara vi treng eller håpar på. TF saman med SSB seier i bredde og dybde nokke om storleiken på talla, men ikkje nødvendigvis dei menneskelege faktorane for kvifor tala blir som dei blir.

Vidare går vi kort inn på indikatorane: Næringsattraktivitet, befolkningsutvikling, bustadattraktivitet får vi ein større innsikt for status pr dd. For å omtale dette blir det nytta informasjon frå Telemarksforskings sin www.regionaleanalyser.no.

Seljord i forhold til andre

På regionalt nivå veit vi at Telemark som fylke har ein negativ befolkningsutvikling og har hatt det over tid. Dei fleste kommunar i Telemark har den same negative utviklinga i mindre eller større grad. Seljord kommune har delteke i eit nettverk saman med andre kommunar kor Telemarksforskning (TF) har koordinert og samanstilt data rundt stedsattraktivitet. Seljord blir ikkje direkte samlinga med dei andre kommunane i nettverket spesielt, men opp mot eit landsgjennomsnitt.

TF peikar på fem fokusområdar som kvar seg kan påverke stedsattraktiviteten i ein kommune positivt eller negativt.

Fokusområda delast inn i ni indikatorar, og desse indikatorane kan igjen linkast til ytterligare mindre delindikatorar. Faktene er basera på historiske tal frå 2001 fram til 2019.

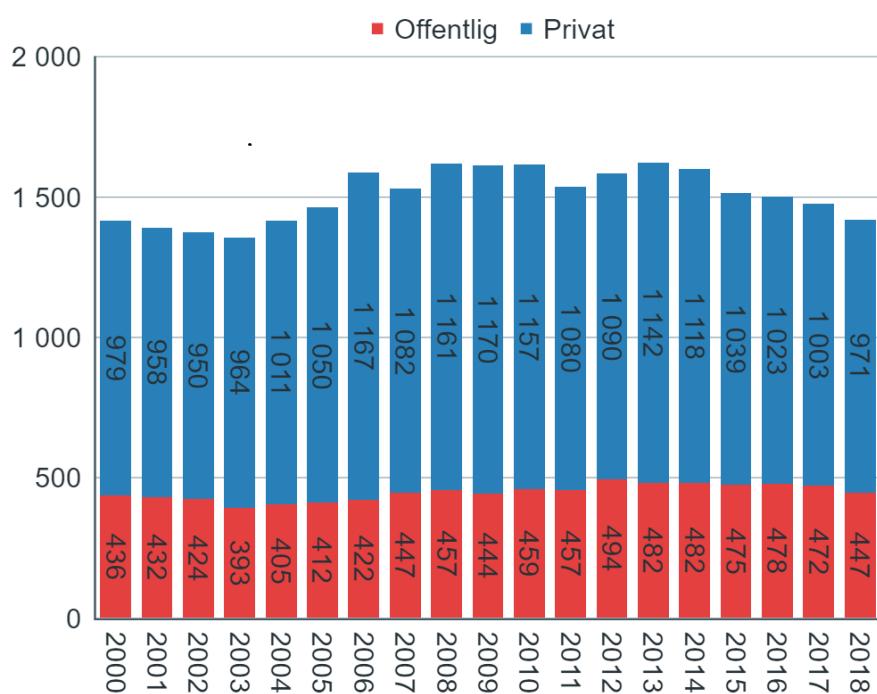
Skalaen går frå -2,5 til +2,5, kor 0 er landsgjennomsnitt. Tabellen under visar Seljord sine tall for stedsattraktivitet i 2019.

Attraktivitet:	Besøksattraktivitet Bostedsattraktivitet Næringsattraktivitet Norsk kulturindeks Arbeidsledighet og sysselsetting
Folkehelse:	Levealder Sykdomsbilde Klimaansvar
Natur og miljø:	Kulturmiljøer Natur og friluftsområder Barnefattigdom
Oppvekst:	Barnehage Grunnskole Nærmiljø
Trygghet:	Barnevern Helsetjenester Pleie og omsorg

	Askim	Bø	Drammen	Fredrikstad	Horten	Notodden	Sarpsborg	Seljord	Tønsberg	Ullensaker
Attraktivitet	0,0	1,5	0,0	0,3	0,3	0,4	-0,4	0,2	0,2	0,8
Besøksattraktivitet	-0,5	0,5	0,4	-0,1	0,0	0,4	-0,3	-1,0	-0,2	0,8
Bostedsattraktivitet	-0,2	2,5	-0,6	0,4	0,1	-0,5	-0,3	0,6	0,0	2,1
Næringsattraktivitet	-0,1	1,3	-0,1	0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,4	0,9
Norsk kulturindeks	0,5	1,7	0,5	0,8	1,3	1,6	-0,6	1,5	1,3	-0,7
Folkehelse	-0,9	-0,5	-0,4	-0,6	-0,8	-0,5	-0,8	0,3	-0,2	-0,1
Arbeidsledighet og sysselsetting	-1,4	-0,8	-0,9	-1,1	-1,6	-1,0	-1,2	0,4	-0,6	0,0
Levealder	-1,0	-0,4	-0,3	-0,4	-0,9	-0,5	-0,7	-0,3	-0,4	0,0
Sykdomsbilde	-0,6	-0,5	-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,5	0,7	0,1	-0,2
Natur og miljø	0,0	0,1	-0,1	-0,4	0,4	0,5	-0,5	0,2	-0,8	-0,9
Klimaansvar	0,2	0,4	-0,4	-1,2	0,0	0,3	-1,2	0,4	-1,9	-1,7
Kulturmiljøer	-0,3	-0,1	-0,2	0,1	0,7	0,8	-0,3	0,0	-0,1	1,6
Natur og friluftsområder	0,1	-0,1	0,2	-0,2	0,3	0,3	0,1	0,3	-0,4	-2,5
Oppvekst	-0,1	0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,4	0,0
Barnefattigdom	-1,1	-0,5	-1,5	-1,2	-0,4	-1,2	-1,2	-0,8	0,4	0,3
Barnehage	-0,4	0,0	-0,4	-0,2	0,2	0,1	-0,3	0,9	0,2	-0,6
Grunnskole	0,2	0,7	0,3	0,3	0,2	0,1	0,4	-1,1	0,2	0,2
Nærmiljø						-0,4	0,3		0,8	-0,1
Trygghet	-0,1	-0,9	0,2	-0,4	0,0	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	-0,5
Barnevern	-0,4	-0,5	0,4	-0,9	0,2	-0,7	-0,8	-0,1	0,4	-0,4
Helsetjenester	0,0	-1,2	0,0	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	0,0	0,1	-0,9
Pleie og omsorg	0,5	-1,4	0,0	0,6	-0,3	0,1	1,4	-0,1	-1,3	0,5
Totalsum	-0,3	0,0	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,1	-0,1

Arbeidsplassutvikling og næringsattraktivitet:

I tidsrommet 2000 til 2018 har det arbeidsplassutviklinga i Seljord vore relativ stabil, men perioden frå 2006 -2014 syner at kommunen hadde stor vekst i det private næringslivet.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

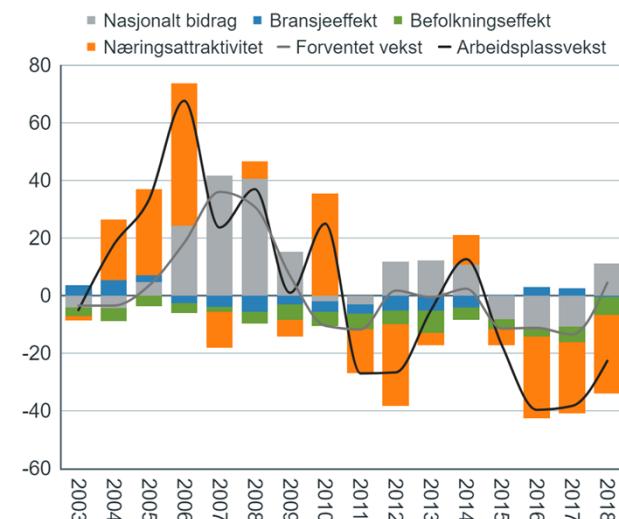
	Arbeidsplasser			Prosent bidrag	
	Innflytting	Utflytting	Nettoflytting	Netto-flytting	Næringsattraktivitet
Sarpsborg	4098	3191	907	5,6	2,6
Fredrikstad	3493	5159	-1666	-7,3	-9,7
Trøgstad	210	205	5	0,6	17,0
Spydeberg	547	348	199	13,2	9,6
Askim	894	1286	-392	-9,8	-11,2
Eidsberg	478	620	-142	-4,1	-0,2
Hobøl	204	423	-219	-32,1	18,2
Ullensaker	5391	4708	683	3,7	27,1
Drammen	5710	7272	-1562	-6,6	-8,3
Horten	734	1083	-349	-5,1	-2,0
Tønsberg	4589	5784	-1195	-6,8	-18,0
Notodden	236	346	-110	-3,3	-26,4
Bø	138	279	-141	-7,9	-13,4
Sauherad	149	175	-26	-3,0	11,9
Seljord	211	209	2	0,2	-5,9

Tabell til venstre viser tal på arbeidsplassar i bedrifter som i perioden 2000- 2018 flytt ut og inn av kommunen, og kva det har betydd for vekst og næringsattraktivitet. Seljord har i perioden positiv nettoflytting, med totalt 2 arbeidsplassar.

Tabell under til venstre viser tal på arbeidsplassar i bedrifter som har flytta inn eller ut i perioden 2001-2018, etter bransje. Seljord har tapt arbeidsplassar i bygg og anlegg.

Bransje	Innflytting	Utflytting	Netto
Agentur og Engros	14	-1	13
Aktivitet	0	0	0
Anna industri	0	0	0
Bygg og anlegg	54	-129	-75
Diverse	4	-2	2
Finans, eiendom, uteie	2	0	2
Fisk	0	0	0
Forr tjenesteyting	1	-1	0
Gruve	2	-7	-5
Handel	2	-1	1
Landbruk	0	0	0
Lokal	0	0	0
Næringsmidler	0	0	0
Olje og gass	0	0	0
Olje og gass utvinning	0	0	0
Overnatting	0	0	0
Prosessindustri	0	-1	-1
Servering	0	0	0
Teknisk/itvitenskap	0	0	0
Tele og IKT	0	-1	-1
Transport	64	-43	21
Utleie av arbeidskraft	0	0	0
Verkstedindustri	0	0	0
Ukjent	68	-23	45
Totalsum	211	-209	2

I figuren under er det vist utviklinga av arbeidsplassar i næringslivet i Seljord. Figuren syner at vi ikkje har lukkast med å vere attraktiv jamfør mål om arbeidsplassvekt.

Bustaattraktivitet:

Det er tre drivkrefter som påverkar flytting til eit sted.

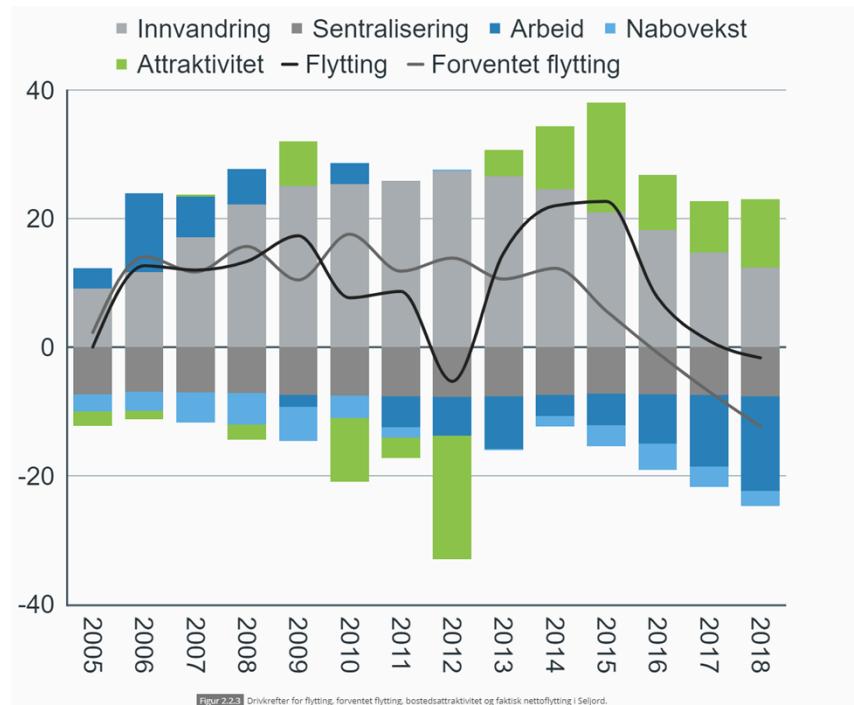
1. Nasjonale strømmingar

Når det er høg innvandring til Noreg vil dei fleste steder få sin del av innvandringa

2. Sentrale strømingar

Flyttemønsteret i Noreg går frå små stader til meir folkerike stader.

Effekten heng også saman med korleis arbeidsmarknadsintegrasjonen er i regionen. God integrasjon (gode muligheter for arbeid i nærleiken) får betre nettoinnflytting enn regionar med lav integrasjon.

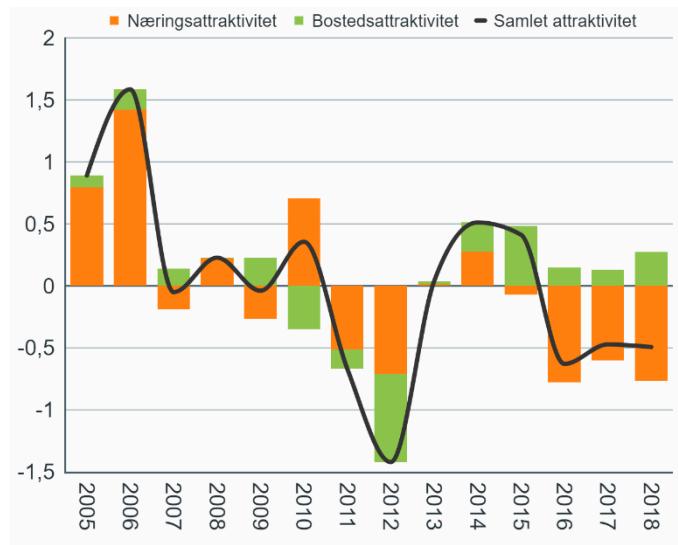
3. Arbeidsplassutvikling

Er det auke eller nedgang i arbeidsplassar i nærleiken vil påverke kor attraktivt det er å bu på staden. Figuren over til høgre viser at Seljord har hatt positiv bustadattraktivitet i perioden frå 2013 og fram til i dag.

Til høgre vises ein oversikt over samla attraktivitet for tidsrommet 2005 – 2018. Telemarksforskning (TF) framhevar to måta ein kommune kan skape vekst på.

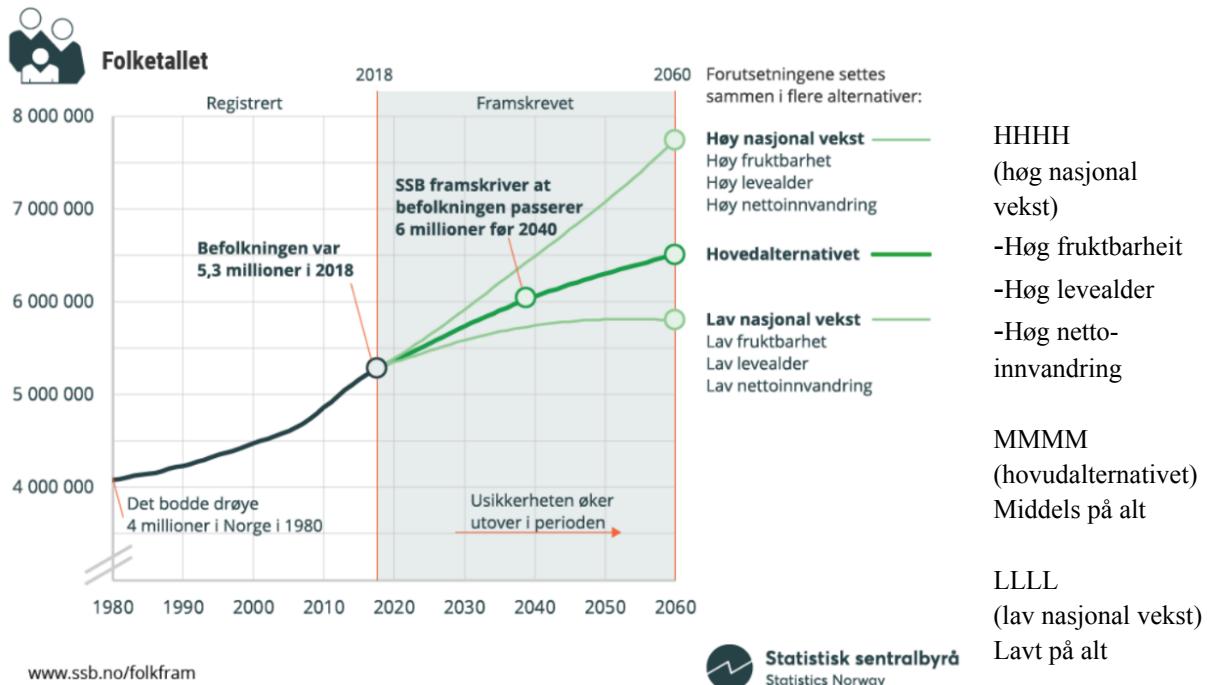
Kommunen kan skape kvalitetar som aukar innflytting og redusera utflytting (bustadsattraktivitet).

Den andre er at kommunen kan skape næringsattraktivitet som fører til ekstra vekst i talet arbeidsplassar.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

TF bygger fleire av sine analyser på Statistisk sentralbyrå (SSB) sine prognosar for forventa befolkningsutvikling. Nærings- og bustadsattraktivitet kjem innunder faktoren nettoinnvandring. I tillegg ser SSB på fruktbarheit (kor mange born er forventa født) og levealder.

Slik situasjonen er i dag klarar ikkje Seljor då oppnå trenden i lav nasjonal vekst (LLLL), og vi ligg ann il å ha ein auke blant eldre som vil følgje SSB sitt hovudalternativ (MMMM) eller høgare. Vi har altså to viktige faktorar som kva for seg har stor innverknad på kommunens inntekter og utgiftar i negativ forstand.

Tabellen under er basera på SSB sin LLML kalkyle, Log nasjonalvekst, Log fruktbarhet, Middels levealder og Log netto innvandring. Per oktober 2019 er folketallet på 2890 innbyggjarar, ikkje 2940 som ligg til grunn i prognosene. Vi aukar i eldre og søkk raskare blant yngre, så

Lågalternativet (LLML) - Låg utvikling i fruktbarheit, levealder, innanlands flytting og innvandring		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0-5 år		154	143	141	138	129	133	132	131	133	134	135	136	138	141	141	142	143	144	145	144	144	
6-15 år		368	369	355	347	338	329	323	311	294	281	271	263	262	258	251	255	255	255	254	254	258	265
16-66 år		1 821	1 819	1 819	1 812	1 815	1 824	1 819	1 812	1 816	1 825	1 831	1 833	1 824	1 825	1 830	1 811	1 813	1 814	1 805	1 801	1 799	1 790
67-79 år		434	458	471	488	482	485	485	497	488	486	477	475	477	471	458	468	460	460	469	466	456	462
80-89 år		129	135	138	140	151	148	164	170	184	194	208	214	222	234	247	250	251	247	242	246	251	252
90 år og eldre		34	30	30	28	28	31	32	36	32	32	32	32	33	37	42	44	48	51	54	53	61	63
Sum		2 940	2 954	2 954	2 953	2 943	2 950	2 955	2 957	2 947	2 952	2 954	2 953	2 956	2 966	2 969	2 970	2 970	2 971	2 969	2 964	2 969	2 976
0-66 år		2 343	2 331	2 315	2 297	2 282	2 286	2 274	2 254	2 243	2 240	2 237	2 232	2 224	2 224	2 222	2 208	2 211	2 213	2 204	2 199	2 201	2 199
67 år og eldre		597	623	639	656	661	664	681	703	704	712	717	721	732	742	747	762	759	758	765	765	768	777

Gjennomsnitt av hoved- og lågalternativet (realistisk alternativ??)

Skulealder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
6-15 år	368,5	371	356	347,5	340	331,5	328	317	303,5	292,5	285,5	279	278,5	278	276,5	281,5	283,5	286,5	289,5	291,5	295,5	302,5

Antal elevar på Seljord barne- og ungdomsskule 01.10.2019 (plantal): 300

Gjennomsnitt 2027-2040: 287

Dvs. om åtte år (om lag 01.08.2027) har alle elevane i Seljord kommune "god" plass på dagens Seljord barne- og ungdomsskule

kanskje allereie i 2026, då er det 317 innbyggjarar i aldersgruppa 6-15 år, og 01.04.2019 var det 317 elevar på Seljord barne- og ungdomsskule

..... Etter lågalternativet kan det kanskje vere plass i Seljord sentrum allereie fom. 01.08.2024 (om fem år). Innbyggjartalet i 2024 (6-15 år) er då 329, 12 fleire

enn elevtalet 01.04.2019 på Seljord barne- og ungdomsskule

Gjennomsnitt av hoved- og lågalternativet (realistisk alternativ??)

Eldre	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	Auke 2019 til 2040
67-90 år og eldre	598	624,5	643	659,5	668,5	672	691	712	719	725,5	733	741,5	752,5	767	771	790	791,5	793,5	802	803	806,5	820,5	
Auke i høve til året før	0	27	18	17	9	3	19	21	7	7	7	9	11	14	4	19	2	2	8	1	4	14	223
Auke i "årsintervall"				114								78								31			
Auke pr. år (i "årsintervall")				16								10								5			

Etter høgalternativet (HHHM) er innbyggjartalet i 2040 i aldersgruppa 6-15 år: 340 og 864 i aldersgruppene 67 år og eldre.

..... og for dei eldre kan høgalternativet vere vel så relevant, jf. høg levealder.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

LLML kompensera nokke for skeivheita viss vi hadde fylgt LLLL.

Seljord kommune

Oppsummering av Seljord 10 år fram i tid

Telemarksforsking vil bli invitera til Seljord kommune for ein saman kan gå konkret inn på kva for faktorar kommunen kan gjere for å auke bustads- og næringsattraktiviteten.

Seljord har hatt og ligg ann til ein nedgang i innbyggjartalet. Dette påverkar kommuneøkonomien, då overføringane frå staten heng direkte saman med innbyggjartalet. Dei mest markante endringane skjer i gruppa 0-15 år og 66 år og oppover. Vi blir færre yngre og fleire eldre. Dette vil påverke dei kommunale tenestene vi skal tilby framover.

Det må skje ein dreiling på kva vi brukar dei store pengane på dei nærmaste åra. Når dei høge elevtala gjeng nedover på skulane, samstundes som talet på eldre som treng helse og omsorgshjelp aukar, må vi redusere budsjetta på skule og auke budsjetta innan helse. Slik det er i dag med høgt elevtal og ein auke i eldre som treng hjelp, så gir det ein spagat kommuneøkonomien ikkje er dimensjonert for.

Tal og fakta som er presentera er meint for å gi ein vinkling på kor kommunen står og kjem til å gå. Det kan vera fleire vinklinger enn den som blir presentert. Sjølv om ein blir færre innbyggjarar i kommunen betyr ikkje det at vi skal gi opp eller resignere. Det finns også oppsider og mogligheiter ein bør utforske. Ta tak i dei indikatorane vi skårar høgt på og sjå på kvifor vi gjer det. Det same kan ein gjere med dei vi skårar lavt på. Saman kan vi finne ut korleis vi kan påverke resultata til Seljord fordel.

Seljord kommune

Handlingsprogram til samfunnsdelen av kommuneplanen 2020-2023

Hovedtema 1, Seljord i vekst

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
1.1 Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.	1.1.1 eit variert, attraktivt og konkurransedyktig handelssenter med næringar som også styrker tettstaden, spesielt med vekt på verdiskaping i handel og service	1.1.1.1 Samarbeide tett med Seljord næringslag i utvikling av ulike sentrumssatsingar.	RM	Fortløpende	Fortløpende
	1.1.2 utvikling av basisnæringer som kompletterer eksisterande næring og som er framtidssfokusert og klimavennleg	1.1.2.1 Fylgje opp næringsetableringar på Århusmoen og i Nordbygdi	RM	Fortløpende	Fortløpende
1.2 Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i	1.2.1 utvikle infrastruktur og areal for attraktive bustadområde og for nyetablering og	1.2.1.1 Stimulere til god framdrift av private reguléringsplanar for nye tomter og	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.	vidareutvikling av næringslivet i kommunen	leilegheiter 1.2.1.2 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 20I8- I9 1.2.1.3 Gjennom kommunens arealplanlegging, syte for at det er tilstrekkeleg med attraktive næringsareal i kommunen	RM/K-styret RM/K-styret	Ved rullering Fortløpende	2020 Fortløpende
	1.2.2 ei bustadutvikling som skal oppretthalde og utvikle bustadarealet generelt og leggje til rette for fortetting i pressområda spesielt, og som best mogleg forvaltar arealbruken i område med offentlege og private teneste- og servicetilbod	1.2.2.1 Vurdere meir myndighets utøving frå kommunen i reguleringsplanarbeid for å få sanert falleferdige hus. 1.2.2.2 Utgreie ulike måtar å organisere kommunenes eigedomsmasse med mål om ei langsigktig og forsvarleg eigedomsforvaltning.	RM/K-styret RM/K-styret	Fortløpende	Fortløpende 2023 - 2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
1.3 Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.	1.3.1 samarbeid med nabokommunar for å styrke regionen, samt delta aktivt i regionale samarbeidsorgan med prioritet på tydeleg samfunnsutvikling	1.3.1.1 Delta i interkommunale prosjekt og anna samarbeid, som er relevante i høve til målsetjinga 1.3.1.2 Få på plass ein overordna strategi for digitallisering. 1.3.1.3 Delta i felles digitaliseringssyre 1.3.1.4 Delta i interkommunalt samarbeid innan skatt og innkrevjing 1.3.1.5 Bidra til god organisering, samarbeid og nettverk for regional vekst i saman med næringssjefskollegiet i Vest Telemark der fokus er å skape samarbeidskultur og optimisme 1.3.1.6 Vurdere meir bruk av forpliktande partnerskapsavtalar for å få styrka samarbeid i regionen 1.3.1.7 Delta i forpliktande kompetancesamarbeid mellom kommunane i	RM/K-styret RM/K-styret RM RM RM K-styret K-styret	Fortløpende 2018 2018 2018 2018 Fortløpende 2020	Fortløpende Ferdig Fortløpende Utgår jamfør statsbudsjett Fortløpende 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		VT, fylkesmannen og USN.			
	<p>1.3.2 Møtestad Seljord, slik at kommunen saman med turist- og handelsnæringane utviklar rolla og legg til rette som det godt vertskap for besökande</p>	<p>1.3.2.1 Vere aktiv part i å følgje opp tiltak og sikre samhandling mellom aktørane i Møtestad Seljord</p> <p>1.3.2.2 Vidare satsing på vertskapskurs for dei som driv i besøksnæringar</p> <p>1.3.2.3 Vurdere etablering av eit servicetorg ved merkantil avdeling på kommunehuset</p>	RM RM RM/K-styret	Fortløpende Fortløpende 2018	Fortløpende Fortløpende Ikkje midlar til å gjennomføre i denne økonomiplan
	1.3.3 å legge til rette for fleire statlege arbeidsplassar til kommunen og regionen	1.3.3.1 I samarbeid med Vest Telemark rådet, sjå på korleis fleirkjernestrukturen i Vest Telemark kan vere eit fortrinn for å sikre statlege arbeidsplassar i kommunar og regionen	RM/K-styret	2019	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.4 å legge til rette for eit næringshagemiljø som supplerer næringsliv og andre aktørar i kommunen og regionen	1.3.4.1 Fylgje opp tidlegare kommunale vedtak gjennom regelmessige møte og rapportering, samarbeide om konkrete prosjekt 1.3.4.2 Syte for at det er gode rutinar for rettleiing og rådgjeving mellom verkemiddelapparatet hjå kommune og næringshagemiljøet 1.3.4.3 Vurdere å gje økonomisk bistand dersom ein ser at dette er naudsynt 1.3.4.4 Sikre at næringshagane yter bistand for å sikre meir innovasjon og kompetanseutvikling innafor eksisterande bedrifter	RM RM K-styret RM/K-styret	Fortløpende Fortløpende 2018 Fortløpende	Fortløpende Fortløpende 2023-2026 Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.5 å legge til rette for gründerverksemder og innovasjon innanfor bransjar som til dømes miljøteknologi, vasskraft, kreative næringar, lokalmat og foredlingsliner	1.3.5.1 For å minske risiko og stimulere til vekst innafor desse bransjane skal kommunens næringsfondsmidlar prioriterast brukt til dette	K-styret	2019	2020
	1.3.6 ein kommuneadministrasjon som tek sikte på effektivitet og som bidrar til samarbeidskultur og optimisme i eigen organisasjon	1.3.6.1 Auke administrasjonsressursen ved alle skulane og halde fram med gjeldande leiarstruktur i skule og bhg 1.3.6.2 Auka bruk av digitale verktøy	K-styret RM	2018 2018 - 2021	Utgår Fortløpende
	1.3.7 ein kommune der folkevalte og administrasjon saman utgjer eit sterkt fagmiljø som er tufta på tillit og som oppfattast samstemt og samarbeidsvillig i møte med næringsliv, friviljuge organisasjonar og innbyggjarar	1.3.7.1 Felles seminar for å drøfte service og roller i kommunen. Følgast opp i ny periode.	RM	2019	2020-2023

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.8 aktiv bruk av digitale og sosiale media for å få fram bodskap om at Seljord er ein god stad å bu, besøke og etablere næring	1.3.8.1 Vurdere bruk av heimesida til kommunen utifrå ein overordna digital strategi 1.3.8.2 Vurdere nytt prosjekt for å fremje sal av gardsbruk 1.3.8.3 Aktivt arbeid for utvikling av breiband og mobilnett for heile kommunen	RM K-styret RM/K-styret	2018 2019 Fortløpende	2020 2023-2026 Fortløpende
	1.3.9 å skape nye attraksjonar og tilbod som bygger opp under visjonen Seljord – det gode vertskap	1.3.9.1 Utarbeide kommunikasjons- og mediestrategi som byggjer opp under visjonen Seljord –det gode vertskap 1.3.9.2 Arbeide aktivt for å økonomisk realisere fullføring av "bygdetråkk" (turvegen med tilhøyrande aktivitetsområde)	K-styret K-styret	2018 2018-2021	2022 2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.10 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.	1.3.10.1 Deltaking i nettverk/prosjekt "kunnskapsbasert strategisk planlegging" i regi av Telemarkforsking 1.3.10.2 Få på plass KDP for skule og oppvekst og for helse –og omsorg	RM RM	2018 2018	2020 2020

Hovedtema 2, Det gode livsløp i Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
2.1 Seljord skal tilby gode barnehagar og skular	2.1.1 engasjerte og kompetente tilsette som skal vere delaktige i utvikling av gode oppvekstvilkår for born og unge i kommunen	2.1.1.1 Tilsette i grunnskulen skal få tilbod om deltaking i den statlege vidareutdanningsordninga 2.1.1.2 Leiarar i barnehage og skule skal få tilbod om deltaking i relevant leiarutdanning 2.1.1.3 Tilsette i barnehage og skule skal få tilbod om relevant vidareutdanning og etterutdanning, jf. lokal kompetanseplan	RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret	2018 2018 2018	2020 (Vidareført i St.prp.1 KD) 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.2 ein skule med godt læringsmiljø og høg kvalitet på bygg og uteområde	<p>2.1.2.1 Vidareutvikle skulemattilbodet med omsyn til kvalitet og lokalitet. Vurdere skulematordning ved alle skulane frå og med hausten 2018.</p> <p>2.1.2.2 Gjennomføre naudsynte tiltak og godkjenne skulane etter forskrift om miljøretta helsevern i skule og bhg</p> <p>2.1.2.3 Sikre elevar og tilsette eit arbeidsmiljø i samsvar med lov og forskrift.</p> <p>2.1.2.4 Arbeide for meir fysisk aktivitet og kosthald i skulekvardagen: - "Liv og røre"</p> <p>2.1.2.5 Innføring av fem dagar skule for alle elevar frå hausten 2018, samt vurdere innhald og organisering av skuledagen til beste for elevane sitt faglege</p>	RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret RM K-styret	2018-2019 2018 2018 - 2020 2018 2018	2023-2026 2020 2021 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		<p>og sosiale læringsutbytte.</p> <p>2.1.2.6 Utvide samarbeidet med skulehelsetenesta slik at tenesta får ein sterkare førebyggande funksjon.</p> <p>2.1.2.7 Tilpassa opplæring skal vere eit grunnleggande prinsipp for heile opplæringa.</p> <p>2.1.2.8 Elevane skal gjennom arbeid med entreprenørskap utvikle metodekompetanse for å få til nytenking, setje eigne idear om til røynsle, utnytte lokale ressursar og sjølv bli ein ressurs i samfunn-, kultur og arbeidsliv i lokalmiljøet sitt.</p>	<p>K-styret</p> <p>RM</p> <p>RM</p>	<p>2018</p> <p>2018</p> <p>2018</p>	<p>2019</p> <p>Fortløpende</p> <p>2019</p>

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.3 kvalitet og kompetanse i barnehagen med god pedagogettleik	2.1.3.1 Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen. 2.1.3.2 Vurdere ekstra ressursar til matservering i barnehagane 2.1.3.3 Vidareføre rettleiing av tilsette i barnehagane i Seljord og delta i fagleg samarbeid om rettleiing i region VT. 2.1.3.4 Lokal Rammeplan må reviderast i tråd med ny nasjonal Rammeplan og endringar i Lokalsamfunnet 2.1.3.5 Vidareutvikle rutinar for overgangar mellom barnehage-skule og mellom barnetrinn og ungdomstrinn.	K-styret RM/K-styret RM RM RM	2018-2021 2018-2021 2018-2021 2018-2019 2018-2019	2023-2026 2023-2026 Fortløpende 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.4 tidleg innsats for born i førskulealder og skulealder	2.1.4.1 Alle skulane skal vere dysleksivennlege skular frå hausten 2018 2.1.4.2 Barneskulane skal ha særskilt fokus på metodikk, organisering og ressursinnsats på 1. til 4. trinn	RM RM	2018 2018-2021	2020 2021

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
2.2 Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstjenesters	2.2.1 Samordning av tenester og brukarfokus står sentralt i kommunen sin tenestestrategi	<p>2.2.1.1 Tenestene har fokus på kvalitetsreforma for eldre «Leve heile livet» og innfører tiltak innan dei 5 foksuområda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldersvennleg Norge • Aktivitet og fellesskap • Mat og måltider • Helsehjelp • Samarbeid i tenestene <p>2.2.1.2 Etablere rutinar for brukarinvolvering for alle tenesteområda innan helse og omsorg</p> <p>2.2.1.3 Jamlege brukarundersøkingar</p> <p>2.2.1.4 Koordinerande eining bidrar til å sikre samanheng i tilbod til pasientar og brukarar med trond for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering</p>	K-styret/RM RM K-styret RM	2019-2023 2020-2021 2020 2020	2023 2020 2020 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		2.2.1.5 I møte med pasientar/brukarar skal tenestene ha fokus på «Kva er viktig for deg?»	RM	Fortløpende	Fortløpende
	2.2.2 Tenestene har nært samarbeid/samhandling med regionale og statlege institusjonar og kompetansemiljø	2.2.2.1 Videreføre den interkommunale organiseringa i VT kring samhandlingsreforma	RM	Fortløpende	Fortløpende
	2.2.3 å leggje til rette for at eldre, sjuke og funksjonshemma får hove til å bu lengst mogleg i eigen heim, eller i ein tilpassa bustad	2.2.3.1 Auke tal på konsultasjonar av lege heime hjå pasienten m.a. i samarbeid med heimetenesta 2.2.3.2 Innføre og ta i bruk tryggleiksskapande velferdsteknologi 2.2.3.3 Etablere korttidsplassar i institusjon med fokus på avklaring, kartlegging, rehabilitering og habilitering	RM RM/K-styret RM/K-styret	2020 2020 2020	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.4 å dimensjonere helse- og omsorgstenestene i takt med utviklinga lokalt og samfunnet forøvrig	2.2.4.1 Etablere inntil 4 nye plassar for heildøgns omsorg /rehabilitering i omsorgsbustad ved Nesbukti 2.2.4.2 Greie ut alternative løysingar for nytt dagsenter for brukarane innan avdeling for psykisk helse/rus samt kontorløysingar for dei tilsette	K-styret RM/K-styret	2018 2019-2020	2023-2026 2023-2026
	2.2.5 bidra til tidleg oppdaging av demens, med tilrettelegging av individuelt retta tiltak til den demente og dei pårørande	2.2.5.1 Fortsette arbeidet med å bygge opp kommunens demensteam med 20 % stillingsressurs 2.2.5.2 Starte pårørandeskule/ samlingar for pårørande	K-styret RM	2020/2021 2020	2023-2026 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.6 velferdsteknologi i utviklingen av helse- og omsorgstjenestene	2.2.6.1 Utvikle eit heilskapleg tilbod slik at fleire kan bu lengre heime i eige hus 2.2.6.2 Delta i samarbeid i VT og i fylket/regionen om kompetansebygging og val av/ innkjøp av teknologi/utstyr 2.2.6.3 Inngå i eit samarbeid i fylket/regionen om etablering av velferdsteknologisk responsenter.	K-styret K-styret RM	2020 2018/2020 2018/2019	2020 2020 2023
2.3 Seljord skal legge til rette for meiningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle.	2.3.1 At folkehelseperspektivet og universell utforming ligg til grunn i all planlegging og ved gjennomføring av nærmiljøtiltak og på offentlege møteplassar. Det gjeld til dømes teleslynge for hørselshemma og god markering og ledelinjer for svaksynte	2.3.1.1 Søkje om midlar for å gjennomføre UU utbygging av heile turvegen "Bygdetråkk"	RM/K-styret	Ferdig innan 2021	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.2 å legge til rette for eit variert og kvalitativt kulturtilbod som gir innbyggjarane moglegheit for deltaking og oppleving gjennom heile livsløpet	2.3.2.1 Planleggje for nytt badeanlegg i Seljord sentrum. Føremål med nytt badeanlegg må vere å sikre tilstrekkeleg og god symjeopplæring 2.3.2.2 Vurdere på nytt å opprette Frisklivsentral på Granvin i tilknytting til Sterke-Nils senteret. Viktig å gje eit heilskapleg og godt helsetilbod i alle aldrar 2.3.2.3 Vurdere ulike tiltak for auka sosial aktivitet og kontakt for dei som bur på institusjon/omsorgsbustad i kommunen m.a. i samarbeid med frivillige organisasjonar. 2.3.2.4 I tillegg til kommunenesenteret, skal det fokuserast på gode trivselstilbod i alle grender	RM/K-styret RM RM	2021 2019 2018 Fortløpende	2023-2026 2023 2020 Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.3 å syte for at utviklinga av kulturtilbodet skjer gjennom samarbeid med frivillige, med lokale organisasjonar, næringsliv og kulturskulen med tanke på opplevingar, aktivitet, inkludering og førebygging	2.3.3.1 Sikre at aktuelle lag og foreiningar er kjent med kommunale søknadsprosesser 2.3.3.2 Aktivt informere frivillige om tilskottsordningar- Gåvestiftingar, legat og aktuelle fond 2.3.3.3 Kulturskulen skal arbeide for at barn og ungdom i Seljord får møte fleire ulike kulturuttrykk/tilbod enn i dag slik at dei kan utvikle skapande evner og anlegg 2.3.3.4 Kulturskulen skal samarbeide med lokale musikarar, lag og korps til beste for kulturlivet i Seljord. 2.3.3.5 Kulturskulen skal vurdera om dei kan levera lokal del av DKS-tilbodet. 2.3.3.6 Søkje å etablere transport- og ledsagerordningar	RM RM RM/K-styret RM RM/K-styret RM	Fortløpende Fortløpende 2018/2021 2018/2021 2018/2022 2018	Fortløpende Fortløpende 2023-2026 2018/2022 2023-2026 2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		<p>til/frå kulturaktivitetar i samarbeid med frivillige organisasjonar for dei som treng det</p> <p>2.3.3.7 Søkje å etablere besøksordningar i samarbeid med frivillige organisasjonar for eldre og sjuke som bur heime eller på sjukeheim</p> <p>2.3.3.8 Etablere konkrete opplegg for å syte for at nye innvandrarar vert inkluderte og integrerte i Seljord-samfunnet</p>	RM RM	2018 Fortløpende	2019 Fortløpende
	2.3.4 kultur og idrett som satsingsområde for integrerings- og inkluderingsarbeid for alle grupper i kommunen	2.3.4.1 Tett samarbeid med Seljord Frivilligsentral	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
2.4 Seljord skal tilby gode bummiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen	<p>2.4.1 skape attraktive møteplassar, der folk ønskjer å vere, og som legg til rette for uorganisert aktivitet for alle aldersgrupper</p>	<p>2.4.1.1 Fullføre satsinga med turvegen "Bygdetråkk"</p> <p>2.4.1.2 Auka ressursar til vedlikehald av offentlege rom/installasjonar, samt pynting/planting av blomar/grønt anlegg i kommunen</p>	RM/K-styret K-styret	2018-2021 2019	2023-2026 2023-2026
	<p>2.4.2 at sentrum og grender spelar kvarandre gode, og at frivillig arbeid i lokale lag og organisasjonar har gode vilkår og held fram med sitt viktige arbeid for å gje gode opplevingar til alle aldersgrupper</p>	<p>2.4.2.1 Stimulere til frivillig arbeid i kommunen gjennom aktivt bruk av kommunens økonomiske verkemiddel</p>	RM/K-styret	2018	2023-2026
	<p>2.4.3 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar</p>	<p>2.4.3.1 Vurdere eigne føresegn i kommuneplanens arealdel som sett ein standard for fysiske uterom og estetikk</p>	K-styret	2018-2019	2020

Hovudtema 3 , Berekraftige Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.1 Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.	3.1.1 ein langsiktige areal- og utbyggingspolitikk som skal sikre berekraftig bruk av areal- og naturressursar, samt vektlegge eigen identitet tufta på tettstaden si historie i heile kommunen	3.1.1.1 Sikre sårbare naturressursar og vassdrag ved å fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet 3.1.1.2 Deltaking i kompetansehevande samarbeid om kraftsaker i Øvre Telemark	RM RM	Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.2 at arbeidet med fortetting skal ha fokus på gode løysingar i kryssing mellom næring (industri/handel), bustad/fritid og tettstadutvikling.	3.1.2.1 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 2018- 19 3.1.2.2 Fylge opp vedtekne reguleringsplanar for Vekan og Lomodden	RM RM/K-styret	2018-2019 2018/2020	Avslutta Fortløpende
	3.1.3 at arbeidet med fortetting skal ivaretaka kommunenes rike og kjende kultur og kulturarv, der ein fortettar på kulturminner og kulturmiljø sine premiss og utnyttar dei som ein ressurs	3.1.3.1 Bistå grunneigarar til å ta vare på kulturminne og kulturlandskap. 3.1.3.2 Samarbeide med nettverket for bygningsvern	RM RM	Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.4 at tettstaden skal vidareutviklast med fokus på nyskaping, sosiale møteplassar, bulyst, aktivitet og tilrettelegging for eit konkurransedyktig næringsliv	3.1.4.1 Aktiv bidra til at kommunes strategiar/arealpolitikk i overordna KDP/KP blir fulgt opp ved private reguleringsplanar 3.1.4.2 Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre at rekkjefylgje krav blir fulgt 3.1.4.3 Utvikle møteplassane utanfor skulane for å leggje til rette for fysisk aktivitet, leik og samhandling	RM/K-styret K-styret K-styret	Fortløpende Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.5 å arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsretta kommunikasjonsløysingar, og for andre samferdselstiltak som er viktig for kommunen og regionen.	3.1.5.1 Vidareutvikle, i samarbeid med Telemark fylkeskommune, busstilbodet lokalt og regionalt. 3.1.5.2 Deltaking og aktiv medlemskap i E 134 Haukelivegen AS, Lyntogforum og Telemarksvegen AS 3.1.5.3 Få på plass plan for vedlikehald, drift og standard av kommunale vegar og bruer	RM/K-styret K-styret RM/K-styret	Fortløpende Fortløpende 2018	Fortløpende Fortløpende 2020
	3.1.6 å leggje til rette for brukartilpassa, miljøvennlege og trafikksikre kommunikasjonsløsningar i kommunen	3.1.6.1 Sjå til at utvikling av nytt kollektivknutepunkt på Vekan i tråd med ATP – Telemark blir i verksatt	RM	2018-2020	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.7 utbygging av gang-, sykkel- og turvegar og tilrettelegging for ferdsel utan bruk av bil	3.1.7.1 Jobbe for ferdigstilling av turveg "bygdetråkk" mellom Sjørormtårnet og Dyrskuplassen 3.1.7.2 Prosjektere/ finne finansiering for turvegbru over Vallaråi frå Eventyrøy til Bjørgeøyane 3.1.7.3 Betre G/s vegnettet frå Flatdal til Seljord sentrum, sjåast saman med Opplevingsvegprosjektet	RM/K-styret	2018-2021	2023-2026
	3.1.8 å gjennomføre prioriterte tiltak i trafikktryggingsplanen	3.1.8.1 Ny g/s veg til nytt bustadområde på Sinnesodden skal ha høg prioritet	RM/K-styret	2018-2021	2019/2021
	3.1.9 sørge for at universell utforming står sentralt i all planlegging, utvikling og tiltak	3.1.9.1 Syte for gode rutinar intern i kommunen	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.2 Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysningar.	3.2.1 ein klimavennleg tilnærming til kjøp av varer og tenester	3.2.1.1 I samband med vurdering av nytt interkommunalt innkjøpssamarbeid, vektlegge miljø og meir lokale løysingar innanfor dei lovpålagte rammene 3.2.1.2 Vurdere El- eller hybridbil i staden for diesel/bensinbil ved inngåing av nye Leasingavtalar 3.2.1.3 Arbeide aktivt for redusert bruk av plast ved kjøp av alle varer og tenester	RM/K-styret RM RM	2018 Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende Fortløpende
	3.2.2 å utarbeide ny klima- og miljøplan som gir gode tiltak, slik at kommunen tek sin del for å bidra til globale mål om reduksjon i utslepp av CO2-ekvivalentar	3.2.2.1 Ved nybygg i kommunalt regi skal solenergi/ alternative energiløysningars vurderast 3.2.2.2 Oppstart rullering Klima og energiplan 3.2.2.3 Prioritere vannbåren varme i alle nye bygg der jordvarme eller biobrensel er nytta	RM RM RM	Fortløpende 2018 Fortløpende	Fortløpende 2020 Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.3 fagleg tilnærming, i tråd med regional plan for vassforvaltning i Vest. Viken 2016-2021, til utfordingane kommunen vil oppleve i samband med klimaendring, samt auka flaum- og skredfare	3.2.3.1 Ha god kontakt med og søkje om råd og rettleiing hjå statlege instansar når det gjeld utforming av og tiltak på flaum - og skredsikring i kommunen 3.2.3.2 Fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet 3.2.3.3 Ha ein tett dialog med Midtre Telemark vassområde om tiltak i regional plan for vassforvaltning.	RM	Fortløpende	Fortløpende
	3.2.4 aktiv bistå og vere pådrivar for heilskapleg tilnærming for sikring og tiltak for å minske påverknaden av klimautfordringane for innbyggjarar og lokalsamfunn	3.2.4.1 Styrke kapasitet (auka ressursar) og kompetanse i eigen organisasjon slik at kommunen kan sikre at arbeidet startar opp raskare 3.2.4.2 Styrke samarbeidet med statlege etatar om finansiering og tiltak	K-styret/RM	2018	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.5 miljøteknologiske løysningar for avløpshandtering og reining av avløpsvatn	3.2.5.1 Planlegge for utviding/vedlikehald av v/a-nettet gjennom ny hovudplan for v/a 3.2.5.2 Ferdigstille overordna vatn og avløpsplan 3.2.5.3 Vurdere utskifting av Flatdal reinseanlegg etter modell som nytt anlegg på Århus 3.2.5.4 Vurdere innføring av tvungen påkopling for alle eidegar i Seljord sentrum til kommunalt nett. Skal gjelde der nettet alt er ført fram/går over eidegarden, og dersom kostnadane ikke er uforholdmessig store	RM/K-styret RM K-styret K-styret	2018 2018 2020 2018	2022 2020 2021 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.3 Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved communal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.	3.3.1 å arbeide systematisk med beredskap, og ha gode system og rutinar for oppdatering av beredskapsplanane	3.3.1.1 Oppdatere ROS og beredskapsplanar på virksomhetsnivå/avdeling svis som tar utgangspunkt i overordna ROS og beredskapsplan	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.4 Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.	3.3.2 å implementere beredskapsarbeidet i organisasjonen, godt samarbeid med andre offentlege og private aktørar, samt tilfredsstillande trening av personell som har roller i beredskapsarbeidet	3.3.2.1 Gjennomføre øving kvart 2 år med varierande tema/hendingar 3.3.2.2 Arbeide for einsarta forståing og gode arbeidsmetodar med andre offentlege og private aktørar om beredskapsarbeidet 3.3.2.3 Tilby tilsette god opplæring og riktig utstyr	RM RM RM/K-styret	Fortløpende Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende Fortløpende
	3.3.3 å ha fokus på beredskapsmessige omsyn og samfunnstryggleik i all planlegging	3.3.3.1 Auka rammer og ressursar for beredskap i kommunen	K-styret	2018	2023-2026
3.4.1 å handheve bu- og driveplikta i kommunen strengt	3.4.1.1 Fylgje opp kommunens ansvar med kontroll og oppfylging av brot på bu- og driveplikta	RM	Fortløpende	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.4.2 eit sterkare landbruk, der beitedyr er med å sikrar kulturlandskapet, noko som igjen vil styrke beitenæringsa og jordvernet	3.4.2.1 Aktivt informere og rettleie aktørane i primærnæringa i Seljord om gjeldande regelverk og tilgjengelege tilskotsordningar 3.4.2.2 Fokusere på ein tett dialog med faglaga i kommunen. 3.4.2.3 Følgje opp satsing på utvalde kulturlandskap Svartdal/Hjartdal og vurdere innlemming av Flatdal	RM	Fortløpende	Fortløpende
	3.4.3 Å arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar	3.4.3.1 Rullering av kommuneplanens arealdel	RM/K-styret	2018-2020	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.5 Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangementsbygd	3.5.1 å påverke dei store og små arrangementa som går føre seg i Seljord i ei grøn og berekraftig retning	3.5.1.1 Få utarbeidd og sett i verk eit prosjekt der arrangement og festivalar ser på ulike grøne løysningar for avfallsmengder og avfallshandtering, transport, ivaretaking av kulturlandskapet osb. Dyrsku'n, arrangørane og lokalt nærings- liv og lag- og foreiningar er viktige samarbeidspartar her	K-styret	2018-2021	2023

Bevilgningsoversyn drift

Post	Etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-4	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 690 606	-12 662 389	-15 634 144	-18 605 927
4	Andre generelle driftsinntekter	-20 374 493	-19 469 200	-17 127 000	-15 601 000	-14 801 000	-14 431 000
5	SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-210 812 742	-213 731 669	-216 375 606	-216 849 389	-217 885 144	-219 204 927
6	SUM BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO	203 908 881	204 526 956	206 563 130	201 374 949	202 601 282	203 483 097
7	Avskrivningar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
8	SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	216 989 042	216 851 956	218 888 130	213 699 949	214 926 282	215 808 097
9	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	6 176 300	3 120 287	2 512 524	-3 149 440	-2 958 862	-3 396 830
10	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
11	Utbyte	-4 226 500	-4 610 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000
12	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000
14	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
15	NETTO FINANSUTGIFTER	7 367 533	9 434 305	14 664 000	14 830 000	14 131 000	13 495 000
16	Motpost avskrivningar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
17	NETTO DRIFTSRESULTAT	463 672	229 592	4 851 524	-644 440	-1 152 862	-2 226 830
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
18	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

19	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
20	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsond	-4 706 141	170 408	-3 776 533	-269 206	232 362	1 306 330
21	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
22	SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 587 307	-229 592	-4 851 524	644 440	1 152 862	2 226 830
23	Framført til inndeckning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0

Programområde		Rekn. 2018	Budsj. 2019	Budsj. 2020	Budsj. 2021	Budsj. 2022	Budsj. 2023
PO 1	Sentraladministrasjon og fellesinntekter/-utgifter	29 280 940	26 126 300	28 139 203	28 896 873	29 279 524	30 591 784
PO 2	Skule og oppvekst	74 956 554	77 684 715	78 361 189	75 195 750	76 563 795	76 123 350
PO 3	Helse og omsorg	79 268 575	82 628 836	85 025 179	83 081 280	82 556 917	82 566 917
PO 4	Samfunnsutvikling og drift	20 402 812	18 087 105	15 037 559	14 201 046	14 201 046	14 201 046
Sum	BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO	203 908 881	204 526 956	206 563 130	201 374 949	202 601 282	203 483 097

Økonomisk oversyn drift

Post	Etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-6	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 690 606	-12 662 389	-15 634 144	-18 605 927
4	Andre skatteinntekter	-6 571 758	-6 266 000	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000
5	Andre overføringer og tilskot frå staten	-13 802 735	-13 203 200	-10 811 000	-9 285 000	-8 485 000	-8 115 000
6	Overføringer og tilskot frå andre	-51 730 046	-33 077 710	-36 757 265	-36 505 966	-32 465 386	-32 491 926
7	Brukarterbetingar	-12 872 945	-13 137 207	-13 557 324	-13 423 956	-13 333 956	-13 052 956
8	Sals- og leigeinntekter	-34 851 161	-36 608 229	-37 862 651	-37 267 352	-37 073 352	-36 895 352
9	SUM DRIFTSINNTEKTER	-310 266 894	-296 554 815	-304 552 846	-304 046 663	-300 757 838	-301 645 161
10	Lønsutgifter	166 840 395	160 921 019	168 948 195	165 483 989	163 975 078	163 625 058
11	Sosiale utgifter	38 516 675	38 934 223	38 038 186	39 106 225	39 191 295	39 786 970
12	Kjøp av varer og tenester	76 370 037	71 099 700	68 601 401	65 775 121	64 366 295	64 543 455
13	Overføringer og tilskot til andre	21 635 926	16 395 160	19 152 588	18 206 888	17 941 308	17 967 848
14	Avskrivningar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
15	SUM DRIFTSUTGIFTER	316 443 194	299 675 102	307 065 370	300 897 223	297 798 976	298 248 331
16	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	6 176 300	3 120 287	2 512 524	-3 149 440	-2 958 862	-3 396 830
17	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
18	Utbyte	-4 226 500	-4 610 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000
19	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
20	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

21	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
22	NETTO FINANSUTGIFTER	7 367 533	9 434 305	14 664 000	14 830 000	14 131 000	13 495 000
23	Motpost avskrivningar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
24	NETTO DRIFTSRESULTAT	463 672	229 592	4 851 524	-644 440	-1 152 862	-2 226 830
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
25	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500
26	Netto avsetjingar til, eller bruk av bunde driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
27	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsfond	-4 706 141	170 408	-3 776 533	-269 206	232 362	1 306 330
28	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
29	SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 587 307	-229 592	-4 851 524	644 440	1 152 862	2 226 830
30	Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0
31	NETTO DRIFTSRESULTAT i prosent av SUM DRIFTSINNTEKTER	-0,15 %	-0,08 %	-1,59 %	0,21 %	0,38 %	0,74 %

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Investeringar i varige driftsmidlar

Investeringstiltak	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Trafikktryggleikstiltak	967 009	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Nytt hovudnett/anlegg VA Nordbygdi industriområde 1)	0	8 600 000	8 600 000	0	0	0
Ny avkøyrslle Nordbygdi industriområde 1)	0	5 000 000	5 000 000	0	0	0
Vassverk Seljord sentrum (sluttføring) 1)	0	500 000	500 000	0	0	0
Ombygging Heddeli bu- og servicesenter	0	0	10 000 000	0	0	0
Etablering av hardbruksbustader	0	0	2 000 000	0	0	0
Nytt varmestyringssystem Nesbukti pleie- og omsorgssenter	0	0	1 062 500	0	0	0
Heve dispensasjon på Flatdal skule	0	0	750 000	0	0	0
Kommunal teknikk	0	0	750 000	0	0	0
Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	598 397	8 925 000	0	0	0	0
Århus industriområde, vavn og avlaup	8 800	2 166 000	0	0	0	0
"Framskutt eining" til brannvesenet	0	1 125 000	0	0	0	0
Breibandutbygging Manndal - Langlim	0	813 000	0	0	0	0
IT-investering sentraladministrasjonen	0	625 000	0	0	0	0
Brannvarsling og brannteikningar Seljord ungdomsskule	0	500 000	0	0	0	0
Trykkforsterkar vassføring Sundbøhaugen	0	410 000	0	0	0	0
Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag	200 000	150 000	0	0	0	0
Bukollektiv/Dagaktivitetssenter/Tilbygg demensavdeling/Garasjeanlegg	32 201 834	0	0	0	0	0
Ledningsnett Vekan	4 603 463	0	0	0	0	0
IT-lisensar (Citrix og Microsoft)	1 162 028	0	0	0	0	0
Slamcontainer på Seljord renseanlegg	565 248	0	0	0	0	0
Inventar og interiørarkitekt til nytt bibliotek	520 565	0	0	0	0	0
Rehabilitering av Bygdarå bru	436 134	0	0	0	0	0
Nytt overvakkingssystem ytre anlegg (avløp)	422 151	0	0	0	0	0
Grøntanlegg/Parkering (rive gamle biblioteket)	359 965	0	0	0	0	0
Steinmoen. Omgjering av leilighet til to bu-einingar	357 610	0	0	0	0	0

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Nytt vassverk i Seljord	212 108	0	0	0	0	0
Fiberkabel til skulane i sentrum	201 203	0	0	0	0	0
Kompressor pusteluft røykdykkarar	134 139	0	0	0	0	0
Bil flyktningetenesta (og EMF)	117 000	0	0	0	0	0
Båt til brannvesenet	114 189	0	0	0	0	0
Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	97 146	0	0	0	0	0
Elektroniske reiserekningar/Reisemodul	57 228	0	0	0	0	0
Elektronisk fakturabehandling (av inngåande fakturaer)	33 550	0	0	0	0	0
Stormoen gnr. 125/10	23 151	0	0	0	0	0
Bustadområde Tømmeråsen teig 3. Jordmasse/grønt i 2016, annonsering i 2017	20 707	0	0	0	0	0
Bustadområde Sundbøhaugen	1 923	0	0	0	0	0
Lakshøl	1 197	0	0	0	0	0
Sum investeringar i varige driftsmidlar	43 416 741	29 814 000	29 662 500	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Bevilgningsoversyn investering

Post	Etter budsjett- og rekneskapsforskrifta § 5-5	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Investeringar i varige driftsmidlar	43 416 741	29 814 000	29 662 500	1 000 000	1 000 000	1 000 000
2	Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
3	Investeringar i akskar og andelar i selskap	891 789	892 000	833 000	808 000	808 000	808 000
4	Utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
5	Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
6	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	44 308 530	30 706 000	30 495 500	1 808 000	1 808 000	1 808 000
7	Kompensasjon for meirverdiavgift	-7 777 036	-1 813 000	-3 437 500	-200 000	-200 000	-200 000
8	Tilskot frå andre	-19 263 578	-1 580 000	-980 000	-480 000	-480 000	-480 000
9	Sal av varige driftsmidlar	-1 177 660	0	-1 227 500	-227 500	-227 500	-227 500
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0	0	0
11	Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0
12	Mottekne avdrag på utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
13	Bruk av lån	-15 214 266	-26 421 000	-24 245 000	-320 000	-320 000	-320 000
14	SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-43 432 540	-29 814 000	-29 890 000	-1 227 500	-1 227 500	-1 227 500
15	Vidareutlån	650 824	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
16	Bruk av lån til vidareutlån	-650 824	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
17	Avdrag på lån til vidareutlån	1 019 415	0	617 000	617 000	617 000	617 000
18	Mottekne avdrag på vidareutlån	-678 772	0	-282 000	-282 000	-282 000	-282 000
19	NETTO UTGIFTER VIDARELÅN	340 643	0	335 000	335 000	335 000	335 000
20	Overføring frå drift	-626 824	0	-102 500	-915 500	-915 500	-915 500
21	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne investeringsfond	12 191	0	0	0	0	0
22	Netto avsetjingar til, eller bruk av ubundne investeringsfond	-602 000	-892 000	-838 000	0	0	0
23	Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0	0	0
24	SUM OVERFØRING FRÅ DRIFT OG NETTO AVSETJINGAR	-1 216 633	-892 000	-940 500	-915 500	-915 500	-915 500

Seljord kommune

Kommentarar til budsjett 2020 og økonomiplanperioden 2020-2023.

Innleiing

Denne delen av "Gul bok" inneholder kommentarar til tal-delen av budsjettet, og er ei oppfølging av handlingsprogrammet som utgjer fyrste del av dokumentet. Kommentardelen startar med eit samandrag av hovudtrekka i budsjettet, deretter kjem det ein kommentardel til investeringsbudsjettet før kvart programområde blir kommentert.

Økonomiske målsettingar

For å kunne måle kommunen sin økonomiske situasjon og gje føringar til budsjettet er det stilt opp nokre økonomiske faktorar som eit styringsverktøy.

I % av driftsinntekter	Anbefalt nivå	Kommune-styrets måltall
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %
Dispositionsfond	5 % - 10 %	5 %
Renter og avdrag	2 % - 3 %	3 %
Låne finansiering av investeringar	50 % - 60 %	50 % - 60 %

Det har vore tilrådd at netto driftsresultat som eit gjennomsnitt over tid burde vere 3 %. Dette har vore "tommelfingerregelen" for god økonomistyring. I "Rapport frå Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi" frå november 2014 vert det tilrådd eit nivå for netto driftsresultat på 1,75 %. Bakgrunnen for denne endringa er endring i korleis momskompensasjonen frå investeringar skal bokførast. Før skulle desse inntektene bokførast i driftsrekneskapen og det var friviljug om ein ville føre desse inntektene over i investeringsrekneskapen som eigenkapital. Dersom ein ikkje gjorde det, var det "lett" å få eit driftsresultat på 3 %. Slik sett kan ein seie at det er like vanskeleg å få eit netto driftsresultat på 1,75 % på "rett" måte, som det var å få det på ein "lett" måte. Her skal det seiast at Seljord kommune har vore fornuftige og stort sett overført investeringsmomsen til investeringsbudsjettet.

Seljord kommune

Disposisjonsfond

Pr. 31.12.2018	10 063 000
Budsjettet avsetjing i opphavleg budsjett 2019	193 000
K.sak 7/19, 14.03.2019 Lydanlegg kommunestyresalen	-40 000
K.sak 14/19, 02.05.2019 Støtte beredskap (garasje politi)	-300 000
K.sak 19/19, 20.06.2019 Disponering av mindreforbruk 2018	2 124 000
K.sak 22/19, 20.06.2019 Budsjettkontroll pr. 31.05.2019	-6 250 000
K.sak 48/19, 05.09.2019 Endring av kommunenummer	-200 000
Disposisjonsfond pr. 05.09.2019	5 590 000
Betra årsresultat 2019 (frå ÷ 6,25 mill. til ÷ 2,5 mill.). Overslag	3 750 000
Disposisjonsfond pr. 31.12.2019 (overslag)	9 340 000
Rådmannens framlegg til bruk 2020	-3 677 000
Rådmannens framlegg til bruk 2021	-169 000
Rådmannens framlegg til avsetjing 2022	332 000
Rådmannens framlegg til avsetjing 2023	1 406 000
Disposisjonsfond pr. 31.12.2023 (overslag)	7 232 000

Seljord kommune

Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter")

Skattar og rammetilskot	Rekn. 2018	Budsjett 2019	Prognose 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Innbyggjartilskot	70 680 000	72 498 000	72 498 000	73 244 000	72 720 000	72 724 000	72 581 000
Utgiftsutjamning m.m.	23 825 000	23 792 000	23 792 000	27 090 000	26 158 000	25 218 000	24 436 000
Små-kommunetilskot	5 543 000	5 698 000	5 698 000	5 875 000	5 875 000	5 875 000	5 875 000
Skjønstillskot	1 234 000	2 000 000	2 287 000 1)	1 500 000	0	0	0
Sum fast del	101 282 000	103 988 000	104 275 000	107 709 000	104 753 000	103 817 000	102 892 000
Skatteinntekter	74 391 000	75 388 000	74 489 000	77 306 000	77 291 000	77 106 000	76 776 000
Naturressursskatt	4 631 000	4 325 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000
Inntektsutjamning	6 964 000	7 217 000	9 086 000	6 543 000	6 542 000	6 527 000	6 500 000
Sum variabel del	85 986 000	86 930 000	87 950 000	88 224 000	88 208 000	88 008 000	87 651 000
Sum "frie inntekter"	187 268 000	190 918 000	192 225 000	195 933 000	192 961 000	191 825 000	190 543 000
Reduksjon samanlikna med 2020				0	-2 972 000	-4 108 000	-5 390 000
Vekst "variabel del" (= skatt) samanlikna med "Prognose 2019"				0,3 %	0,3 %	0,1 %	-0,3 %

- 1) I 2019 fekk Seljord kommune kr 2 mill. i ordinære skjønsmidlar. I brev 02.10.2019 frå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark vart vi tildelt skjønsmidlar til «uføresette hendingar i 2019» på kr 287.000, derav kr 150.000 for å kompensere for utgifter som følgje av kommunereforma (les: nytt kommunenummer) og ei «generell» tildeling på kr 137.000.

«Sum fast del» i 2020 er sett opp etter Regjeringa sitt framlegg til Statsbudsjett.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

I framskrivinga for 2021-2023 er det lagt til grunn prognosemodellen frå KS, som Seljord kommune brukar gjennom rammeavtala om "kommunaløkonomisk dokumentasjon" med Telemarksforskning i Bø. Sentrale element i framskrivinga er:

1. Realvekst på **0,4 %** kvart år.
2. Nasjonal skattevekst frå 2019 til 2020 på **2,1 %**.
3. Folketalsframskriving (og fordeling på aldersgrupper) som i SSB alternativ MMMM (hovudalternativet/»middelsalternativet»).
4. Innbyggjartal pr. 01.07.2019 (for den faste delen av rammetilskotet i 2020): **2.920**.
5. Innbyggjartal pr. 01.01.2020 (for inntektsutjamninga i 2020): **2.900** (pr. 07.11.2019 er innbyggjartalet 2.890).
6. Frå 1. juli 2019 til 1. juli 2022 går talet på innbyggjarar 6-15 år (grunnskulealder) **ned frå 371 til 341** (ein nedgang på 30), og i aldersgruppa 2-5 år går talet **ned frå 102 til 88** (ein nedgang på 14).
7. I same periode aukar folketalet i aldersgruppene 80-89 år og over 90 år med 10, frå 164 til 174.
8. Det samla folketalet går ned frå 2.920 til 2.913.
9. Det høgaste innbyggjartalet «i moderne tid» var 1. desember 2014 med 3.014 (uoffisielt).

Kraftinntekter

Kraftinntekt	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sal av konsesjonskraft	7 017 000	5 490 000	3 910 000	3 760 000	6 310 000	7 898 000	6 651 000	5 475 000	5 281 000	5 103 000
Naturressursskatt	4 458 000	4 222 000	4 325 000	4 485 000	4 631 000	4 375 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000
Konsesjonsavgifter	1 941 000	2 010 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000
Eigedomsskatt	7 972 000	7 995 000	8 272 000	7 147 000	6 481 000	6 486 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000
Sum	21 388 000	19 717 000	18 448 000	17 333 000	19 363 000	20 700 000	19 216 000	18 040 000	17 846 000	17 668 000
Gjennomsnitt rekneskap 2014-2018						Gjennomsnitt økonomiplan 2020-2023				
19 250 000						18 193 000				

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

«Sal av konsesjonskraft» for 2019-2023 er sett opp etter «Justert budsjett 2019» og «Estimat 2020-2023» i e-post 04.11.2019 frå Terje Bakka, dagleg leiar for Konsesjonskraftstyret (budsjett og estimat er ikkje handsama av styret). Til orientering: Seljord kommune sitt budsjett for 2019 er kr 6.008.000.

Konsesjonsavgiftene er "inputen" på kraftfondet (Næringsfond I). NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) justerer konsesjonsavgiftene kvart 5. år. 2019 er første året i ny 5-årsperiode. Konsesjonsavgiftene forfall til betaling heilt i slutten av desember kvart år. Kva konsesjonsavgiftene vert i ny 5-årsperiode (2019-2023) veit vi ikkje pr. no, men ved justeringa ved førre periode gjekk dei opp kr 160.000.

Utbyte frå aksjeselskap

Selskap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vest-Telemark kraftlag	2 850 000	1 900 000	1 900 000	2 850 000	4 180 000	5 130 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000
Telemark bilruter	40 000	40 000	47 000	47 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Sum	2 890 000	1 940 000	1 947 000	2 897 000	4 230 000	5 180 000	3 375 000	3 375 000	3 375 000	3 375 000
Gjennomsnittleg utbyte VTK. Rekneskap 2014-2019										
3 181 000										

Seljord kommune eig 19 % av Vest-Telemark kraftlag (VTK), til liks med dei andre Vest-Telemarkkommunane, med unnatak av Nissedal som eig 5 %. Kr 3.325.000 i årleg utbyte til Seljord kommune tyder eit samla utbyte til eigarkommunane på kr 17,5 mill. Utbytet vert utbetalt med bakgrunn i VTK sitt resultat året før.

I e-post 27.09.2019 til Øystein Tveit, rådmann i Kviteseid kommune, skriv Ketil Kvaale, administrerande direktør i VTK):

«Prognosa viser p.t. ca 40 mill i resultat, men er sårbar for kraftpris og temperatur i 4.kvartal. Forsiktig utbytteanslag kan då vera 17-18 mill.kr. Men vi garanterar ikkje at det ikkje kan bli lågare. Du kan gjerne bringe dette vidare til andre rådmenn.»

Eigedomsskatt

Skatteobjekt	2020	2021	2022	2023
Kraftanlegg	6 299 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000
Overføringsanlegg	1 095 000	1 095 000	1 095 000	1 095 000
Produksjonsutstyr og installasjoner ("maskinskatt"). Overgangsordning	141 000	113 000	85 000	56 000
Næringerseigedomar (tidlegare "verk og bruk"). Overgangsordning	156 000	156 000	156 000	156 000
Sum "eksisterande" eigedomsskatt	7 691 000	7 663 000	7 635 000	7 606 000
Næringerseigedomar (Ny)	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bustad- og fritidseigedomar (Ny)	0	3 000 000	6 000 000	9 000 000
Sum eigedomsskatt (ny)	0	5 000 000	8 000 000	11 000 000
Sum totalt	7 691 000	12 663 000	15 635 000	18 606 000

Ved innføring av eigedomsskatt på bustader og fritidseigedomar må ein byrje på lågaste skattesats som er 1 promille og deretter kunne auke med maksimalt 1 promille kvart år til ein når maksimal sats på 5 promille. Når det gjeld verk og bruk (og næringseigedomar) er Seljord kommune for lenge sidan kome opp i 7 promille. Eigedomsskatt på verk og bruk vart innført i Seljord i 1976.

Regjeringa kome med framlegg om at maksimalsats frå 2021 for bustad- og fritidseigedomar skal vere 4 promille.

Rådmannen gjer framlegg om å innføre eigedomsskatt på alle faste eigedomar i heile Seljord kommune frå og med 2021, jf. eigedomsskattelova § 3 a, med ein skattesats på bustader og fritidsbustader på 1 promille i 2021, 2 promille i 2022 og 3 promille i 2023 og 7 promille for næringseigedomar i heile perioden.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Eigedomsskatten på ein bustadeigedom med ein formuesverdi (likningsverdi) i 2018 på kr 475.206 (kanskje ein gjennomsnitts bustadeigedom i Seljord kommune?) vert slik:

Formuesverdi (likning 2018)			475 206
Bustadverdi/Marknadsverdi = Formuesverdi	475 206	4	1 900 824
Obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 %	1 900 824	-30 %	-570 247
÷ Eventuelt botnfrådrag			0
Berekningsgrunnlag			1 330 577
Eigedomsskatt (år 1/2021)		0,1 %	1 331
Eigedomsskatt (år 2/2022)		0,2 %	2 661
Eigedomsskatt (år 3/2023)		0,3 %	3 992
Eigedomsskatt		0,4 %	5 322
Eigedomsskatt		0,5 %	6 653

Formuesverdien (likningsverdi) er ein fjerdedel av marknadsverdien.

Det er kommunestyret som må bestemme om det skal vere botnfrådrag, og kor stort det eventuelt skal vere.

For næringseigedomar er det marknadsverdien (leigeverdien) som gjeld og Seljord kommune er allereie på 7 promille på slike eigedomar. Ein næringseigedom som får ein eigedomsskattetakst på kr 10 mill., må då årleg betale kr 70.000 i eigedomsskatt, og det er grunn til å tru at nokre næringseigedomar får ein god del høgare takst enn det, fleire vil nok få ein skatt over kr 100.000 pr. år (og nokre kanskje godt over det også). Mange næringseigedomar vert sjølvsagt taksert langt lågare enn kr 10 mill.

Nokre eigedomar er fritekne for eigedomsskatt, til dømes statlege og kommunale eigedomar, kyrkjer og eigedomar som vert drivne som gardsbruk eller skogsbruk (men våningshuset kan ikkje fritakast). Dessutan kan kommunestyret fritaka nokre typar eigedomar, til dømes eigedomane til friviljuge lag og organisasjonar, og bygningar med historisk verdi.

Inntektene frå den nye eigedomsskatten som er lagt inn rådmannens framlegg til budsjett er eit overslag. Det er lagt inn kr 1,5 mill. (rund sum) i 2020 til innleige av konsulentar/taksatorar til takseringsarbeidet, eventuelt òg ekstraarbeid for kommunalt tilsette, og eigedomsskattetakstnemnda.

Eit oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester finst i eige vedlegg.

Brutto lånegjeld

Låneopptak/ Avdrag	Dato/År	Beløp	Antall innb. 1/7-19	Lånegjeld pr. innbyggjar
Lånegjeld	31.12.2018	282 275 000	2 920	96 670
Låneopptak	2019	2 000 000		
Avdrag	2019	-9 513 000		
Lånegjeld	31.12.2019	274 762 000	2 920	94 097
Låneopptak	2020	25 245 000		
Avdrag	2020	-13 029 000		
Lånegjeld	31.12.2020	286 978 000	2 920	98 280
Låneopptak	2021	1 320 000		
Avdrag	2021	-13 569 000		
Lånegjeld	31.12.2021	274 729 000	2 920	94 085
Låneopptak	2022	1 320 000		
Avdrag	2022	-13 542 000		
Lånegjeld	31.12.2022	262 507 000	2 920	89 900
Låneopptak	2023	1 320 000		
Avdrag	2023	-13 569 000		
Lånegjeld	31.12.2023	250 258 000	2 920	85 705

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Finanskostnader

Linenavn	Rekn. 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rådmannens budsjetrente i økonomiplanperioden			2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Renteinntekter og utbyte	-5 355 000	-5 968 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000
Sum renteinntekter og utbyte	-5 355 000	-5 968 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000
Renteutgifter på lån	4 256 000	6 180 000	6 967 000	6 982 000	6 687 000	6 392 000
Avdragsutgifter	8 428 000	8 896 000	12 412 000	12 952 000	12 925 000	12 952 000
Diskontering av avdragsutgifter med 3,1 % kvart år	0	0	0	-389 000	-766 000	-1 134 000
Sum rente- og avdragsutgifter	12 684 000	15 076 000	19 379 000	19 545 000	18 846 000	18 210 000
Netto finanskostnader	7 329 000	9 108 000	14 654 000	14 820 000	14 121 000	13 485 000

Kommunalbankens framlegg til budsjettrente	2020	2021	2022	2023
Lånerente med bruk av Norges Bank overslag	2,59 %	2,58 %	2,54 %	2,50 %
Lånerente med bruk av marknadsrenter	2,40 %	2,28 %	2,20 %	2,15 %
Gjennomsnitt av Norges Bank og marknad	2,50 %	2,43 %	2,37 %	2,33 %

Seljord kommune

Pensjon

Det er budsjettet med kr 18,3 mill. i pensjonskostnad i 2020, aukande til kr 19,6 i 2021, kr 19,9 i 2022 og kr 20,6 i 2023. I tillegg kjem arbeidsgjevaravgift. Auken i pensjonskostnaden kjem først og fremst pga. aukande «amortisering av tidlegare år premieavvik». Korleis pensjonskostnaden vert utover i økonomiplanperioden er usikkert. Pedagogisk personale er innmeldt i Statens Pensjonskasse, alle andre i Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

For å unngå store variasjonar i pensjonskostnaden, er det innført ei ordning som skal jamne ut utgiftsført pensjonskostnad over tid. Denne ordninga, som kom i 2002, har ført til at kommunane dei siste åra har utgiftsført ein lågare pensjonskostnad enn det dei verkeleg har betalt inn i premie. Pr. 31.12.2018 har Seljord kommune i åra 2002-2018 utgiftsført i rekneskapen kr 13,2 (ekskl. arbeidsgjevaravgift) mindre enn det som faktisk er betalt inn i pensjonspremie. Dette beløpet skal utgiftsførast ("amortiserast") i åra som kjem. Premieavviket for 2002-2010 skal amortiserast over 15 år, 2011-2013 over 10 år og premieavvik for 2014 og frametter over 7 år.

Seljord kommune

Investeringar

Investeringsbudsjettet er hovudsakleg ei realisering av tidlegare politiske vedtak. Det bør i løpet av 2020 vurderast om kommunen skal ha ei øvre grense for kor lang tid det kan gå frå politiske vedtak vert fatta og til dei blir realisert, eller har fastsett tid for realisering, før saka kjem opp til ny politisk handsaming. Eit døme på eit slikt vedtak kan vere ny avkøyring frå E 134 og straumtilførsel til industriområdet som vart vedteke i samband med budsjett 2015 og der det framleis ikkje er fastsett tidspunkt for oppstart. Ein del av investeringsutgiftene kjem som fylgje av eksterne pålegg etter tilsyn, og som fylgje av slitasje eller skade på eksisterande kommunale eidedalar, dvs. "må-oppgåver". Nokre av kostnadene i investeringsbudsjettet er usikre. Fleire av investeringar er relatert til vatn og avlaup (VA) og vert finansiert av innbyggjarane gjennom kommunale avgifter.

Som tiltak i handlingsprogrammet, for å nå målsetjinga om at Seljord skal leggje til rette for meiningsfulle kultur –og fritidsaktivitetar for alle, er det vedtatt å planlegge nytt badeanlegg i 2020, dette er ikkje kostnadsbereknad og er ikkje med i rådmannen sitt budsjettframlegg.

Detaljar om investeringane går fram av tabell "Budsjettkjema 2A og 2B"

Seljord vassverk

Sluttsum for investering i nytt vassverk for Seljord sentrum er totalt på kr 500.00. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene.

VA-anlegg på Århus industriområde (inkl. ny brønn.)

Det blei i 2012 løyvd kr. 4.000.000 til etablering av nytt VA nett på Århus. Arbeidet starta opp i 2017. Det er satt av ekstra kr. 400.000 i midlar til konsesjonssøknad og grunneverv av ny brønn i 2019. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene. Arbeidet er venta avslutta våren 2020.

Nytt avløpsanlegg på Bjørgesida.

Det står att litt arbeid som må gjennomførast til våren 2020. Estimert kostnad er 600.000,-.

Nytt VA nett til Nordbygdi industriområde.

Kostnadsoverslag for nytt leidningsnett - hovudstrekks VA, samankopling av gammal og ny vassleidning, kryssing av Bygdaråi samt forsterkning av vassleidning frå Dyrskuplassen til Nordgardstangen. Kostnad, like i overkant av kr. 8.600.000, gjer at kostnaden med å framføre vatn og avlauv er svært høg sett i forhold til potensielle nye abonnentar. Kostnaden med framføring av vatn og avløp vil bli belasta kommunens eksisterande abonnentar og vil utgjer ca. 12.000 kr totalt pr. abonnent fordelt på avskrivingstida på 40 år. Investeringsramme på ytterlegare 900.000,- som blei løyvd ekstra i budsjett 2018, vart i budsjett 2019 trekt ut etter ordførars (Halfdan Haugan) understrekking om at dette var løyvd med bakgrunn i ei misforståing i kommunikasjonen med Telemark Bilruter AS.

Trafikktryggleikstiltak.

På same måte som tidlegare år, vert det lagt fram forslag om å vidareføre arbeidet med trafikktryggleik gjennom investeringar i infrastruktur for å medverke til auka tryggleik i den lokale trafikken. Løyvinga nyttast i samsvar med plan for trafikktryggleik. Det er budsjettert med kr 1 mill. årleg. Tilskot frå fylkeskommunen på inntil 60% og mva kompensasjon gjer at den kommunale delen utgjer ca. kr. 320.000 årleg

Kommunal teknikk

Det er behov for eit strøsandlager med moglegheit til å plassere sesongutstyr under tak. Dette er eit lager som er tenkt plassera på tomta til Seljord reinseanlegg. Eit slik lager gjer at ein kan ta i mot strøsand i større kvanta, og frå fleire tilbydarar. Noko som vil gje reduksjon i kostnad over tid. Kostnad for bygging av lager er på ca 400.000,-.

Det er behov for å investere i ein beitepussar/krattknusar og eit isskjær til kommunale vegar. Med dette utstyret i eigen regi kan SK føreta kantvegetasjonsrydding sjølv og når behovet er der. Ved å skjerpe inn på brøytinga vil ein risikere at det kan bli litt meir behov for ishøvling. Å leige ein stor høvel ligg ca på 2000,- i timen, og etterspørselet er stor slik at SK ikkje får ekstern ishøvling når det er behov. Kostnad for dess to redskapa er på omlag 200.000,- og ein venter at investeringa vil betala seg over 3-4 år.

Ny avkøyring til industriområdet i Nordbygdi.

Reguleringsplanen for Nordbygdi (vedteke 11.06.09) legg opp til å utvikle industriområdet mellom elva og E 134 i Nordbygdi. For å realisere dette må det lagast ny avkøyring frå E 134 og ny straumtilførsel. Dette er kostnadsrekna til om lag kr. 5.000.000. inkl. mva., og ein sum på kr. 3.500.000 mill. inkl. mva. vart vedteke som ein del av investeringsbudsjett for 2015. Summen har auka ettersom tiltaket ikkje er gjennomført, samt at nye kostnadsberekingar er lagt til grunn. Kostnad for tiltaket jamfør vedtak i formannskapet sak 86/16, er ikkje tatt høgde for når kostnadsberekinga blei utarbeida.

Etablering av hardbruksbustader

Det er naudsynt for kommunen å vurdere å gå til innkjøp av såkalla hardbruksbustader. Seljord kommune må finne egna tomteområde, kjøpe inn modular eller bygge hardbruksbustader ein stad som er sentral i forhold til offentlege tenestetilbod. Det er vurdera at det er behov for inntil 3 stk. slike bustader. Husbanken kan gje tilskott og rimeleg lån, men dette må utgreiast nærmere. Det er syna eit tilskot på 20% for kjøp av tomt/bustadeigedom som kan passe for føremålet.

Heve dispensasjon Flatdal Skule

Seljord kommune har ikkje godkjent Flatdal skule etter forskrift om miljøretta helsevern. Det er gitt dispensasjon til hausten 2020. Teknisk eining har gjennomført noko naudsynt vedlikehald, samt utbetra noko av tilhøva i 2019. Det står att noko av det mest preserande som gjeld arbeidshøve for dei tilsette. Det er planlagt å rive ein innveregg slik at vi får til eit arbeidsrom som stør krava.

Nytt varmestyringssystem Nesbukti

Varmestyrings systemet på Nesbukti er frå 2003, dette systemet er därleg, og ein slit med å halde det operativt. Fare for havari er til stade. Firmaet som levera dette i si tid eksisterar ikkje lenger. Det bør difor investera i ei oppgradering til eksisterande toppsystem på heile bygget. Tilbygget på Nesbukti og Nestunet har det nye systemet.

Ombygging Heddeli

Kostnad av ombygging Heddeli er estimert til å ligge mellom 7.5 millionar og 8.5 millionar kr. det er litt over anslaget som blei gitt i vår. Brannteikningar og brannrapport er utarbeida, og ein har fått Skorve ent. til å gje eit kostnadsoverslag. Det er forslag om å selge fylgjande kommunale eigedom: Moganvegen 1 - Dagsenter Psykiatri

Det er uvisst kva som vil bli salssum for huset, men ein har satt eit lågt estimat på 1.000.000 for sal av kommunal eigedom.

Budjettskjemaet «Investeringar i varige driftsmidlar» syner ein samla oversikt over investeringstiltak i budsjett 2020 og i økonomiplanperioden.

Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter

Innleiring

Sentraladministrasjonen bidreg til fellesstenester for alle programområdane. I følge ein landsdekkande undersøking våren 2019 utført av Agenda Kaupang, ligg Seljord på normalen når det kjem til talet på tilsette i administrasjon. Tilsette i sentraladministrasjonen er rådmannsteamet, arkiv, sentralbord, personal- og økonomi, noko reinhald og sekretær/møtehandsamar til politiske møte.

Programområde har eit «alt for stort» budsjett i forhold til talet på tilsette. Dette fordi det er her kommunens pensjonsavsetting, kommunens store avtalar, kostandar for drift av folkevaltordninga også ligg innunder.

Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO1 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Kapittel : Sentraladministrasjon					
Tiltak	1: Avvikle internpostkøyring				
Beskrivelse	Seie opp dagens internpostbod, erstatte med digitale løysingar og tildele einingane ansvar for å hente og bringe eigen post.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107
SUM NETTO TILTAK	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107

Tiltak	2: Redusere eller kutte i stilling ansvar 116 - 50% stillingsheimel				
Beskrivelse	Redusere stilling knytt til sentraladministrasjonen med 50 %. Det er for tidleg å seie kvar dette kan bli tatt. Dette er ikkje gjennomførbart før tidlegast frå 2021.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	0	-334347	-334347	-334347	-1003041
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	0	-334347	-334347	-334347	-1003041
SUM NETTO TILTAK	0	-334347	-334347	-334347	-1003041

Ansvar 100 – Folkevalde

Val i 2021 og 2023. Det er budsjettera med støtte til dei politiske partia, dette er ei frivillig ordning. Ordinær partistøtte kjem over statsbudsjettet.

Ansvar 101 – Kontrollorgan mm.

Budsjettet omfattar utgifter til kommunal revisjon og drift av kontrollutvalet og er i samsvar med kontrollutvalet si innstilling til kommunestyret for budsjettåret 2020.

Ansvar 110 – Rådmannskontor og fellestenester

Budsjettet omfattar drift av rådmannskontoret og ei rekke fellesfunksjoner i kommunen. Budsjettet tek høgde for vidareføring av dagens nivå, med mindre justeringar på bakgrunn av erfaringstal i 2018 og 2019.

Som fylgje av endringsprosessen har det vorte ei auke i oppgåver og støttefunksjonar overfor einingsleiarane. Dette reknar vi med at er ein naturleg konsekvens i ein overgangsperiode der desse rollane er viktige for å lære opp, støtte og trygge einingsleiarane i deira nye oppgåver. Det vert vurdert som som ugunstig å gjere reduksjon på dette området i budsjettåret 2020. Ein reduksjon kan tidlegast bli vurdera i 2021, når vi meiner et einingsmodellen bør vere tilstrekkeleg stabilisert

Ansvar 111 – Økonomiavdelinga

Budsjettet gjeld drift av økonomiavdelinga. Det er lagt inn kr 1,5 mill. (rund sum) til konsulent/taksator til taksering av alminneleg eigedomsskatt.

Ansvar 112 – IT

Budsjettet omfattar drift av IKT innan alle avdelingane. Ein stor del av budsjettet går til driftsavtale med ekstern driftsoperatør, aspIT. I tillegg er det budsjettera med kostnader til lisensar og andre vedlikehaldsavtaler på ei rekke fagsystem innan arkiv, økonomi, skatt, helse, skule, pleie og omsorg, sosial, kart og oppmåling mm.

Ansvar 113 – Telefon

Budsjettet omfattar i hovudsak kostnader knytt til abonnement og teletrafikk.

Ansvar 114 – Forsikringar

Budsjettet omfattar kommunens forsikringar. Kommunen har inngått forsikringsavtaler gjennom forsikringsmeklaren Pareto. Kommunen har communal ansvarsforsikring, tingforsikring, gruppeliv, yrkesskade, barneulykke og forsikring av motorvogner i forsikringsselskapet Protector Forsikring. Reiseforsikring er i Europeiske reiseforsikring.

Ansvar 116 – Personalavdelinga

Budsjettet omfattar drift av personalavdelinga, inkludert løn, fråvær og refusjon, merkantil avdeling med ekspedisjon, post og arkiv, samt administrasjonslokale. I tillegg ligg bedriftshelsetenesta, og andre felleskostnader som til dømes opplæringsplan og felles velferdstiltak for tilsette til dette området.

Forslag til kutt på ansvar 116 dreiar seg om reduksjon i støttefunksjonar, som alle vil medføre merkbare konsekvensar ute i organisasjonen i form av redusert servicenivå, tregare handsaming og mindre tid til støtte og opplæring.

Internposttenesta er ei serviceteneste for alle einingar og avdelingar i Seljord sentrum. Intern og ekstern post til og frå lokasjonane blir henta og bringe til kommunehuset eller vidare sending med posten kvar arbeidskvartdag. Oppgåva inkluderer frankering av post og utlevering av pakker som kjem til kommunehuset, men skal ut på dei ulike arbeidsplassane. Vi ser at delar av oppgåva kan bli erstatta ved at vi utnytter dei digitale hjelpeMidla til intern kommunikasjon mellom einingar og administrasjonen. Post som skal ut av kommunen kan i stor grad bli send via sak- og arkivsystemet ePhorte eller andre system som kommunen brukar for å kommunisere med innbyggjarane på, som t.d. utsending av fakturaer og purringar på desse. Noko post vil truleg bli sendt pr. post også i komande budsjettår. Vi kan derfor ikkje eliminere frankeringskostnadane heilt.

Ved ei slik endring må einingar og avdelingar sjølv sjå til at post blir henta og sendt. Endringa vil gå ut over eksterne bedrifter i kommunen som nyttar seg av frankering og sending av post via kommunen. Desse blir fakturert for den posten dei frankerer ved hjelp av kommunens frankeringsmaskin.

Stillinga som arkivleiar blir ledig frå slutten av januar 2020. Det er vurdert om denne kan bli sett i samanheng med sekretærstillinga knytt til merkantil avdeling. Ei slik samanslåing kan ikkje kombinerast med ei eventuelt avvikling av sentralbordet, då det vil gå ut over dei same ressursane. Arkivområdet har vore prioritert dei siste fire åra. Vi har fått auka kompetanse på feltet og det er bygd opp ei kvalitativt god teneste som det er viktig å ta vare på vidare. Ei slik samanslåing vil føre til mindre tid til kvar oppgåve og dermed fare for redusert kvalitet på arkivarbeidet. Samtidig vil det gå ut over arbeidet som formannskapssekretær og politisk møtehandsaming. Ein reduksjon i arkivleiarrolla vil føre til mindre tid til opplæring og støtte overfor einingsleiarar og andre som skal bruke ePhorte (arkivsystemet).

Det er sannsynleg at arkivoppgåvene fyller ei full stilling i seg sjølv. I tillegg har denne rolla til no hatt ansvar for planlegging og gjennomføring av val annakvart år. Dette er et tilleggsoppgåve som tek mykje tid pga. kursing via valdirektoratet i forkant av valperioden, førehandsrøysting, tidegrøysting og sjølv valdagen, inkludert rapportering og etterarbeid. I valåret utgjer dette arbeidet periodevis opp mot 50 % arbeid.

Ynskje om eigen reinhaldsavdeling

I løpet av endringsprosessen kommunen har gjennomført i 2018 og 2019, kom det sterke ynskje frå einingsleiarane om å etablere ei eigen avdeling for alle reinhaldarar i kommunen. I dag ligg reinhald organisert under den einskilde eining eller avdeling, og nærmeste leiar er ein fagperson med kompetanse innanfor eit heil anna fagområde enn reinhald.

Det vart sett ned ei arbeidsgruppe som hadde som mandat å jobbe med spørsmålet om etablering av ei reinhaldsavdeling. Tillitsvalde og vernetenesta har vore involverte i arbeidet. Arbeidsgruppa si anbefaling er å sette i verk ei reinhaldsavdeling som omfattar alle reinhaldarar i kommunen.

Sidan august 2017 har kommunen hatt ein reinhaldsleiar tilsett ved kommunehuset, som har hatt ei 20 % administrativ ressurs i tillegg til reinhald av kommunehus og NAV-kontoret. Denne leiarressursen skulle i utgangspunktet dekke fagleg leiing av reinhaldarar ved skular og

barnehagar i sentrum, samt ved helsesenteret. Leiarressursen har blitt utnytta av store delar av organisasjonen, ettersom dette arbeidet har blitt kjent. Erfaringa med denne organiseringa er positiv, og vi tenkjer å bygge vidare over same lest.

Styrken ved å samle reinhaldarane er fleire. Det handlar om å skape eit arbeidsmiljø for kollegaer som arbeider innanfor same felt, ha ein felles leiar som kan fylge dei opp fagleg, dele oppdatert kunnskap, samkøyre innkjøp og forsøke å bruke ressursar på tvers så langt det er mogleg, for i nokon grad å kunne spare inn på vikarutgiftene. Reinhaldsavdelinga vil ha ein felles leiar med personalansvar og i stor grad økonomisk ansvar.

For å etablere ei reinhaldsavdeling krev det ei auke i reinhaldsleiarressurs frå 20 til 80 %. Dette får vi til ved å tilsette ein reinhaldar i 60 % stilling, som kan ta seg av reinhaldet ved kommunehuset og NAV-lokala. Tiltaket inneber ei kostnadsauke på omlag 243 060 kr. Det er ikkje finne rom for dette i rådmann sitt framlegg til budsjett.

Konsekvensen av dette er endring i ansvar knytt til dagens reinhaldsleiar, slik at dette blir på eit meir overordna fagleg nivå og ikkje involvering i personalmessige oppgåver. Einingsleiarane må få det fulle ansvaret for reinhaldarane tilbake.

Heiltidskultur

Seljord kommune melde seg av det KS-drivne prosjektet for heiltidskultur, *Nytt blick*, på nyåret i 2019. Vi såg at det ikkje var mogleg å få til godt arbeid med å etablere heiltidskultur samtidig med endringsarbeid og etablering av einingsleiarmodell i kommunen. Likevel har vi fått med oss verdi full kunnskap som vi kan bygge vidare på, slik at arbeidet som var lagt ned fram til vi melde oss av, ikkje er fånyttes.

Ansvar 125 – Nav kommune

Frå 01.01.2020 blir NAV Seljord ein del av NAV Vest-Telemark, med hovudkontor på Dalen i Tokke. Gerd Kari Skaalen blir leiar for dette NAV-kontoret. Gjeldsrådgjevar i 60 % stilling, vil vidare også vere tilsett i Seljord kommune, i ei stilling som er eit spleislag med resten Vest-Telemark kommunane. Gjeldsrådigvar vil få kontorplass i Seljord.

Kostnadane for denne stillinga er fordelt etter folketalet i kommunane.

I 2019 er posten for økonomisk sosialhjelp kr 2.592.000, men ser ut til å bli på om lag kr 3.000.000. For 2020-2023 er budsjettet sett til kr 2.553.000 kvart år.

Ansvar 130 – Kyrkjelege føremål

Budsjettet omfattar overføringer til tidligare Seljord kyrkjelege fellesråd, no Seljord sokn og til andre trudomssamfunn.

Ansvar 150 – Tilleggsløyvingar

Budsjettet inneheld ein lønsreservepost på kr 4.855.000 som skal finansiere lønsoppgjeret i budsjettåret (med verknadsdato 01.05.2020). Tilleggsløyvingar til disposisjon for formannskapet (kr 120.000) og for ordførar og rådmann (kr 30.000) er vidareført på lik linje

med tidlegare år. Det er ført opp ein tilleggsløyvingspost til integrering av flyktningar på kr 500.000.

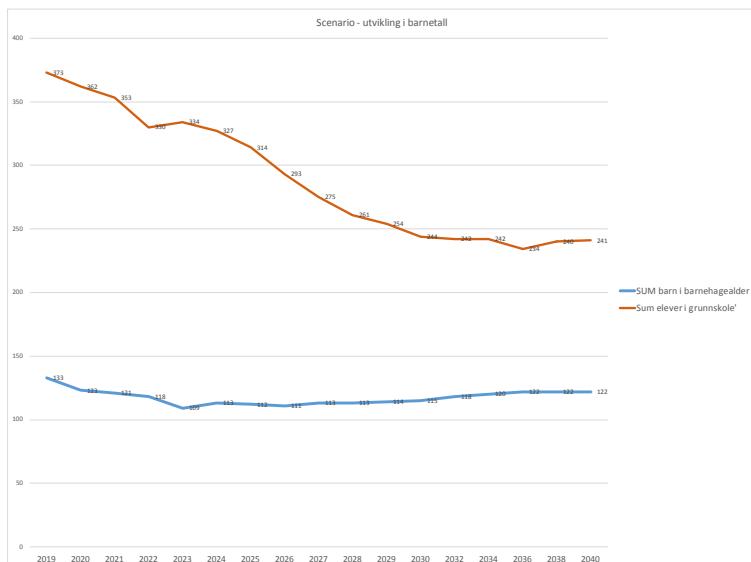
Ansvar 199 – Avskrivingar

På dette ansvaret vert avskrivingane på anleggsmidla ført. Avskrivingane i økonomiplanperioden er stipulert til kr 12.325.000 kvart år. I kommunerekneskapen får ikkje avskrivingane nokon resultateffekt i driftsrekneskapen, men verdien av anleggsmidlane vert nedskrivne i balanserekneskapen (med kr 12.325.000 mill. kvart år).

Programområde 2 Skule og oppvekst

Innleiing

I barnehage- og skuleåret 2019/2020 har Seljord dei høgaste tala på barn og unge på lenge. Vi har fulle barnehagar og skular, og tar i bruk alle tilgjengelege areal. Dette er også første året med full bemannings- og pedagognorm i barnehage og skule. Vi går no inn i ein tid der vi møter store endringar knyta til tala på barn og elevar. Hausten 2020 vil nedgangen starte både i barnehage og skule. På sikt vil nedgangen ha størst betydning for skule, der nedgangen i elevtal vil vera dramatisk. Frå 376 elevar i dag til 241 elevar i 2040. Barn i barnehagealder vil gå litt ned de nærmeste åra, og deretter ligge relativt stabilt i lang tid. Frå 2019 til 2020 vil denne barnegruppa ha ein nedgang på om lag 8% (SSB, LLML).

I 2020 vil vi difor begynne å tilpassa kapasitet og bemanning i tråd med nedgangen som er omtala. Over ein periode på 10 år, må skulen redusera talet på pedagoggrupper frå 26 til 19.

I barnehage må vi redusera kapasitet og bemanning ned med om lag 18% i tida fram til 2023.

På veg inn i 2020, har vi ein del behov som har medført meirforbruk og ekstra innsats. Samstundes skal programområdet følgje opp fleire større politiske vedtak som 5-dagars skuleveke, omstillingss prosess og vidareføre og forankre den digitale satsinga. Vi har enno eit stort behov for ressursar til tilpassing og spesialpedagogiske støttetenester, i tillegg til oppfølging av framandspråklege elevar. Hausten 2020 startar fagfornyinga, med nye læreplanar i alle fag. Vi må følgje opp omstillinga og bruke tid på å setja oss inn i dei nye læreplanane. I tillegg trengs det nye læremidlar. Det må vi forsøke å sjå i samanheng med oppfølging av den digitale satsinga og innkjøp av digitale læremidlar.

Seljord kommune har ein vanskeleg økonomisk situasjon. Det er arbeidd for å finne moglege reduksjonar. Det økonomiske opplegget for skule og barnehage har ikkje rom for noko ekstra. Det meste av verksemda er sterkt regulert av krav og normer, og det er lagt til grunn at desse skal fylgjast. Det er redusert i ei rekke driftspostar og tiltak, og brukarbetalinga er auka for alle tenester. Det er ikkje tatt inn nokon auke eller investeringar i budsjettforslaget.

Samstundes vil det være naudsynt å peike på behov som er i programområdet. Skular og barnehagar melder om vedlikehaldsbehov, og behov for utbetrinigar. Flatdal skule driver på dispensasjon i forhold til forskrift om miljøretta helsevern, og må utbetrast slik at ein kan imøtekamma desse krava. Det er også naudsynt å følgje opp den digitale satsinga, både på utstyr, kompetanse og pedagogisk utviklingsarbeid. Barnehage har behov for iPadar og Smartboards, og vi har behov for å ferdigstille innføringa av nye administrative program i barnehage og skule. Vi må også ha på plass nytt LMS (Skooler), løysingar som kan følgje opp resultata til elevar og klassar (Insight/Engage) og digitalisering av eksamen.

Det er planlagt mottak av 10 nye flyktningar i kvart av dei nærmaste åra. Vi må følgje opp desse og dei minoritetsspråklege barn og elevane med særskilt norskundervisning og morsmålsopplæring. Dei fleste av dei minoritetsspråklege barna startar i barnehagen utan å kunne noko norsk. Barna krev meir av personalet for å venne seg til barnehagen og for å handtere barnehagedagen sin enn dei norske.

Budsjettforslaget rommar ulike tiltak for å komme så lågt ned som mogleg. Det føreslås å samlokalisere barnehageavdelinga i Åmotdal, og flytta barn og vaksne til avdelinga i Flatdal frå august 2020. Vidare blir det føreslått å samlokalisere alle born i Seljord barnehage frå hausten 2022, når barnetala har sykne så mykje at Seljord barnehage kan huse alle utan å byggje på eller byggje nye bygg. Tiltaket vil gje ein reduksjon i drifta, samstundes som det opprettheld det faglege nivået. Det er vurdera at det ikkje er økonomisk lønsamt å leggja ned skulen i Flatdal innanfor komande økonomiplanperiode. I 2026 er prognosane for barnetala slik at Seljord barne- og ungdomskule kan huse alle born i skulealder. Rådmannen foreslår å starte ein planlagt overføring frå Flatdal til Seljord i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

Som konsekvens av endringar i talet på barn og elevar, vil det leggjast opp til ein reduksjon i bemanning frå hausten 2020 både i skule, barnehage og kulturskule – til saman 6,2 årsverk, og i økonomiplanperioden omlag 10 årsverk.

Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO2 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Kapittel : Skule og oppvekst						
Tiltak	1: Avvikle ekstra logoped.					
Beskrivelse	Bruke egne krefter til arbeid med TT i skoler/barnehager. Sagt opp avtale med AS.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	-87 500	0	0	0	-87 500	
Sum inntekter	17 500	0	0	0	17 500	
Sum netto	-70 000	0	0	0	-70 000	
SUM NETTO TILTAK	-70 000	0	0	0	-70 000	

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	2: Avvikle Flatdal bhg frå og med 2022				
Beskrivelse	Legge ned Flatdal Bhg i august 2022, alle barn i barnehagealder flyttast til Seljord bhg som no har plass til alle.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	0	0	-565 892	-1 208 297	-1 774 189
Sum inntekter	0	0	96 743	398 703	495 446
Sum netto	0	0	-469 149	-809 594	-1 278 743
SUM NETTO TILTAK	0	0	-469 149	-809 594	-1 278 743

Tiltak	3: Avvikle samarbeid - Seljord økologiske hage				
Beskrivelse	Avtale om samarbeid og uttak av opplegg for barnehage, SFO og skule.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Seljord Barneskule (210)				
Sum utgifter	-16 591	-16 591	-16 591	-16 591	-66 364
Sum inntekter	3 318	3 318	3 318	3 318	13 272
Sum netto	-13 273	-13 273	-13 273	-13 273	-53 092
Sted	Ansvar: Seljord ungdomsskule (211)				
Sum utgifter	-15 315	-15 315	-15 315	-15 315	-61 260
Sum inntekter	3 063	3 063	3 063	3 063	12 252
Sum netto	-12 252	-12 252	-12 252	-12 252	-49 008
Sted	Ansvar: Heddeli barnehage (220)				
Sum utgifter	-16 591	-16 591	-16 591	-16 591	-66 364
Sum inntekter	3 318	3 318	3 318	3 318	13 272
Sum netto	-13 273	-13 273	-13 273	-13 273	-53 092
Sted	Ansvar: Tussejuv barnehage (221)				
Sum utgifter	-15 315	-15 315	-15 315	-15 315	-61 260
Sum inntekter	3 063	3 063	3 063	3 063	12 252
Sum netto	-12 252	-12 252	-12 252	-12 252	-49 008
SUM NETTO TILTAK	-51 050	-51 050	-51 050	-51 050	-204 200

Tiltak	4: Reduksjon vikarløn ferie				
Beskrivelse	Forventa mindre kostnader for vikarløn ferieavvikling.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-52 447	-52 447	-52 447	-52 447	-209 788
Sum inntekter	0	0	0	0	0

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Sum netto	-52 447	-52 447	-52 447	-52 447	-209 788
SUM NETTO TILTAK	-52 447	-52 447	-52 447	-52 447	-209 788

Tiltak	5: Reduksjon ansvar 200				
Beskrivelse	Reduksjon, leige av driftsmidler				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-112 500	-112 500	-112 500	-112 500	-450 000
Sum inntekter	22 500	22 500	22 500	22 500	90 000
Sum netto	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000	-360 000
SUM NETTO TILTAK	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000	-360 000
Tiltak	6: Reduksjon ansvar 205				
Beskrivelse	Reduksjon/fjerning av budsjettpostar: - inventar, anna inventar, ikt-utstyr, konsulenthjelp, vikarløn til bustad EMF 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-101 094	-101 094	-12 500	-12 500	-227 188
Sum inntekter	18 908	18 908	2 500	2 500	42 816
Sum netto	-82 186	-82 186	-10 000	-10 000	-184 372
SUM NETTO TILTAK	-82 186	-82 186	-10 000	-10 000	-184 372

Tiltak	7: Flytte Vaksenopplæringa/Flyktningetenesta inn i NAV-bygget				
Beskrivelse	Si opp avtalen med næringsbygget. Overta NAV-bygget, vil gje reduksjon i leiekostnad.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-196 250	-353 560	-353 560	-353 560	-1 256 930
Sum inntekter	39 250	70 712	70 712	70 712	251 386
Sum netto	-157 000	-282 848	-282 848	-282 848	-1 005 544
SUM NETTO TILTAK	-157 000	-282 848	-282 848	-282 848	-1 005 544

Tiltak	8: Reduksjon av drift, kulturskulen				
Beskrivelse	Nivå på drift av kulturskulen. Tiltaket syner reduksjon på 1,3 -1,5 årsverk fra 2021				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-664 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-3 664 000
Sum inntekter	95 700	95 700	95 700	95 700	382 800
Sum netto	-568 300	-904 300	-904 300	-904 300	-3 282 800
SUM NETTO TILTAK	-568 300	-904 300	-904 300	-904 300	-3 282 800

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	9: Salg av kompetanse sentralt til nabokommunar (logoped)					
Beskrivelse	Redusera eige tenesteomfang på logopedtenestar, salg til nabokommunar i 30-40% stilling frå 1/8 2020					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000	
Sum netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000	
SUM NETTO TILTAK	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000	

Tiltak	10: Samlokalisering av Flatdal og Åmotsdal barnehager					
Beskrivelse	Reduksjon av bemanning og driftsutgifter som følge av sammenslåing. Premiss: Stillingar i konsekvensjustert budsjett 2020 (10100 og 10300): Flatdal 7,0 og Åmotsdal 3,35. Personalbehov 2020/2021 ved samlokalisering: 8,15. Reduksjon pr. 01.08.2020: 7,0 + 3,35 = 10,35 - 8,15 = 2,2 årsverk (snittløn 10100/10300 pr. årsverk: kr 467.576). Fom. 01.08.2020 er alle kontoane på ansvar 223 Åmotsdal barnehage nulla ut, og frå same dato er ansvar 222 Flatdal barnehage styrka med 1,15 årsverk. Postane for variabel løn er styrka med 16,43 %, tilsvarande høgdinga med 1,15 årsverk. Driftspostane som vart nulla ut på 223 er ikkje tilsvarande lagt på toppen på tilsvarande postar på 222, då barnetalet er om lag det same frå 01.08.2020 som i opphavleg budsjett 2020 for 222 (jf. underliggende konsekvensjustert budsjett). Men: Konto 11207 (diverseposten) er høgda med kr 50.000 (fom. 2021) og kr 20.833 i 2020, og posten for husleige (inkl. forsikring) på kr 130.000 pr. år er vidareført i heile perioden.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sted	Ansvar: Flatdal barnehage (222)					
Sum utgifter	430 012	954 418	954 418	954 418	3 293 266	
Sum inntekter	-22 462	-53 052	-53 052	-53 052	-181 618	
Sum netto	407 550	901 366	901 366	901 366	3 111 648	
Sted	Ansvar: Åmotsdal barnehage (223)					
Sum utgifter	-1 354 984	-2 982 731	-2 982 731	-2 982 731	-10 303 177	
Sum inntekter	191 902	432 597	432 597	432 597	1 489 693	
Sum netto	-1 163 082	-2 550 134	-2 550 134	-2 550 134	-8 813 484	
SUM NETTO TILTAK	-755 532	-1 648 768	-1 648 768	-1 648 768	-5 701 836	

Tiltak	11: Stillingsreduksjon i barnehagane					
--------	--------------------------------------	--	--	--	--	--

Beskrivelse	Åmotsdal og Flatdal barnehagar kan ta totalt 62 %. Sentrum må behalde sine stillingar, må justere bemanning etter hovudopptak av barn i mars. Dersom vi skal kutte i sentrum kan vi ikkje ta imot nye flyktningar som er varsle skal kome i november/desember.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	-280 589	-388 104	-388 104	-388 104	-1 444 901	
Sum inntekter	0	0	0	0	0	
Sum netto	-280 589	-388 104	-388 104	-388 104	-1 444 901	
SUM NETTO TILTAK	-280 589	-388 104	-388 104	-388 104	-1 444 901	

Ansvar 200 - Undervisningskontoret

Ansvarsområdet inneholder utgifter og inntekter administrert av undervisningskontoret, inkludert enkelte fellesutgifter til dømes kurs og opplæring. Driftsnivået er vidareført som i 2019. Kontoret løner pedagogisk konsulent, spesialpedagog og logoped. Spesialpedagog og logopeden blir bruka i skule og barnehage for å oppfylle vedtak etter sakkunnig vurdering. I 2019 har vi leigd inn ekstra logoped som vikar i ein permisjonsperiode.

Ansvar 205 - Avdeling for integrering og vaksenopplæring

Avdelinga har ansvar for einslege mindreårige, vaksenopplæringa og flyktningstenesta.

Ny organisering av tenestene i 2018 var naudsynt grunna stor auke av busetting av flyktningar 2016 til 2018. Ein legg til grunn at nivået på busetting vil vere 10 nye flyktningar årleg i økonomiplanperioden.

Busetting av flyktningar har vore viktig for å oppretthalde folketalet i Seljord. I perioden 2016 til 2018 busette kommunen 48 flyktningar. Auka busetting kom parallelt med at talet på nysfødde seljordingar var lågare enn tidlegare år. Nye framandspråklege barn til bygda kompenserte for denne nedgangen.

I 2017 og 2018 blei det etablert samarbeid med Kviteseid kommune om Vaksenopplæring for deltagarar i Introduksjonsprogram. I og med at Kviteseid ikkje lengre buset flyktningar, så blir samarbeidet avvikla etterkvart som deltagarane er ferdige i programmet. I løpet av 2020 vil det ikkje lengre vere deltagarar frå Kviteseid.

Seljord har så langt i 2019 bussset fire kongolesiske flyktningar og det er lagt til grunn at vi skal busette ein familie til i løpet av året.

I kommunestyremøtet juni 2018 fatta ein vedtak om bersetting av inntil 10 flyktningar kvart år dei neste fire åra. Seljord er ein av svært få kommunar med færre enn 5 000 innbyggjararar som får halde fram som bersettingskommune. Dette har vi tolka som at Imdi meiner kommunen har lykkast med integreringsarbeidet. Kva som skjer i økonomiplanperioden er likevel usikkert. Forslag til ny statsborgerlov/introduksjonslov stiller krav til tenester det er vanskeleg å levere for små kommunar. Behovet for bersetting er for og på eit svært lågt

nasjonalt nivå og det ser ut til å vere politisk fleirtal for å avgrense mottak og busetting av flyktingar. Imdi, integrerings- og mangfoldsdirektoratet, er under omorganisering. Frå 2021 vil det vere den nye regionen, Vestfold og Telemark, som tilrår busetting i kommunane. Det er difor vanskeleg å vite sikkert korleis framtida til tenestene vil bli i siste del av økonomiplanperioden.

Seljord barne- og ungdomsskule

Ansvar 210 og 211 – Seljord barne- og ungdomsskule

Skulen har i dag 289 elevar, fordelt på 166 på barnesteg og 123 på ungdomssteg. Elevtalet for skuleåret 2020/2021 vil synke. Det vil ikkje vere behov for ekstra bemanning for å innfri lærarnormen.

Det vil fortsatt vere eit stort behov for særskilt norskopplæring for dei minoritetsspråklege elevane. Det er også varsla at kommunen skal ta imot fleire flyktingar. Ein må også ta høgde for at desse elevane har rett på morsmålsopplæring.

Nye administrative system, digitalisering av eksamen og pedagogisk utviklingsarbeid i den digitale satsinga krev ressursar. Ressursar som er satt av til IKT går i all hovudsak til å løyse praktiske utforringar. Skulen får ikkje utnytta pedagogane i skuleutviklingsarbeid for å svare på den digitale tiltaksplanen.

Skulen vil få ein meirutgift på innkjøp av diverse lisensar på digitale læremidlar som dyslektilkarar har krav på. Det bør også settas av pengar til kursing av tilsette for eksempel leige inn forelesar frå dysleksivennleg skule slik at alle tilsette får ei grunnkompetanse i å avdekke og sette inn tiltak for elevar med dysleksi.

Fagfornyinga i skulen vil ta mykje tid og ressursar å implementere. Lærebøker og digitale ressursar må kjøpast inn. Oppgraderinga bør skje over ein 3 årspериode, men det må bli satt av midlar slik at skulen kan gjere dei investeringane som er naudsynt. Programmering kjem på timeplanen.

Seljord ungdomsskule endra foreldrebetalinga på kantinemat frå 1250 kr til 1425 kr hausten 2019 som eit tiltak for å realisere prinsippet om sjølvkost og sunne måltider i kantina og servere måltid etter helsedirektoratets retningslinjer for matservering i skulen.

SFO-tilsette og andre assistenter har behov for opplæring i kapittel 9a i Opplæringslova. Det er difor behov for å tilføre midlar til kursing av assistenter.

Skulepakka blei ikkje realisert. Det er ennå behov for oppgradering av skulane. Blant anna er det behov for nytt avsug i sløydsalen, innkjøp av hyllar, benker osb. i garderobane på barnetrinnet for å kompansere for liten plass til yttertøy og skiftetøy.

Seljord barnehage

Ansvar 220 – avdeling Heddeli

Seljord barnehage avdeling Heddeli har 43 barn. Sidan hausten 2017 er det innarbeidd 5% ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing i barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i Seljord i tida framover. Barnehagen har behov for å renovere to bad som no er 35 år gamle. Det er også behov for auka plass til vogner og lager, treng byggje eit lager kombinera med vognplass.

Ansvar 221 – avdeling Tussejuv

Seljord barnehage avdeling Tussejuv har 30 barn. Sidan hausten 2017 er det innarbeidd 5% ressurs til alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing i barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i Seljord i tida framover. Barnehagen har behov for å montere kjøling på ventilasjonsanlegget. Det blir veldig varmt inne vår og sommar.

Flatdal oppvekstsenter

Ansvar 212 – Flatdal skule

Flatdal skule har i dag 70 elevar. Nivået vil ligge jamt i økonomiplanperioden. Det har vore og kjem truleg fleir gevinstar av den digitale satsinga.

Ein må påberekne noko kostnad i forbindelse med opplæring og implementering. Vi treng verktøy (og handlingsplan) for Dyslektikere og/eller andre grupper, investering av eks Lingdys. Lærarnormen seier Flatdal skule i dag skal ha 6 lærarar på 7.trinn. Det er eit ynskje om å dele alle trinn neste skuleår pga faglege forhold.

Tilrettelegging for rullestolbrukarar må på plass, det er per dags dato ein elev som ikkje når alle undervisningsrom ved skulen, dette hindrar det pedagogiske arbeidet.

Ansvar 222 – Flatdal barnehage

Flatdal barnehage har 24 barn. Det er innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for nytilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover.

Ansvar 223 – Åmotsdal barnehage

Åmotsdal barnehage har 7 barn. For 2020 føreslås det ein nedlegging av avdelinga, og ein overflytting av barn og vaksne til avdelinga i Flatdal frå hausten 2020.

Til hausten vil to av barna starte på skulen, ein ser for seg at avdelinga då ville hatt 5 barn. I dei siste 5 år har talet på barn i barnehagen/avdelinga hatt ein nedgang frå 17 barn i 2014 til 7 barn i 2019. Nedgangen har skyldast at foreldre ikkje har søkt/takka ja til ledig plass i barnehagen/avdelinga.

Samlokalisering med Flatdal barnehage vil føre til ein meir rasjonell utnytting av samla ressursar. Slik avdelinga i Åmotsdal er rigga no, er det svært kostbare barnehageplassar pga pedagog og bemanningsnorm. Avdelinga i Flatdal vil kunne romme alle barna frå Åmotsdal, og få en samansetning av personalet som kan føre til føre til reduksjon av om lag 2.2 årsverk.

Ved samlokalisering av Åmotsdal og Flatdal barnehage vil ein kunne gje barna eit pedagogisk tilbod med fleire barn på same alder. Alle barna får ein nærhet til skulen dei skal starte på. Dei aller minste barna (1 åringane) vert ivaretaken i sentrumsbarnehagane som er tilrettelagt for små barn.

Ansvar 230 – Kulturskulen

Kulturskulen har 115 elevar fordelt på tilbod om enkelttimar, gruppeundervisning og vaksne i grupper. Skulen leverer også timar til Barneskulen og ungdomsskulen innanfor grunnskulens musikkundervisning. I tillegg sel skulen timar til andre kommunar, lag og organisasjonar. Aktiviteten blir foreslått redusert kraftig. Satsane til kulturskulen blir foreslått auka frå 2020 med om lag 5%.

Programområde 3 Helse og omsorg

Innleiing og sentrale føringar for 2020:

Regjeringa har fleire sentrale mål for helse- og omsorgstenestene i 2020. Regjeringa ønskjer:

- Å fremme kommunananes evne til omstilling og kvalitetsforbetring i den kommunale helse- og omsorgstenesta gjennom eldrereforma «Leve heile livet».
- Å prioritere psykisk helse- og rusfeltet, med satsing på tidlig innsats, betre handsaming og førebygging.
- Å auke tilgang og kapasitet, samt strykre kvaliteten i helse- og omsorgstenestene.
- Ei folkehelse som fremmar gode liv og helse gjennom livsløpet.

Ut frå dei sentrale måla har regjeringa styrka rammeoverføringane til kommunane på fleire områder. Fleire tilskot er endra til rammeoverføringer samstundes er det etablert nye tilskotsordningar. Det er viktig at kommunane søker på tilskot for å ha middel til å utvikle tenestene til å vere budd på framtidas utfordringar.

- I samband med kvalitetsreforma for eldre «Leve hele livet» har regjeringa satt av middel til eit nytt tilskot som kommunane kan søke på for å skape betre tenester for eldre. Kommunane som følger opp reforma lokalt vil bli prioritert innafor eksisterande og nye tilskotsordningar frå 2021.
- Satsinga «Leve heile livet» er også ei reform for matglede og det er difor er det sett av middel til ei ny tilskotsordning knytt til renovering/etablering av kjøkken ved sjukeheimar.
- Regjeringa legg til rette for å auke talet på plassar med heildøgns omsorg i kommunane. Det er eit ønske om 2000 fleire plassar i 2020. Kommunane kan søke om tilskot til å bygge og rehabilitera plassar. Tilskotet dekker 50 % av utgiftene kommunen sine utgifter. Når momskompensasjonsordninga vert rekna med, dekker staten opp mot 70 % av investeringskostnadene for heildøgns omsorgsplasser.
- Frå 2020 er det lovpålagt å ha eit dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens/kognitiv svikt, og tilskotsordninga vert endra til rammeoverføring. For Seljord sin del vert ramma styrka med 269.000 kroner i 2020.
- Regjeringas auka satsing på rehabilitering og habilitering fortsett i 2020, men tilskotet vert endra til rammeoverføring. Seljord får 64.000 kroner til dette i 2020.
- Frå 2020 skal alle kommunar ha tilgang til psykologkompetanse i kommunen. Tilskotet vert gjort om til rammeoverføring, noko som gjev ei auke på 157.000 kroner for Seljord i 2020.
- Regjeringa ønsker at kommunane skal ha fokus på demens og pårørandesatsing, samt palliasjon, alvorleg sjuke og døande.
- BPA (Brukarstyrt personleg assistent) er eit satsingsområde og regjeringa ønsker å fjerne øvre aldersgrense på 67 år.

Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO3 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Tiltak	1: Reduksjon årsverk, Psykisk helse og rus 1				
Beskrivelse	I samband med budsjett 2020 vert det eit forslag om å redusere 1 årsverk i tenesta: psykisk helse og rus. Det vert ei innsparing i løn på 4 mnd. i 2020, med heilårseffekt frå 2021.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)				
Sum utgifter	-223 164	-669 494	-669 494	-669 494	-2 231 646
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-223 164	-669 494	-669 494	-669 494	-2 231 646
SUM NETTO TILTAK	-223 164	-669 494	-669 494	-669 494	-2 231 646

Kapittel : Helse og omsorg					
Tiltak	2: Avvikle jordmorberedskap.				
Beskrivelse	Det er eit krav at kommunar som har meir enn 1,5 time til fødeavdeling ved sjukehus skal ha følgeteneste av jordmor. Det er i dag under 1,5 time frå Seljord sentrum og frå Flatdal sentrum til Sykehuset Telemark, avd. Skien. Det er difor mogleg å avvikle jordmorberedskapen. Beredskapen er eit samarbeid mellom kommunane i VT og det er 1 års oppsiing på avtala. Det er difor ikkje mogleg å iverksette tiltaket før i 2021. Kommunen må tilsette eigen jordmor i ei 40 % stilling, noko som tilsvrar den kommunale delen av stillinga vi har i dag.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Helsestasjon og skulehelseteneste (312)				
Sum utgifter	0	-420 448	-420 448	-420 448	-1 261 344
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	0	-420 448	-420 448	-420 448	-1 261 344
SUM NETTO TILTAK	0	-420 448	-420 448	-420 448	-1 261 344

Tiltak	3: Tilsette Ergoterapeut.
--------	---------------------------

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Beskrivelse	Frå 2020 er det lovpålagt å ha tilgang til kompetanse innan ergoterapi i kommunen. I samband med budsjett 2020 er det forlag om å tilsette ergoterapeut i 50 % stilling. Det er eit ønske å få til eit samarbeid om stillinga med nabokommunen, slik at utlyst stilling kan bli auka ved eit interkommunalt samarbeid.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Fysioterapitenester (311)				
Sum utgifter	27 653	331 825	331 825	331 825	1 023 128
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	27 653	331 825	331 825	331 825	1 023 128
SUM NETTO TILTAK	27 653	331 825	331 825	331 825	1 023 128

Tiltak	4: Reduksjon årsverk, Legetenester				
Beskrivelse	Kommunen får driftstilskot til prosjektet Primærhelseteam, noko som har ført til at tenesta har tilsatt ekstrapersonell. I prosjektet skal det vere ressurs til både lege, sjukepleiar og helsesekretær. I samband med budsjett 2020 er det forslag om å redusere 0,4 årsverk som helsesekretær.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Legetenester (310)				
Sum utgifter	-194 955	-194 955	-194 955	-194 955	-779 820
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-194 955	-194 955	-194 955	-194 955	-779 820
SUM NETTO TILTAK	-194 955	-194 955	-194 955	-194 955	-779 820

Tiltak	5: Reduksjon årsverk - Psykisk helse og rus 2.				
Beskrivelse	I samband med budsjett 2020 er det eit forslag om å redusere 0,2 årsverk i tenesta Psykisk helse og rus. Tiltaket vil gje ei heilarseffekt frå 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)				
Sum utgifter	-134 853	-134 853	-134 853	-134 853	-539 412
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-134 853	-134 853	-134 853	-134 853	-539 412
SUM NETTO TILTAK	-134 853	-134 853	-134 853	-134 853	-539 412

Tiltak	6: Driftstiltak - Innsparing PO3				
--------	---	--	--	--	--

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Beskrivelse	Sparetiltak diverse - Heile PO3. Dette er eit tiltak for å redusere driftsramma for heile PO3. Det er tatt litt på kvart av dei ansvara der kommunen kan redusere drifta. Det er særleg sjukeheimen og heimetenester som har fått kutt i sine driftsbudsjett. Det vil seie at det vert naudsynt å drive nøy somt i økonomiplanperioden. Det kan bli vanskeleg å halde budsjett om det oppstår noko uforutsett. Det vert særleg vanskeleg å halde budsjett om vert stor trøng for sjuheiemsplassar slik at kommunen å leige mykje plassar i løpet av 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Legetenester (310)				
Sum utgifter	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Sted	Ansvar: Fysioterapitenester (311)				
Sum utgifter	-5 147	-5 147	-5 147	-5 147	-20 588
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-5 147	-5 147	-5 147	-5 147	-20 588
Sted	Ansvar: Helsestasjon og skulehelseteneste (312)				
Sum utgifter	-23 500	-23 500	-23 500	-23 500	-94 000
Sum inntekter	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Sum netto	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000	-84 000
Sted	Ansvar: Legevakt (315)				
Sum utgifter	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Sted	Ansvar: Tenestekontor (330)				
Sum utgifter	-25 580	-25 580	-25 580	-25 580	-102 320
Sum inntekter	250	250	250	250	1 000
Sum netto	-25 330	-25 330	-25 330	-25 330	-101 320
Sted	Ansvar: Heimetenester (331)				
Sum utgifter	-103 281	-103 281	-103 281	-103 281	-413 124
Sum inntekter	12 111	12 111	12 111	12 111	48 444
Sum netto	-91 170	-91 170	-91 170	-91 170	-364 680
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)				
Sum utgifter	-20 545	-20 545	-20 545	-20 545	-82 180
Sum inntekter	600	600	600	600	2 400
Sum netto	-19 945	-19 945	-19 945	-19 945	-79 780
Sted	Ansvar: Sjukeheim (333)				
Sum utgifter	-249 999	-237 499	-237 499	-237 499	-962 496

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Sum inntekter	46 400	43 900	43 900	43 900	178 100
Sum netto	-203 599	-193 599	-193 599	-193 599	-784 396
Sted	Ansvar: Nestunet (334)				
Sum utgifter	-55 896	-68 396	-68 396	-55 896	-248 584
Sum inntekter	8 856	11 356	11 356	8 856	40 424
Sum netto	-47 040	-57 040	-57 040	-47 040	-208 160
Sted	Ansvar: Steinmoen bu- og servicesenter (335)				
Sum utgifter	-4 013	-4 013	-4 013	-4 013	-16 052
Sum inntekter	803	803	803	803	3 212
Sum netto	-3 210	-3 210	-3 210	-3 210	-12 840
Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)				
Sum utgifter	-21 500	-21 500	-21 500	-21 500	-86 000
Sum inntekter	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Sum netto	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
SUM NETTO TILTAK	-456 441	-456 441	-456 441	-446 441	-1 815 764

Tiltak	7: Fjerne tilskot til folkehelsetiltak					
Beskrivelse	Kommunen har i mange år hatt eit tilskot til folkehelsetiltak i kommunen. I budsjett 2020 er det forslag om å fjerne heile tilskotet, noko som gjev ei innsparing på 150.000 kr. Det vil vere effekt av tiltaket frå 2020.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)					
Sum utgifter	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000	
Sum inntekter	0	0	0	0	0	
Sum netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000	
SUM NETTO TILTAK	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000	

Ansvar 300 – Kommunalsjef – helse og omsorg

Under ansvar 300 er det lagt inn fellestenester som gjeld for heile helse- og omsorg. For 2020 er det berre lagt inn 24.000 kr til Helsenett.

Ansvar 305 – Samhandlingskoordinator

Samhandlingskoordinatoren er felles for heile Vest-Telemark og vert finansiert som eit spleiselas mellom STHF og kommunane i Vest-Telemark. Frå 2018 har Seljord kommune overtatt arbeidsgjevaransvaret.

Ansvar 307 – Psykolog

Faste årsverk 2019	Faste årsverk 2020
0	2
Det er lagt inn innsparingstiltak på å ikkje tilsette psykolog nr. 2	

Psykologane er felles for fem kommunar i Vest-Telemark og vert finansiert som eit spleiselas. Éin psykolog er tilsett og startar opp 1. november 2019. Seljord kommune er vertskommune for psykologane for Seljord, Kviteeid, Nissedal, Tokke og Fyresdal. Kommunane har fått tilskot frå Fylkesmannen til å dekke noko av lønsutgiftene i 2020. Med to psykologar vert det auke i utgifter for Seljord kommune på 616.000 kr, men på grunn av tilskot frå Fylkesmannen vert kostnaden redusert til ca. 414.000 i 2020.

Ansvar 310 – Legetenester

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
9,71	9,81

Legetenester omfattar drift av legeteneste og støttefunksjonar. Kommunen har totalt 4,8 legeårsverk, men på grunn av permisjonar er det faktiske talet 4,3 stillingar i delar av 2020. Frå 1. juli gjeng kommuneoverlegen sin permisjon ut og faktiske årsverk vert då 4,6. I tillegg har kommunen 2 årsverk for LIS 1 legar (tidlegare turnuslege). Dei andre faste årsverka er einingsleiar i 0,45 årsverk, sjukepleiarar i 2,1128 årsverk og helsesekretærar i 0,8 årsverk. I tillegg kjem årsverk som er knytt til prosjektet Primærhelseteam (PHT) på 1,7113 årsverk fordelt på einingsleiar (0,1), sjukepleiar (0,6113) og helsesekretær (1,0). Det vert lagt inn eit innsparingstiltak slik at midlertidige årsverk i Primærhelseteam vert redusert til 1,31 frå 2020. Prosjektet primærhelseteam starta opp i april 2018 og var i utgangspunktet ment å vare til 2021. Kommunen har søkt om å vere med i det utvida prosjektet som skal vare til 2023, där fortsatt med driftstilskotmodellen. Kommunen får både månadlege driftstilskot og eit årleg prosjekttilskot. Driftstilskotmodellen baserar seg på talet på innbyggjarar på legane sine lister, eigenskaper ved innbyggjarane, eit kvalitetsbasert tilskot, og eigenandelar frå pasientar. I tillegg vert det lagt inn driftsmiddel til sjukepleiarar. Frå mars 2019 vart også LIS 1 legane inkludert i ordninga.

Tilskot:	Sum:
Driftstilskot til Primærhelseteam 2020	ca. 5.326.188 kr
Prosjektttilskot Primærhelseteam 2020	ca. 765.000 kr
Meirinntekt frå Primærhelseteam 2020	ca. 1.800.000 kr

Prosjektttilskotet er øyremerkt drift av prosjektet. Frå 2020 vert 0,2 årsverk av kommuneoverlegen si stilling (290.233 kr) og einingsleiar sin stilling (165.658 kr) dekt av middel frå prosjektttilskotet. I tillegg vert 5 % av kvar av dei 4 andre legane sine stillingar (samla verdi 229.368 kr) dekt av prosjektttilskot.

Meirinntekta i PHT i budsjett 2020 vert ikkje like stor som i 2019, då det har vore krav frå direktoratet om at kommunen må legge fleire ressursar i prosjektet. Det er rekna ut at PHT gjev kommunen ei meirinntekt på ca. 1.800.000 kr i 2020.

I budsjett er det lagt inn auke knytt til eigenandelar på ca. 200.000 kr. I tillegg er det lagt inn ei auke i eigenandel for materialbruk på ca. 150.000 kr. Det er berekna auke på grunn av fleire konsultasjonar og auka fokus på eigenandelar.

Ansvar 311 – Fysioterapiteneste

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2	2,05*

* Auke som følge av fordeling av ressurs som einingsleiar.

Kommunefysioterapeutane arbeider på fleire felt, både når det gjeld barn, unge og eldre som treng trening, rehabilitering, råd og rettleiing. Kommunefysioterapeuten er viktig når det gjeld tildeling av hjelpemiddel, og har i viktige formidlings- og rettleiingsoppgåver.

Kommunen har ikkje gjort endringar når det gjeld årsverk i fysioterapitenesta for 2020. Kommunen har 2 eigne årsverk og ei driftsavtale med privatpraktiserande fysioterapeut. Frå 2019 har kommunen tilsett ein ferdig utdanna fysioterapeut framfor å vidareføre ordninga med turnuskandidat. Dette er eit tiltak for å auke kapasiteten i tenesta utan å auke talet på tilsette, då det tidvis gjeng mykje tid til rettleiinga av turnuskandidatar. Den frigjorte tida er nytta til å etablere Frisklivsentral. I 2019 fikk kommunen tilskot frå Fylkesmannen på 160.000 kr til dette tiltaket. Noko av midla vert overført til 2020 til ferdigstillinga av prosjektet.

Kommunen mottar fastlönstilskot for dei kommunale fysioterapeutane på 418.400 kr i 2020 . Privatpraktiserande fysioterapeut mottar årleg driftstilskot frå kommunen. Driftstilskotets storleik vert fastsett sentralt med mindre årlege justeringar.

Frå 2020 er det krav om å ha tilgang på kompetanse innan ergoterapi i kommunane. Det ligg difor inne eit tiltak om å tilsette ergoterapeut i 50 % stilling.

Ansvar 312 – Helsestasjon

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2	2,05*

* Auke som følge av fordeling av ressurs som einingsleiar.

I 2019 fikk kommunen 610.000 kroner til styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta. Det vart oppretta ei prosjektstilling på 0,8 årsverk i eit år. Nokre av tilskotsmidla vert overført til 2020 til vidareføring av prosjektet. Prosjektet varar til medio august 2020, men det er eit ønske om å vidareføre tiltaket og forlenge prosjektet.

I 2018 vart jordmortenesta lagt til Vinje kommune i eit interkommunalt samarbeid. Seljord får jordmortenester frå den interkommunale tenesta, og tenesta dekker både kommunale oppgåver og jordmorberedskapen.

I budsjett 2020 er det foreslått å avvikle ordninga med jordmorberedskap for Seljord kommune. I Helsedirektoratet sin rettleiar IS-1877 *Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomorgen* står det at det er anbefalt følgeteneste av jordmor eller lege med tilstrekkelig kompetanse innan fødselshjelp der det er 1,5 times reiseveg til fødestaden. Seljord ligg i hovudsak innafor denne grensa.

Ansvar 313 - Drift helsecenter

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
0,7	0,7

Budsjettet omfattar reinhald og andre driftskostnader knytt til helsecenteret (straum, eigedomsavgifter), og er i hovudsak ei vidareføring av budsjettet frå tidlegare år.

Ansvar 315 – Legevakt

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2,33	2,23*

*Reduksjon i årsverk fordi einingsleiarressurs er fordelt på anna måte

Seljord og Kviteseid har felles legevakt på ettermiddag og kveld fram til kl. 23.00, samt helg. Frå oktober 2019 er det gjort avtale med Notodden interkommunale legevakt om at legevakt på natt skal vere på Notodden. Det vert ein auke i utgifter til legevakt på natt i 2020, og det vert ei reduksjons i lønskostnadene for eigne legane. Auke i betaling til Notodden og reduksjon i løn til eigne legar vert omrent same sum. I tillegg vert belastninga for eigne legar redusert. Under ansvar 311 er det tilsett sjukepleiarar i 2,2344 årsverk, inkludert leiing på 0,3 årsverk. I tillegg ligg det inne løn til legane som tek legevakt på timesbasis.

I saka om innsparinger har det vore drøfta om det er mogleg å flytte legevakta til Notodden ved å kjøpe tenester frå Notodden interkommunale legevakt. Tiltaket står ikkje på lista til rådmannen om sparetiltak, då konsekvensane for innbyggjarane vert store.

Om det ikkje er legevakt i Seljord, får innbyggjarane omlag éin time i reiseveg til legevakt, noko som er ekstra belastande for eldre og små born.

I tillegg vert den medisinske faglege støtta til helsetenestene i kommunen, som heimesjukepleia og sjukeheimen redusert, noko som vil påverke kvaliteten i negativ retning. Utan legevakt vert det i større grad naudsynt å frakte pasientar frå Seljord til legevakta eller sjukehuset, og dette gjev ekstra belastningar for bebruarane.

Kommunens er i tillegg lovpålagt å ha eit tilbod om augeblikkelig hjelp-seng (ØH-seng), noko som igjen sett krav til tilgangen til medisinsk fagleg kompetanse heile døgnet. I følge Helsedirektoratets rettleiar; *04/2016 Kommunens plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold. Veileddningsmateriell*, må kommunen sørge for tilstrekkelig tilgang til medisinskfagleg kompetanse knytt til ØH-senga. Når kommunen har eit interkommunalt samarbeid om legevakt og lang avstand, må kommunen vurder å opprette bakvakt for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Om Seljord vel å legge legevakta til Notodden, vil det mest sannsynlig verte naudsynt å etablere ei bakvaksordning for legane, noko som vil gi auke i kostnadane.

Legevakta er eit interkommunalt samarbeid og det å flytte den vil få store konsekvensar for fleire kommunar i Vest-Telemark.

Ansvar 321 – Barnevernstenesta

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
3,6	3,6

Barnevernstenesta er organisert gjennom eit samarbeid mellom alle kommunane i VT med Kviteseid som vertskommune. Kviteseid kommune har for 2020 eit forslag til budsjett som ligg ca. 1.700.000 kronar lågare enn nivået for 2019-budsjettet. Reduksjonen er knytt til eit tiltak som fell vekk i 2020.

KOSTRA-funksjon	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring 2019/2020
Administrasjon	2.347.000	2.478.432	131.432
Tiltak i familien	1.247.000	1.525.748	278.748
Tiltak utanfor familien	3.857.000	1.719.120	-2.137.880
Sum	7.451.000	5.723.300	-1.727.700

Ansvar 330 – Tenestekontoret

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2,8	2,8

Tenestekontoret er mellom anna tillagt ansvaret for sakshandsaming av alle søknader om tenester innanfor pleie- og omsorgstenesta. Tenestekontoret har i tillegg ansvar for individuell plan, dagleg koordinering av tenester og flyt av pasientar mellom sjukehus og dei ulike delar av tiltakskjeda innanfor kommunen sine omsorgstenester. Det er ikkje gjort justeringar i budsjettet for denne tenesta i 2020.

Ansvar 331 – Heimetenester

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
17,26	17,47

Heimetenesta hadde gjennomgang av tenesta i løpet av 2019 for å sikre god ressursutnytting. Det vart lagd ny turnus hausten 2019. I samband med dette arbeidet vart det flytta ressursar frå andre delar av Open omsorg til heimetenestene (Open omsorg= Heimetenester, Nestunet, Steinmoen). I tillegg vart heimehjelperar sett inn i heimetenesta på helg for å styrke helgebemannninga. I samband med rokering av ressursar vart det frigjort 0,4 årsverk til ein assisterande einingsleiar.

Heimetenester gjev tilbod om heimesjukepleie, heimehjelp og praktisk bistand i brukarens eigen heim og kommunens bu- og servicesentre. Heimesjukepleia er organisert i ulike team, der eit av teama har særleg fokus på kvardagsrehabilitering. Kvardagsrehabilitering er eit viktig tiltak for å gjere brukarar meir sjølvhjelpe og trygge i eigen heim. Dette er viktig for å kunne dempe det store presset som er på kommunens sjukeheimplassar.

Heimetenesta er den tenesta som vert sett under press når det vert mangel på sjukeheimspllassar i kommunen. Det er til ein kvar tid mange brukarar som treng tenester frå heimetenesta, og til tider er det for lite bemanning. Med tanke på den demografiske utviklinga, vil det vere naudsynt å styrke denne tenesta i åra som kjem.

I 2019 er det starta opp med eit arbeid med å innføre velferdsteknologi som ein del av tenesta. Dette arbeidet vil fortsette i 2020. Det inneberer blant anna å gjere kartlegging av tidsbruk i tenesta og etablere nye rutinar. Arbeidet vert gjennomført som eit samarbeidsprosjekt med ein felles koordinator som er tilsett i Vest-Telemark rådet.

Det vil vere mogleg å redusere kostnadane til leige av lokal til hjelphemiddel om tiltaket med Heddeli vert sett i verk.

Ansvar 332 – Psykisk helse og rus

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
6,9	5,7

Tenesta for psykisk helse og rus gir ulike tilbod, med oppfølging av både vaksne, ungdommar og born. I løpet av 2019 og vidare i 2020 vert tilboden redusert i tråd med kommunens krav om innsparing. Det vil seie at det vert færre tilbod på færre dagar.

I løpet av 2019 er det gjort innsparingstiltak, med blant anna å fjerne tenester i helg og på heilagdagar, noko som gjev ei innsparing på ca. 90.000 kr i 2020.

For budsjett 2020 er det lagt inn tiltak om å redusere tenesta med 1,2 årsverk. Det vert heilårseffekt for 0,2 årsverk og 4 månadars effekt for 1 årsverk. Frå 2021 vert det heilårseffekt av begge årsverka med ei årlig innsparing på ca. 800.000 kr.

Utgifter til kjøp av tenester frå andre kommunar har vore stor for denne tenesta, men dette vert redusert frå 2020 då tilboda er avvikla. Avvikling av tiltaka har gitt ei redusert kostnad på ca. 1,1 millionar i 2020.

Ansvar 333 – Sjukeheimen

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
37,04	35,67

Det er gjort endringar ved sjukeheimen for å få ei betre ressursutnytting i tenesta. Det er blant anna gjort grep i oppfølging av sjukemeldte, nok som har ført til ei nedgang i talet på sjukemeldte. I tillegg vart tenesta evaluert for å få ei betre nytting av ressursane og ein betre fordeling av kompetansen. Det vart lagd ny turnus som starta opp hausten 2019. Ny turnus gav ei innsparing på: 1,37 årsverk.

I Budsjett 2020 er det lagt inn eit generelt innsparingstiltak for heile PO3. Sjukeheimen får det største kuttet på ca. 200.000 kr. Det fordrar ei nøy sam drift i 2020.

I sommar vart det lagt til grunn ei sommaravtale som gav dei tilsette ekstrakompensasjon for å ta på ekstravakter i ferieperioden. Dette førte til at det var mogleg å få dekt opp alle vakter utan å nytte vikarbyrå, samtidig som det var lite sjukdom. Samanlagt gav dette ei stor innsparing i ferieavviklinga samanlikna med 2018.

Det er varsle om behov for å skifte ut utslikt inventar ved sjukeheimen. Det er til no ikkje gjort noko med dette, og det vil vere naudsynt å skifte ut det mest slitte i 2020.

Det er framleis ikkje innført stille sjukesignalanlegg ved sjukeheimen. Kostnadane ved omlegginga var høgare enn forventa, noko som har ført til at det framleis står som uløyst.

På grunn av den økonomiske situasjonen i kommunen, er det ikkje mogleg å få på plass stille sjukesignalanlegg i løpet av 2020.

Framskrivingstal frå SSB over eldrepopulasjonen i Seljord syner at det vil bli ei markant auke i talet på eldre over 80 år frå 2014/2025. Denne utviklinga vil truleg skape behov for ytterlegare opptrapping av talet på sjukeheimsplassar. Dette vil bli blant dei sentrale punkta å greie nærmare ut i den nye kommunedelplanen for helse og omsorg.

Ansvar 334 – Nestunet bukollektiv og dagsenter

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
7,66	7,67

Seljord kommune tok i bruk Nestunet i desember 2018. Nestunet bukollektiv og dagsenter består av to delar, eit bukollektiv og eit dagsenter. Det vil seie at dei som bur i bukollektivet i utgangspunktet har alt sitt tilbod i bukollektivet. Dagsenteret er primært for heimebuande personar. Nokre av plassane er sett av til heimebuande personar med demens/kognitiv svikt.

Frå 2020 er det lovpålagt å ha eit dagtilbod til heimebuande personar med demens. Tilboden ved dagsenteret skal vere eit godt tilbod for den enkelte, samtidig som det skal fungere som avlastning i kvardagen for dei som har omsorg for familie med demens/kognitiv svikt.

Det er ikkje gjort store budsjettmessige endringar for Nestunet i 2020, men det er lagt inn ei auke i utgifter til transportmiddel då det er naudsynt med ein minibuss for å hente og bringe brukarar til dagsenteret.

Det vert ei auke i brukarbetalinga for Nestunet i 2020, jf. plan om å auke brukarbetalinga over 3 år. Full brukarbetalingsats på 12.354 kr/månad vert innført frå 2021.

Ansvar 335 - Steinmoen bu- og servicesenter

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
5,13	4,99

Ved Steinmoen bu- og servicesenter er det 9 rom, og 10 plassar. Den eine bustaden er for eit par, men det er ikkje mogleg å budsjetterer for meir enn 9 plassar då det oftast bur berre éin i bustaden.

I samband med omorganiseringa er det gjort ein reduksjon på 0,14 årsverk. Nedgangen i årsverk er ikkje ei direkte innsparing for kommunen, men ressursane er flytta til heimetenestene.

Det har vore få av brukarane som har fått den nye satsen for brukarbetaling i 2019 ved Steinmoen, men i 2020 vert det auke for alle beburane. Det er lagt opp til ei auke over 2 år, slik at full brukarbetaling på 10.854 kr pr. månad vert innført frå 2021.

Ansvar 336 – Omsorgsbustader

Husleiga er justert etter konsumprisindeksen. Omsorgsbustadene omfattar både Moentunet, Heddelitunet og bustader for eldre. Det er lagt opp til mellom 75% - 79% dekning i 2020.

Ansvar 337 – Teneste for funksjonshemma

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
12,95	13,02

Avdelinga omfattar omsorgsbustader med heildøgns pleie og omsorg. Heddelitunet har i alt 11 bustader. 6 av bustadane er ”inne” i nærleiken av personalbasen og fellesarealet. Den eine vert nytta til avlastning på helg for to personar, og kommunen får dermed ikkje leigeinntekter på denne. Det er i alt 13 brukarar, der 3 av dei bur i eigne heimar andre stader i kommunen.

For 2020 er det lagt inn ei lita auke i årsverk. Det er jobba aktivt med å nytte ressursane betre i 2019. Frå hausten 2019 vart det starta opp med ny turnus, med blant anna eit 12-timars vakter på helg. I tillegg er det omdisponert ressursar frå helg til vekedag for å dekke opp eit nytt tiltak, med timetal tilsvarende 0,3 årsverk. Ved å omdisponere har det nye tiltaket berre ført til auka på 0,07 årsverk.

Tenesta har ansvar for drift av Aktivitetssenter som leiger lokale i bygningane til DPS – Seljord. Dei tilsette har delte stillingar fordelt på bukollektivet og aktivitetssenteret. Om tiltaket med ombygging av Heddeli vert sett i verk, vil det føre til reduserte kostnadar for leige av lokal til Aktivitetssenteret.

Frå 2019 vart ansvaret for folkehelse flytta frå PO4 til einingsleiar ved Teneste for funksjonshemma. Det er estimert at ca. 10 % av stillinga skal vere knytt til folkehelsearbeid.

Ansvar 338 – Produksjonskjøkken

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
1,6	1,6

Produksjonskjøkken produserer varm mat til sjukeheimen, bu- og servicesentra i kommunen (ikkje Heddelitunet) og heimebuande. Kommunen nyttar også produksjonskjøkkenet til å lage mat til nokre politiske møte.

Kostnadene og årsverka ved produksjonskjøkkenet vert regulert av avtale med Dyrskun.

Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift

Innleiing

Kommunalområdet samfunnsutvikling og drift har gjennom denne budsjettprosessen gått gjennom alle budsjettområde for å finne forslag til kutt og reduksjon i drift. For kommunal teknikk og egedomsdrift rår ein ikkje til å reduserer ytterlegare. Dette områder er allereie underfinansiert og driftar uforsvarleg oppimot tilrådd nivå. Seljord kommune har eit formidabelt etterslep på vedlikehald både når det gjeld vegar/bruver og kommunal egedom.

Det er difor innafor ansvarsområde 440 kultur, bibliotek og næring at kommunalsjefen forslag til kutt/reduksjon ligg. Det blei i august 2019 gitt eit politisk mandat om å synleggjere tiltak som ikkje er lovpålagd. Kutlista under syner det som ligg til grunn for programområdet 4 sine prioriteringar. Det er viktig å understreke at reduksjonen vil føre med seg store konsekvensar for kommunen utviklingskraft, kultur- og næringsarbeidet og ikkje minst det viktige bidraget kommunenes bistand til frivillige lag og organisasjonar utgjer.

VARF-området (vatn, avløp, renovasjon og feiing) er forslag til gebyr satt etter eit sjølvkostgrunnlag på 100%. For bygesak og oppmåling er ny modell lagt opp slik at desse områda også skal ha ein sjølvkostgrunnlag som baserer seg på 100% sjølvkostinndeckning. Det er i økonomiplanperioden lagt opp til ein gradvis auke til 100% inndeckning.

Ein legg til grunn at ein har 90% inndeckning i 2020, 100% i 2021. Det er også lagt opp til maksimal sats for handsaming etter jordlova og fellingsgebyr på vilt.

Det er fleire investeringsprosjekt som er foreslått i budsjett for 2020. Fleire av desse gjeng på utbygging av vatn og avløp og ligg inne i sjølvkostkalkyla.

Egedomsdrifta til kommunen er no på eit slikt nivå at det er uforsvarleg. Med omlag 30.000 m² bygningsmasse av varierande årstal er det eit formidabel oppgåve og forvalte, vedlikehalde, drifte og utvikle den samla kommunale egedomsporteføljen. Det er difor prøvd å finne rom for ein ekstra stillingsheimel for programområdet, utan at det skal påverke botnlinja negativt. Ved å gjere naudsynte og tøffe endringar har ein klart å skaffe nok midlar til å opprette ein ny stillingsheimel på 80% knytt til teknisk drift. Det er eit håp at ved å tilsette ein ekstra person så kan ein få til betre koordinering av arbeidsoppgåvene og ein meir systematisk tilnærming til oppgåveløysninga.

Skulebygga er alle bygd i perioden fra 1960 til 2000. Der hovudtyngda av bygningane vart oppført i 60 og 70 åra. Med påbygg i mindre og større grad fram til år 2000. I ein rapport utarbeida i 2018 er det stipulera ein kostnad på 5 084 500,- i tiltak over ein 10 års periode, for

utbetringar av diverse feil og manglar. Ein må sjølvklart ta høgde for andre vedlikehaldsutgifter i tillegg til dei ca. 5,1 mill det vil koste å utbetre 10 års tiltaka.

Det er satt av ekstra midlar i storleik kr 250.000,- til vedlikehald på skulane. Ein legg til grunn at ein øyremarker tilsvarende 250.000,- frå vedlikehaldsbudsjettet på hjå teknisk drift slik at ein i 10 års perioden får tatt vedlikehaldsetterslepet på skulane.

Når det gjeld lokale for brannstasjon og teknisk drift er det no ferdigstilla ombygging som stør krav frå arbeidstilsynet. Det er forhandla fram ny leigekontrakt med dagens uteigar for ein periode på 10 år, der huseigar tek kostnadane med ombygging. Ny husleige er tatt med i budsjettframlegget. Ein ser og at det er ei auke i kostnad for 110 IKS som får tildels store utslag på ansvar 540.

Ny bruk av Heddeli kjem som eigen politisk sak, men rådmannen har vurdert at det er fornuftig å bygge om Heddeli til å huse fleire av kommunens kommunale tenester.

Seljord kommune er i forhandling med SVV om overtaking av eigedommen Flatin deponi, det blei i møte 4.11.2019 avklart at endeleg overtaking først kan skje hausten 2020. Dette grunna at det skal gjennomførast ei jordskiftesak for å endeleg fastsette eigedomsgrenser og for å avklare bruksordning til veglag. Ei ny opplysning som kom fram i møte var at SVV pliktar å spørje andre statlege verksemder om forkjøpsrett. Dersom det ikkje blir meldt slik interesse vil SVV tilby Seljord kommune å få overdra eigedommen. Det blei opplyst i møte at SVV pliktar å foreta ei taksering og selje eigedommen til marknadsverdi. Kva resultatet blir veit vi først 1. mars 2020. Då det fortsatt er usikkert kva overtaking av deponiet vil eventuelt koste kommunen og kva kostnad for ei eventuell omregulering vil bli, bør kommunestyre ha ein buffer i disposisjonsfond til dette føremålet.

Under er det ein tabell som syner konsekvensjustert budsjett for PO4. (Budsjett fyre reduksjonstiltak er iverksett.)

Ansvar	Budsjett 2019	Lønn	Avtale/vedtak	Omposteringar	Kom.sjefens endringar	Budsjett 2020
410	1 027 000	14 669	-	-	-400.000	640 916
411	2 055 411	70 706	-	-86 423	-281 907	1 749 578
440	5 667 078	96 704	-116 431	-31 000	185 621	5 804 128
500	1 081 490	249 751	- 7 147	-	-5 245	1 313 160
510	7 099 135	396 147	17 000	-205 134	-763 273	6 535 553
520	168 919	7 774	18 000	-39 335	-159 924	-11 139
530	3 637 823	-	40 000	-119 000	-535 587	3 023 236
540	2 737 659	-145 906	395 401*3	-10 000	-271 000	2 758 206
550	-3 991 653	9113	103 000	-	-113000	-3 918 565
551	-2 572 103	17 916	-	-	150 000	-2 397 915
552	-211 601	3 221	-	-	-66 000	- 274 649
560	-475 437	-	25 000	-	50 000	- 400 437
Sum		750 796*1	474 823	490 969*2	-2 367 542*4	14 822 072

Kommentar til tabell:

*1 Lønnsvekst inkl. ny 80% stilling (snekker) er på totalt 750 796

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

*2 Uttrekk for omposteringar til å lønne ny 80% stilling 487 838 (490 969) = 262 958,- gir reel lønnsvekst for PO4 for 2019 – 2020.

*3 Kostnad med ny brannstasjon, (auka leige) og auka kostnad for kjøp av IKS 110, saman med auka kostand til VTBV for nytt feiarlag utgjer størstedelen av veksten for avtaler/vedtakskolonna på kr 474 823,- .

*4 Kommunalsjef har tatt ut 2 367 500,- justert for løyvingar som ikkje skal vidareførast.

Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO4 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Kapittel : Samfunnsutvikling og drift						
Tiltak	1: Endra bruk av Næringsfond - Marknadsføring					
Ein brukar Næringsfond til å finansiere naudsynt marknadsføring. Dette er tatt på driftsbudsjettet tidlegare men kan overførast til næringsfond i tråd med vedtekten.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Sum netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
SUM NETTO TILTAK	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000

Tiltak	2: Endre bruk av næringsfond - Planhandsaming og utvikling,					
Tiltak innafor planlegging, kommuneplan, reguleringsplan og utvikling er i dagens budsjett tatt frå driftsbudsjettet, bortsett frå 100.000 som er dekka frå næringsfond. Dette kan dekkjast heilt av fondet jamfør vedtekter og såleis kan ein redusere utgifter tilsvarande.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Sum netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
SUM NETTO TILTAK	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000

Tiltak	3: Reduksjon driftstilskott SIL - vejen til Raudkleiv					
Seljord idrettslag fekk i samband med budsjettsak i kommunestyret sak 142/15 den 17.12.2015 innvilga fast årleg tilskot til vedlikehald av vejen til Raudkleiv. avtala gjeld fram til ein av partane krev nye tingingar. Tilskotet skal indeksregulerast kvart år og vil for 2020 utgjere kr. 94.000,- kr. Rådmann har forslag om å fjerne tilskot heilt frå 1.1.2020. Dette må meddelast SIL innan utløpet av 2019.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sum utgifter	-94 000	-94 000	-94 000	-94 000	-94 000	-376 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum netto	-94 000	-94 000	-94 000	-94 000	-94 000	-376 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

SUM NETTO TILTAK	-94 000	-94 000	-94 000	-94 000	-376 000
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------

Tiltak	4: Reduksjon tilskott frivillige lag og org.				
--------	--	--	--	--	--

Det er forslag om ein reduksjon i kommunale tilskott til lag og org. Dette er ikkje lovpålagt, men sjølv sagt viktig for det frivillige kulturlivet. Dei små summane til kvart lag er driftstilskot og utgjer eit viktig bidrag til det frivillige organisasjonslivet i kommunen, og for dei som driftar grendehus og organiserer 17.mai feiringar. Ein må oppmøde til å søkje eksterne midlar frå ordningar som finst. Reduksjonen fører til at det kun er att 60.000 til fordeling til alle tilskottsordningar.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
SUM NETTO TILTAK	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000

Tiltak	5: Reduksjon tilskott Granvin				
--------	-------------------------------	--	--	--	--

Granvin kulturhus får i samsvar med avtale 405.000 årleg i reint tilskott. Dette tilskott blei auka i budsjettvedtak 12.12.2013 med 150.000,- . Rådmann foreslår med dette tiltaket å redusere tilskott til slik at det utgjer 205.000,- årleg; når avtala med Granvin går ut i 2020.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	0	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	0	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
SUM NETTO TILTAK	0	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000

Tiltak	6: Redusert opningstid symjehall				
--------	----------------------------------	--	--	--	--

Ein kan innskrenke opningstida i symjehallen til 3 månader. I dag har symjehallen ope frå haustferien til 1. april. Ca 6 månader årleg. I dette tidspunktet har elevar symjeopplæring, vi leiger ut til nabokommunar, fylkeskommunen og idrettslag. Symjehallen er også open for besøkjande tysdag, torsdag, fredag og laurdag. Kostanden ved å drifte symjehallen er høge og det er uvisst når ein vil få problem med manglande vedlikehald av viktige tekniske installasjonar. Ved å redusere opningstida får ein mindre utgifter til løn av badevakt og reinhald, samt at straumkostanden vil bli mindre. Konsekvensar er at symjeopplæringa må intensiverast og kanskje reduserast til det som er lovpålagt for elevane i Seljord skulen. Ein vil og få reduksjon i den tida nabokommunane har til si opplæring. Dette vil medføre tap av inntekter på omlag 35.000 årleg. Tilbodet til besøkjande vil og bli redusert og kan føre til eit inntekstap på ca. 35.000,- årleg. Utfordingane med vedlikehald vil vere det same, det er uvisst korleis reduksjon i driftstid pr år vi påverke anlegget. Det vil sjølv sagt og gå ut over tilsette som har sin jobb i symjehallen og som kanskje ikkje har moglegheit til å få anna jobb for å kompensera for tap av inntekt.

	2020	2021	2022	2023	Totalt

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Sum utgifter	-390 731	-390 731	-390 731	-390 731	-1 562 924
Sum inntekter	107 500	107 500	107 500	107 500	430 000
Sum netto	-283 231	-283 231	-283 231	-283 231	-1 132 924
SUM NETTO TILTAK	-283 231	-283 231	-283 231	-283 231	-1 132 924

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	7: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Møtestad Seljord As				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-587 500	-587 500	-587 500	-587 500	-2 350 000
Sum inntekter	587 500	587 500	587 500	587 500	2 350 000
Sum netto	0	0	0	0	0
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	8: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Telemarksvegen og Vandre Telemark				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-30 000	-55 000	-55 000	-55 000	-195 000
Sum inntekter	30 000	55 000	55 000	55 000	195 000
Sum netto	0	0	0	0	0
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	9: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Visit Telemark As				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-131 250	-175 000	-175 000	-175 000	-656 250
Sum inntekter	131 250	175 000	175 000	175 000	656 250
Sum netto	0	0	0	0	0
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	10: Reduksjon driftsmidlar Bibliotek				
Beskrivelse	Ein kan redusere i utgifter til drift av Bibliotek. Det vil gå utover arrangement og innkjøp av litteratur/tidsskrifter.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-51 250	-51 250	-51 250	-51 250	-205 000
Sum inntekter	9 250	9 250	9 250	9 250	37 000
Sum netto	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000	-168 000
SUM NETTO TILTAK	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000	-168 000

Tiltak	11: Reduksjon i tilskottsmidlar frå Næringsfond - Landbrukstiltak				
Beskrivelse	Reduksjon i tilskottsmidlar frå Næringsfond – Landbrukstiltak. Tiltaket syner kor det er forslag om å endre tiltak som ligg faste inne med budsjettmidlar frå Næringsfond				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sum utgifter	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Sum inntekter	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Sum netto	0	0	0	0	0
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Kapittel : Samfunnsutvikling og drift, konsekvens for andre programområder					
Tiltak	12: Avvikle Folkebibliotek filial Flatdal - opprette skulebibliotek				
Folkebiblioteket i Seljord har med nytt bygg på Granvin fått ei utvida opningstid og mykje betre lokaliteter. Kostnaden med dette har vore stor og ein må vurdere om det er naudsynt å oppretthalde filialen i Flatdal som folkebibliotek.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Flatdal skule (212)				
Sum utgifter	192 336	192 336	192 336	192 336	769 344
Sum inntekter	-16 750	-16 750	-16 750	-16 750	-67 000
Sum netto	175 586	175 586	175 586	175 586	702 344
Sted	Ansvar: Kultur og næring (440)				
Sum utgifter	-279 545	-279 545	-279 545	-279 545	-1 118 180
Sum inntekter	16 750	16 750	16 750	16 750	67 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Sum netto	-262 795	-262 795	-262 795	-262 795	-1 051 180
SUM NETTO TILTAK	-87 209	-87 209	-87 209	-87 209	-348 836

Tiltak	13: Endring i bruk av Næringsfond - avdrag på lån									
Ved å redusere på bruk av næringsfond som vist til i tiltak innafor ramma til programområde 4 kan ein få betre kommunen botnlinje med å overføre næringsfond til bruk for avdrag på lån.										
Tiltaket som vist under gir ein gevinst når endringa er realisert slik som tiltaka er vist også ved endra bruk i programområde 4.										
	2020	2021	2022	2023	Totalt					
Sted	Ansvar: Renter, avdrag og bruk av netto driftsresultat (190)									
Sum utgifter	0	0	0	0	0					
Sum inntekter	-520 000	-580 000	-580 000	-580 000	-2 260 000					
Sum netto	-520 000	-508 000	-580 000	-580 000	-2 260 000					
SUM NETTO TILTAK	-520 000	-508 000	-580 000	-580 000	-2 260 000					

Tiltak	14: Ny bruk av Heddeli									
Ny bruk av Heddeli - Driftskostnader og driftsreduksjon syner eit potensiale på 502.000,-kr. Investering (låneopptak, og sal av bustad/kommunal eigedom gir ein kostnad på 403.000,- årleg. Det gir ein innsparing på ca. 30.000,- på botnlinja. Alle summer er inkl. driftsutgifter nye Heddeli.										
Reduksjon i drift:										
Ansvar 110: -85.000,- mindre utgifter til privat leige av husvære.										
Ansvar 331: -54.000,- mindre utgifter til leige av hjelpemiddelsentral.										
Ansvar 332: 35.000,- straum og kommunal utgifter										
Ansvar 336: 140.000,- auka inntekter på frigitte 2 stk leiligheter på Moentunet										
Ansvar 337: -118.000,- mindre utgifter leige dagsenter										
Ansvar 510: 95.000,- reine driftskostnader for Heddeli										
Ansvar 560: 165.000,- inntekter for husleige utleige bustdaer i 2.etg.										
	2020	2021	2022	2023	Totalt					
Sted	Ansvar: Rådmannskontor og fellestenester (110)									
Sum utgifter	0	-106 250	-106 250	-106 250	-318 750					
Sum inntekter	0	21 250	21 250	21 250	63 750					
Sum netto	0	-85 000	-85 000	-85 000	-255 000					
Sted	Ansvar: Heimetene (331)									
Sum utgifter	0	-67 500	-67 500	-67 500	-202 500					
Sum inntekter	0	13 500	13 500	13 500	40 500					
Sum netto	0	-54 000	-54 000	-54 000	-162 000					
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)									
Sum utgifter	0	43 750	43 750	43 750	131 250					
Sum inntekter	0	-8 750	-8 750	-8 750	-26 250					
Sum netto	0	35 000	35 000	35 000	105 000					
Sted	Ansvar: Omsorgsbustadar (336)									
Sum utgifter	0	0	0	0	0					

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Sum inntekter	0	-140 000	-140 000	-140 000	-420 000
Sum netto	0	-140 000	-140 000	-140 000	-420 000
Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)				
Sum utgifter	0	-147 500	-147 500	-147 500	-442 500
Sum inntekter	0	29 500	29 500	29 500	88 500
Sum netto	0	-188 000	-188 000	-188 000	-564 000
Sted	Ansvar: Vedlikehaldsavdeling (510)				
Sum utgifter	0	118 750	118 750	118 750	356 250
Sum inntekter	0	-23 750	-23 750	-23 750	-71 250
Sum netto	0	95 000	95 000	95 000	285 000
Sted	Ansvar: Utleigebustader (560)				
Sum utgifter	0	43 750	43 750	43 750	131 250
Sum inntekter	0	-208 750	-208 750	-208 750	-626 250
Sum netto	0	-165 000	-165 000	-165 000	-495 000
SUM NETTO TILTAK	0	-502 000	-502 000	-502 000	-1 506 000

Ansvar 410 – Plan og utvikling

Budsjettet omfattar 40 % konsulent/rådgjevarstilling og omlag kr 400.000 til planhandsaming. I 2020 vil midlane nyttast til ferdigstille rullering av kommuneplan (arealdel) for Seljord, og utarbeiding av ny planstrategi.

Ansvar 411 – Landbruk og miljø

Løn og driftsmidlar til landbruksrådgjevar og natur- og miljørådgjevar. Kommunestyret har disponert ein budsjettpost på kr 200.000 i tilskot til landbruksføremål frå Næringsfond, denne er vidareført med 100.000. Kr 51.000 er vidareført til det store vassforvaltningsplanarbeidet for Midtre Telemark vassområde.

Ansvar 440 – Kultur og næring

Budsjettet omfattar løn og driftsmidlar til kultur- og næringssjef, bibliotek, badevaktar og reinhald på symjehallen. Ansvarsområde omfattar fleire budsjettpostar som er fordela på tenestane innafor ungdomsarbeid, folkehelse, idrett, friluftsliv, frivillig arbeid, nærings- og utviklingsarbeid, bibliotek og symjehall. Vidare er det større og mindre tilskotpostar knytt til kulturarrangement, tilskot til drift av Vest-Telemark Museum og Seljord kunstforeining.

Som ein konsekvens av forslag til statsbudsjett har ein lagt opp til ei overføring på ca. kr 553.000,- til friviljugsentralen, kor kr 403.000 utgjer statens bidrag som no blir overført til kommunane (kommunal del kr 150.000). Frå 2021 er summen redusert med 318.000,- som ein konsekvens av statsbudsjettet.

Næringsfond I disponering i budsjett 2020

Konto	Ans	Teneste	Kontonamn	Bruk i ramma	Budsjett 2019	Budsjett 2020
19501	110	8800	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Gjeld/avdrag	Kr 212.000	Kr 732.000
19501	410	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Summen gjeng til planhandsaming / samfunnsutvikling.	Kr 100.000	Kr 300.000
19501	411	3255	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Tilskot til andre i landbruk/næring	Kr 200.000	Kr 100.000
19501	440	3250	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Lønn næringssjef (50% stilling) inkl. sosiale utgifter	Kr 415.000	Kr 427.500
19501	440	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Bruken er lista opp i tabell nedanfor	Kr 1.014.000	Kr 381.500
Totalt for Næringsfond i budsjett					Kr 1.941.000	Kr 1.941.000
Til disposisjon for programområde 4					Kr 1.728.000	Kr 1.209.000
Bruk av Næringsfond I					Budsjett 2019	Budsjett 2020
Møtestad Seljord					Kr 457.000	Kr 0
Tilskot til næringsføremål (nye i 2020)					Kr 205.000	Kr 261.500
Kommunens eigendel til Visit Telemark					Kr 142.000	Kr 35.000
Tilskot til løypekjøring					Kr 75.000	Kr 0
Medlemskontingent Telemarksvegen					Kr 30.000	Kr 0
Tilskot Vandre Telemark					Kr 25.000	Kr 25.000
Marknadsføring/ infotavler						Kr 60.000
Totalt					Kr 1.014.000	Kr 381.500

Ansvar 500 – Avdelingskontor teknisk

Lønnsmidlar til ingenør kommunalteknikk og egedomsforvaltning.

Ansvar 510 – Vedlikehaldsavdeling

Budsjettet omfattar løns- og driftsmidlar til vaktmeistrar og fagarbeidarar, samt delar av avdelingsleiarstilling drift. Vidare kostnadar til drift og vedlikehald av bilar, maskiner og utstyr, samt kostnadar til vedlikehald av kommunale bygningar og utstyr. Kostnadar til utstyr aukar etter som utstyret blir eldre, og fleire av dei kommunale bygningane har mykje teknisk utstyr som må vera i orden for at bygget skal fungere (varmepumper, ventilasjonsanlegg mm.). Det er eit stadig aukande etterslep på vedlikehald på fleire av dei kommunale bygga. Skulane er dei som har størst trøng for eit auka vedlikehald, og Seljord ungdomsskule og Flatdal skule har flest utfordringar.

Det er i handlingsdelen peika på eit behov for å sjå på kommunens egedomsdrift og organisering. For å kunne gjere ei kartlegging av kommunenes egedom og avklare kva for tilstand desse er i, må ein først gjennomføre ei tilstandsvurdering på alle kommunale bygg på lik linje som ein har vurdert skulebygga. Det vil i ein slik gjennomgang synleggjerast behov og kostnad for vedlikehald innanfor ein periode på 10 år. Ei slik kartlegging bør utarbeidast for på best mogleg grunnlag kunne vurdere kva som er best organiséringsmodell og kva som faktisk utgjer kommunale egedomar potensiale for forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling. Ei slik tilstandsvurdering er kostnadsregna til omlag 1 – 1,5 millionar kr basera på kostnad for gjennomgang av skulane. Det kan ein ikkje sjå at det finns rom for innafor det ordinære driftsbudsjettet i 2020. Det er og eit ynskje om å få satt i gang ein kartlegging av energisparande tiltak for dei kommunale bygga, (EPC). Dette må ein ta på driftsbudsjettet, då det vil munne ut i ein rapport som syner investeringskostnader, forventa oppnådd resultat på energi, effekt på klima m.m, samt lønnsemd for dei ulike prosjekta. Det er ikkje driftsmidlar til å utarbeide ein slik rapport i inneverande økonomiplanperiode.

Ansvar 520 – Plan- byggje- og delesaker, kart og oppmåling

Budsjettet er vidareføring av driftsnivået for 2019, og omfattar løns- og driftsmidlar til plan- og byggesakshandsaming og oppmåling/kartverk samt tinglysingsgebyr. Inntekter er gebyr etter Plan- og bygningslova (gebyr for byggesak, private reguleringsplanar og oppmålingsgebyr). Gebyr er satt etter ny sjølvkostkalkyle på 90% dekningsgrad innafor desse tenestene. Det gir kommunen litt fleire inntekter utifrå dei tenestane som blir levera.

Ansvar 530 – Kommunale vegar

Budsjettet omfattar utgifter til drift og vedlikehald av kommunale vegar og vegljos, der nær halvparten blir bruka på vinter-vedlikehald (snøbrøyting og strøing). 10 % går til drift og vedlikehald av vegljos. For å oppretthalde dagens standard og for å komme a jour med vedlikehaldsetterslep på kommunale vegar og bruer bør vedlikehaldsposten auke. Det er ikkje funnet rom for denne auka i inneverande økonomiplanperiode.

Det er vurdert at ein kan gå ned på standard når det gjeld brøyting, men det vil få konsekvensar som gjer at kommunen bør gå til innkjøp av naudsynt utstyr. (Sjå investeringstiltak under kommunal teknikk.)

Vedlikehald av vegar og bruer blir gjennomført etter tilråding frå samfunnsutvalet, men det må understrekast at det ikkje er tilstrekkeleg med midlar satt av for å møte det naudsynte vedlikehaldet som bør gjennomførast i løpet av økonomiplanperioden. Etterslepet blir berre større for kvart år. Det er minimum eit manko på 5.millionar i vedlikehald for vegar og bruer inneverande økonomiplanperiode.

Ansvar 540 – Brann- og feiarvesen

Budsjettet omfattar utgifter til feienestenesta i kommunen (via Vest-Telemark Brannvesen) og løns- og driftsutgifter til brannvesenet. Utgifter til feiing blir dekt av feie- og tilsynsgebyr, frå 2019 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 30 % frå kr. 882.000 til kr 1.145.000. Dei største postane til brannvesenet er løn, ein større avgift til 110-sentralen samt avgift til Vest-Telemark brannvesen for førebyggande avdeling og feiing.

Ansvar 550 – Vatn

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 4 kommunale vassverk (produksjon og distribusjon), samt ytre anlegg. Kostnaden for drift av nye Seljord vassverk er høgare ein tidligare estimert grunna meir forbruk av kjemikalie, samt auka behov for driftsoperatørressurs. Det er underteikna serviceavtale med Pentair som gjer auka kostnad på drift. Dei andre postane er utgifter til løn, kontroll og analysering av drikkevatnet og straum. Grunna fleire større investeringar innafor området ser ein at avgiftene aukar i perioden.

Ansvar 551 – Avløp

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 3 kommunale reinseanlegg (innsamling og reinsing), ytre anlegg samt innsamling av slam frå private avløpsanlegg. Største postane er utgifter til løn, kjemikaliar, straum, innsamling og behandling av slam og driftsovervaking.

Ansvar 552 – Renovasjon

Budsjettet omfattar utgifter til innsamling og behandling av avfall, dette blir ivaretake av Renovest IKS. Posten er sjølvfinansierande.

Ansvar 560 – Utleigebustadar

Største utgiftspostane er leige av bustadhus (til vidare utleige) og kommunale avgifter. Kommunen eig 13 hus med 22 bu-einingar (omsorgsbustadar kjem i tillegg, desse vert ført på PO 3). Per 01.01.20 leiger kommunen 11 bu-einingar i tillegg. Talet er redusert med 5 frå 2018. Det er budsjettert med ein "turnover" på kommunale bustader basera på ei 75 % utleigerate. Husleiga blir justert etter konsumprisvekst årleg i mars månad.

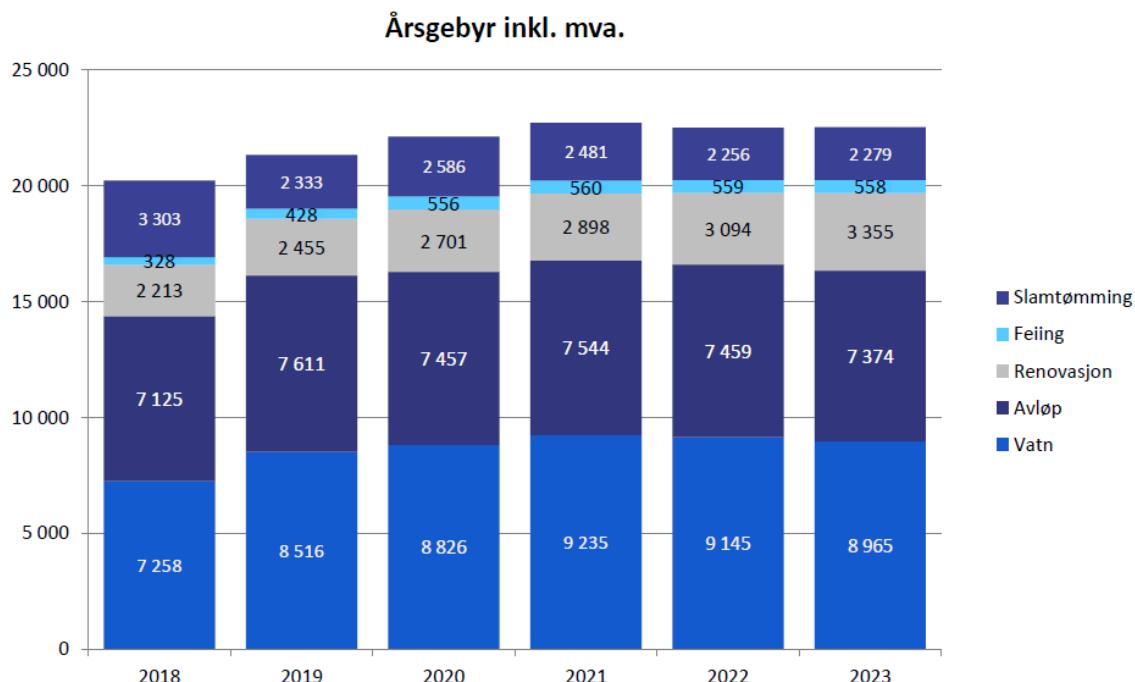
Sjølvkost

Tabellen under syner endring i årsgebyr fra 2019 og utover i økonomiplanperioden, basert på driftsutgifter og framtidige investeringar innafor sjølvkostområdet.

Endring i årsgebyr fra året før	2020	2021	2022	2023
Vatn	3,6 %	4,6 %	-1,0 %	-2,0 %
Avløp	-2,0 %	1,2 %	-1,1 %	-1,1 %
Renovasjon	10,0 %	7,3 %	6,8 %	8,4 %
Feiing	30,0 %	0,7 %	-0,2 %	-0,2 %
Slamtømming	10,9 %	-4,1 %	-9,1 %	1,0 %
Samlet endring	3,7 %	2,7 %	-0,9 %	0,1 %

Årsgebyra er syna i vedlegg til gul bok, og totalt så utgjer dei ei samla auke på 3,7 %.

Tabbelen under syner korleis dette ser ut samla.

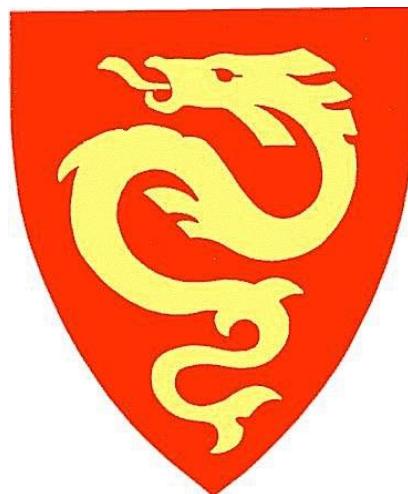

Sjølvkostgrunnlag

Vedlikehaldsplan for kommunale vegar og bruer ligg som vedlegg til gul bok.

Seljord kommune

Rev. 03.11.2019

Vedlegg til Gul bok

**Oversyn over betalingssatsar for kommunale
tenester**

2020

Innhold

1	Felles forvaltning.....	3
2	Skule og oppvekst	4
2.1	Barnehage.....	4
2.2	Skulefritidsordning - SFO.....	4
2.3	Kulturskulen	5
3	Helse og omsorg.....	5
3.1	Maksimal eigenbetaling for heimehjelp/ praktisk bistand og opplæring i Seljord kommune:6	6
3.2	Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold på Nestunet bukollektiv og dagsenter	6
3.3	Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold ved Steinmoen bu- og servicesenter	6
3.4	Betalingssatsar som eigenbetaling på Heddelitunet:	6
3.5	Betalingssatsar som eigenbetaling på aktivitetssenteret:	6
3.6	Betalingssatsar som eigenbetaling for tryggleksalarmer:.....	7
3.7	Betalingssatsar som eigenbetaling ved transport utan løyveplikt:	7
3.8	Betalingssatser for vask av privattøy på vaskeri:	7
3.9	Betalingssatsar for mat til heimebuande:.....	7
3.10	Betalingssatsar for omsorgsbustader	7
4	Kultur og Næring.....	8
4.1	Konsesjons- og delingssaker	8
4.2	Viltfellingsgebyr pr. dyr.....	8
4.3	Leigeinntekter Symjehall:	8
5	Tekniske tenester – Eigedomsavgifter	8
5.1	Gebyr for handsaming av saker etter plan og bygningslova.....	10
5.2	Gebyr etter eigarseksjonslova.....	12
5.2.1	12
5.2.2	12
5.3	Handsaming av private framlegg til reguleringsplan §12	12
5.3.1	Førehandsuttale.....	12
5.3.2	Planforslag.....	12
5.3.3	Planprogram og konsekvensutgreiing (§§ 4-1,4,2 og 12-9)	12
5.3.4	Søknad om planendring (§ 12-14)	13
5.4	GEBYRSATSAR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVA	13
5.4.1	Opprettning av matrikkeleining.....	13
5.4.2	Opprettning av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning.....	13

5.4.3	Grensejustering	14
5.4.4	Arealoverføring.....	14
5.4.5	Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning.....	15
5.4.6	Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheitar.....	15
5.4.7	Privat grenseavtale	15
5.4.8	Urimelig gebyr	15
5.4.9	Betalingstidspunkt	15
5.4.10	Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saken	15
5.4.11	Utsending av matrikkelbrev	15
5.4.12	Gebyr rekna ut etter medgått tid	15
5.4.13	Statlege gebyr og avgifter	15

1 Felles forvaltning

Sats er satt til maksbeløp for ambulerande løyve er kr. 372 per løyve, jamfør forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk.

Gebyr/avgift	2018	2019	2020
Alkohol			
Løyvegebyr for salsløyve i gruppe 1	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		
Løyvegebyr for skjenkelyve	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		
Løyvegebyr for ambulerende skjenkeløyve	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		

2 Skule og oppvekst

2.1 Barnehage

Barnehagesatsane er regulert etter forskrift om foreldrebetaling i barnehagar, "FOR 2005-12-16 nr 1478: Forskrift om foreldrebetaling i barnehager".

Regjeringa foreslår ein opptrapping av makspris for barnehage i 2020:

- Frå 1. januar 2020 blir maksprisen på ein barnehageplass 3.135 kroner per månad.

Moderasjonsordning: Foreldrebetaling for ein barnehageplass skal maksimalt utgjere - 6 % av familien sin samla person- og kapitalinntekt. Dette blir rekna ut individuelt.

Frå 1.1.2020: Inntektsgrense kr 574.759,-. (er i dag kr 557.333)

- Ordninga med gratis kjernetid på 20 timer/veka i barnehage gjeld for 2-, 3-, 4- og 5-åringar.

Ordninga gjeld viss familiens samla inntekt er under 548.500 kroner frå 1.8.19.

Frå 1.8.2020 blir inntektsgrensa endra til kr 556.100

Inntektsreduksjon og gratis kjernetid må ein søkje om kvart år. Søknadsfristen er 1.august eller i samband med ny søknad.

Kostpengar er prisjustert med ca 5% og avrunda til nærmaste heile eller halve tiar.

Foreldrebetaling per månad for dei med inntekt over 574.759 kroner frå 1.1.2020:

Inntekt	5 dagar	3 dagar
Inntekt over kr 574.759,-	3 135 kr	1 900 kr
30% syskenmoderasjon	2 195 kr	1 330 kr
50% syskenmoderasjon	1 570 kr	950 kr
Kost	380 kr	225 kr

Søskenmoderasjon:

30 % søskenmoderasjon for søsken nr. 1

50 % søskenmoderasjon for søsken nr 2 og fleire.

Det er ikkje moderasjon på kost.

Timesatsen for kjøp av ekstra timer er kr. 60,- per time og kr. 30,- per dag for kost.

2.2 Skulefritidsordning - SFO

Foreldrebetaling frå og med 1.1.2020, auke med om lag 5 %:

Seljord og Flatdal SFO:

Dekning	Pris	30%	50%	kost
Full plass, 5 morgen og ettermiddag	2 835	1 985	1 420	150
Morgen 5 dagar	1 010	705	505	0
Ettermiddag 5 dagar	2 205	1 545	1 105	150
3 morgen/ettermiddag	1 700	1 190	850	90
Ettermiddag 3 dagar	1 325	930	665	90
Morgen 3 dagar	1 010	705	505	0

- 30 % søskenmoderasjon for søsken nr 1, 50 % søskenmoderasjon for søsken nr 2 og flere.
- Kost er rekna ut frå kr 30,- pr. dag pr. månad
- Rein morgenplass betalar ikkje for mat.
- Kjøp av ekstra timer: 60,- per time + kr 30,- per dag for kost.
- Kjøp av ekstradagar i feriar når skulen er stengt: kr 250,- per dag.
- Det er søskenmoderasjon på kjøpetimer og dagar.

2.3 Kulturskulen

Satsar gjeldande frå 1.1.2020: (auka med om lag 5 %)

Tilbod	Varigheit	Kostnad
Individuell opplæring	Skuleåret	Kr 3 485,-
Gruppe tilbod	Skuleåret	Kr 1 945,-
Gruppetilbod for vaksne (4 på gruppa)	Per år (37 veker)	Kr 6 300,- (Sjølvkost)
Årstimer til organisasjonar (45 min)	Skuleåret	Kr 9975,-

Søskenmoderasjon: 50%

Moderasjon for å bruke fleire tilbod: 50%

Moderasjon for utvida time (dobbelttime): 50%

3 Helse og omsorg

Satsane for eigenbetaling for kommunale pleie –og omsorgstenester vert vurdert og justert årleg med verknad frå 1. januar. Tidspunktet for berekning av konsumprisen er 15. september året før.

3.1 Maksimal eigenbetaling for heimehjelp/ praktisk bistand og opplæring i Seljord kommune:

Inntekt	Kostnad
Inntekt mindre enn 2 G	kr 210 per månad (etter forskrift)
Inntekt frå og med 2 G til og med 2,5 G	kr 896 per månad
Inntekt frå og med 2,6 G til og med 3,5 G	kr 1 793 per månad
Inntekt over 3,5 G	kr 2 987 per månad

Det vert sett ei øvre grense for betalinga etter prinsippet om sjølvkost. Sjølvkost per 01.01.19 er berekna til kr 297 per time.

Heimehjelp/praktisk bistand kjem i tillegg for bebuarar på bukollektivet og bu- og servicesenteret.

3.2 Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold på Nestunet bukollektiv og dagsenter

I 2020 vert brukarbetalinga auka jf. plan om full brukarbetaling frå 2021. Satsane for 2020 er:

Brukarbetaling Nestunet	2020
Opphaldsbetaling	10.831 kr
Opphold dagsenter pr. dag (inkl. kost)	285 kr

Opphaldsbetalinga består av: husleige, alle måltider, klesvask og eit aktivitetstilbod ved bukollektivet.

3.3 Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold ved Steinmoen bu- og servicesenter

I 2020 vert brukarbetalinga auka jf. plan om full brukarbetaling frå 2021. Satsane for 2020 er:

Brukarbetaling Steinmoen	2020
Opphaldsbetaling	9.423 kr
Opphold dagsenter pr. dag (inkl. kost)	285 kr

Opphaldsbetalinga består av: husleige, alle måltider, klesvask og eit aktivitetstilbod ved servicesenteret.

3.4 Betalingssatsar som eigenbetaling på Heddelitunet:

Praktisk bistand og opplæring vert fakturert etter gjeldande satsar. Husleiga gjeld frå 1.1.2020, og vert justert årleg etter konsumprisindeks, praktisk bistand og opplæring vert justert etter gjeldande vedtak om brukarbetaling for tenesta

Brukarbetaling ved Heddelitunet	2020
Husleige	6.511 kr

3.5 Betalingssatsar som eigenbetaling på aktivitetssenteret:

Eigenbetaling varierer noko og prisen er berekna ut frå tidligare satsar. Eigenbetalinga dekker i hovudsak mat og materiell til ulike aktivitetar. Betalinga gjeld frå 01.01.2020, og vert justert årleg etter konsumprisindeks.

Eigenbetaling ved Aktivitetssenteret	2020
Opphald pr. dag	105 kr

3.6 Betalingssatsar som eigenbetaling for tryggleiksalarmar:

Kommunen sin kostander til Doro for svarteneste og leige av alarmar vert lagt til grunn for brukarbetalinga. Alle alarmane vert bytta ut til digitale alarmar i 2020. Dette kan påverke prisnivået, mest sannsynleg vert tenesta billigare for brukarane. Brukarbetaling utover avtala med Doro vert justert årleg etter lønsvekst.

Betalingssatsar tryggleiksalarmar	2020
Tryggleksalarm analog	338 kr
Tryggleksalarm mobil	370 kr

3.7 Betalingssatsar som eigenbetaling ved transport utan løyveplikt:

Brukarbetaling etter staten sine satsar for km-godtgjering vert nytta ved sporadisk transport. Prisane gjeld frå 01.01.2020, og vert justert årleg etter konsumprisindeks.

Betalingssatsar – transport utan løyveplikt	2020
Eigenbetaling i samband med dagsturar	24 kr
Transport éin veg - dagsenter	10 kr

3.8 Betalingssatser for vask av privattøy på vaskeri:

Prisen gjeld frå 01.01.2020 og vert justert årleg etter lønsvekst.

	2020
Brukarbetaling for vask av tøy pr. kg	36 kr

3.9 Betalingssatsar for mat til heimebuande:

Brukarbetalinga vert justert årleg (normalt desember) i samsvar med prisendring jamfør avtale med Dyrskun AS. Ny brukarbetaling gjeld frå 01.01.2020.

Brukarbetaling for mat til heimebuande	2020
Middag m/dessert	135 kr
Middag u/dessert	122 kr

3.10 Betalingssatsar for omsorgsbustader

Fyljande satsar gjeld frå 01.01.2020 etter konsumprisindeks og interne justeringar jf. standard:

Omsorgsbustadar	2020
Gamle bustader Heddeli øvre	4.195 kr
Renovera bustad Heddeli øvre	5.328 kr
Nye bustader Heddeli øvre	5.328 kr
Bustader Heddeli nedre	4.893 kr
Omsorgsbustader Nesbukti	5.548 kr
Omsorgsbustader Kapteinsgata	6.136 kr

4 Kultur og Næring

4.1 Konsesjons- og delingssaker

Landbruksdepartementet har i desember 2011, fastsett forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker: § 1. *Det skal betales gebyr for behandlingen av følgende saker:*
a) *Søknader om konsesjon (ervervstillatelse) etter lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 3.*

b) *Søknader om delingssamtykke etter lov om jord 12. mai 1995 nr. 23 § 12.*

Gebyret kreves inn av kommunen i alle saker. Kommunen skal ikke betale gebyr til seg selv.

	2019	2020
Søknad om konsesjon:	kr. 5.000,-	kr. 5.000,-
Søknad om deling etter § 12 i jordlova:	kr. 2.000,-	kr. 2.000,-

4.2 Viltfellingsgebyr pr. dyr

Seljord kommune ligg frå 2020 på maks satsar for fellingsavgifter.

	2019	2020
Vaksen elg	kr. 537,-	kr. 562,-
Elgkalv	kr. 316,-	kr. 331,-
Vaksen hjort	kr. 411,-	kr. 430,-
Hjortekalv	kr. 249,-	kr. 261,-

4.3 Leigeinntekter Symjehall:

Satsar pr. time:	2019	2020
Kvitseid kommune	kr. 500,-	kr. 600,-
Hjartdal kommune	kr. 500,-	kr. 600,-
Vest Telemark vgs, avd. Seljord	kr. 500,-	kr. 600,-
Billettpriis voksen	kr. 60,-	kr. 60,-
Billettpriis barn	kr. 40,-	kr. 40,-
Andre avtalar:		
Flatdal IL (leiger badet 7 gonger i året) pris pr. gong	kr. 500,-	kr. 600,-
Klippekort voksen (10 klipp)	kr. 550,-	kr. 550,-
Klippekort born (10 klipp)	kr. 350,-	kr. 350,-

5 Tekniske tenester - Egedomsavgifter

VARSF- området	eks. mva	inkl. mva	eks. mva	inkl. mva
			2019	2020
Feiing				
*1 pipe, feiing / tilsyn	kr 342,40	kr 428,00	kr 445,00	kr 556,25
*tillegg for fleire pipeløp, feiing / tilsyn pr.stk.	kr 342,40	kr 428,00	kr 445,00	kr 456,25
Renovasjon				
*Standard abonnement	kr 1 964,00	kr 2 455,00	kr 2 161,00	kr 2 701,25

*Standard abonnement, heimekomp.	kr 1 473,80	kr 1 841,00	kr 1 620,75	kr 2 026,00
*Minibonnement	kr 1 375,20	kr 1 719,00	kr 1 512,70	kr 1 890,70
*Hytterenovasjon	kr 2 455,00	kr 2 455,00	kr 2 161,00	kr 2 701,25
*Bustad som fritidsbust.	kr 2 455,00	kr 2 455,00	kr 2 161,00	kr 2 701,25
Kloakk				
*Fastbeløp	kr 2 142,40	kr 2 678,00	kr 2 064,00	kr 2 580,00
*Hus under 60 m ² , variabel del				
stip. Forbruk 90 m ³	kr 2 368,08	kr 2 960,10	kr 2 340,90	kr 2 926,10
*Hus over 60 m ² , variable del				
stip.forbruk 150 m ³	kr 3 946,80	kr 4 933,50	kr 3 901,50	kr 4 876,90
*Målt forbruk pr. m ³	kr 26,31	kr 32,89	kr 26,01	kr 32,51
*Reduksjon ved brot i vassforsyning kr. Pr. døgn	kr 7,43	kr 9,29	kr 7,43	kr 9,29
Slamtømming				
*Slamtømming bustad, inntil 4 m ³	kr 1866,40	kr 2 333,00	kr 2069,00	kr 2 586,25
*Slamtømming hytte, inntil 4 m ³	kr 1866,40	kr 2 333,00	kr 2069,00	kr 2 586,25
*Tett tank, inntil 4 m ³	kr 1866,40	kr 2 333,00	kr 2069,00	kr 2 586,25
*pris pr m ³ utover grunnpris	kr 354,61	kr 443,27	kr 363,60	kr 454,50
Vatn				
*Fastbeløp	kr 3 220,00	kr 4 025,00	kr 3 063,00	kr 3 828,75
*Hus under 60 m ² , variabel del				
stip. forbruk 90 m ³	kr 2 155,68	kr 2 694,60	kr 2 398,50	kr 2 998,13
*Hus over 60 m ² , variabel del				
stip forbruk 150m ³	kr 3 592,80	kr 4 491,00	kr 3 997,50	kr 4 996,88
*Målt forbruk, pr m ³	kr 23,95	kr 29,94	kr 26,65	kr 33,31
*Målarleige pr år	kr 128,70	kr 160,87	kr 133,00	kr 166,25
*Reduksjon ved brot i vassforsyning kr. pr. døgn	kr 6,40	kr 8,00	kr 6,70	kr 8,40

	2019	2019	2020	2020
Leige av vassmålar pr. år:	eks. mva	inkl. mva	eks. mva	inkl. mva
Inntaksledn.inntil 32 mm	120,00	150,00	133,00	166,25
Inntaksledn. inntil 40 mm	240,00	300,00	240,00	300,00
Inntaksledn. inntil 50 mm	480,00	600,00	480,00	600,00
Inntaksledn. inntil 63 mm	6000,00	750,00	600,00	750,00
Inntaksledn. inntil 75 mm	1 040,00	1 300,00	1 040,00	1 300,00
Inntaksledn. inntil 110 mm	1 040,00	1 300,00	1 040,00	1 300,00
Inntaksledn. over 110 mm	1 200,00	1 500,00	1 200,00	1 500,00

Tilkoplingsavgift vavn/kloakk for bustad/fritidsbustad:				
Vavn	12 000,00	15 000,00	12 000,00	15 000,00
Kloakk	12 000,00	15 000,00	12 000,00	15 000,00
Tilkoplingsavgift vavn/kloakk næringsbygg:				
Inntaksledn. inntil 32 mm - vavn	12 000,00	15 000,00	12 000,00	15 000,00
Inntaksledn. inntil 32 mm - avløp	12 000,00	15 000,00	12 000,00	15 000,00
Inntaksledn. inntil 40 mm - vavn	24 000,00	30 000,00	24 000,00	30 000,00
Inntaksledn. inntil 40 mm - avløp	24 000,00	30 000,00	24 000,00	30 000,00
Inntaksledn. inntil 50 mm - vavn	29 800,00	37 250,00	29 800,00	37 250,00
Inntaksledn. inntil 50 mm - avløp	29 800,00	37 250,00	29 800,00	37 250,00
Inntaksledn. inntil 63 mm - vavn	36 000,00	45 000,00	36 000,00	45 000,00
Inntaksledn. inntil 63 mm - avløp	36 000,00	45 000,00	36 000,00	45 000,00
Inntaksledn. inntil 75 mm - vavn	48 000,00	60 000,00	48 000,00	60 000,00
Inntaksledn. inntil 75 mm - avløp	48 000,00	60 000,00	48 000,00	60 000,00
Inntaksledn. inntil 110 mm - vavn	112 000,00	140 000,00	112 000,00	140 000,00
Inntaksledn. inntil 110 mm - avløp	112 000,00	140 000,00	112 000,00	140 000,00
Inntaksledn. over 110 mm - vavn	168 000,00	210 000,00	168 000,00	210 000,00
Inntaksledn. over 110 mm - avløp	168 000,00	210 000,00	168 000,00	210 000,00
Avlesing vassmålar	1 600,00	2 000,00	1 600,00	2 000,00

5.1 Gebyr for handsaming av saker etter plan og bygningslova

1 Sakshandsaming/kontroll av søknad etter § 20-1	2019	2020
a Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, bustad. Ved enkle saker blir gebyret etter 2018 satsen.	13 000,-	14 500,-
Andre bygg,	13 000,-	14 500,-
b Vesentleg endring eller reparasjon av tiltak nemnt under a.	5 500,-	6 125,-
c Fasadeendring	5 500,-	6 125,-

d	Bruksendring eller vesentleg utviding eller vesentleg endring av tidl. drift av tiltak under a	5 500,-	6 125,-
e	Riving av tiltak nemnt under a	5 500,-	6 125,-
f	Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner.	5 500,-	6 125,-
g	Oppdeling eller samanføying av brukseining i bustad eller tiltak som fører til fråvik av bustad.	3 987,-	4 450,-
h	Oppføring av innhegning mot veg	3 987,-	4 450,-
i	Plassering av skilt og reklameinnretninger	1 500,-	1 675,-
j	Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjon eller anlegg	5 500,-	6 125,-
k	Vesentleg terrenginngrep	5 500,-	6 125,-
l	Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	5 500,-	6 125,-
m	Søknad om frådeling - delegert handsaming	3 715,-	4 150,-
m	Søknad om frådeling - politisk handsaming	6 500,-	7 250,-
<u>Ved totrinns handsaming aukar gebyret med 50 %</u>			

2 Sakshandsaming/kontroll av søknad etter § 20-4

1	Mindre tiltak på bebygd bustadeigedom	3 987,-	4 450,-
2	Mindre tiltak på andre eigedomar	3 987,-	4 450,-
3	Driftsbygningar i landbruket inntil 1000 m ² BYA.	3 987,-	4 450,-
4	Midlertidige bygninger, konstruksjonar eller anlegg inntil 2 år.	3 987,-	4 450,-
5	Andre mindre tiltak	3 987,-	4 450,-

3 Søknad om ansvarsrett

-	Erklæring om ansvarsrett pr. funksjon for føretak med sentral godkjenning	400,-
	Erklæring om ansvarsrett pr. funksjon for lokal godkjenning/sjølvbygger	1500,-

4 Søknad om dispensasjon etter § 19 plan

15 000,- 17 000,-

5 Søknad om dispensasjon etter § 19 byggeskak

7 500,- 8 300,-

6 Søknad om utsleppsløye

-	Inntil 15 pe.	3 500,-	3 900,-
-	Over 15 pe	7 000,-	7 800,-

7 Opplysningar etter lov om eigedomsmekling

800,- 800,-

8 Ferdigattest

Tiltak av ny data – inntil 3 år	0,-
Tiltak av eldre dato	1500,-

5.2 Gebyr etter eigarseksjonslova

5.2.1

For løyve og oppretting av seksjonering der synfaring ikkje er naudsynt skal det betalast kr **6 500,-**

5.2.2

For løyve og oppretting av seksjonering der det må haldast oppmålingsforretning skal det betalast **12.500,-** i tillegg til gebyr etter punkt. 1

Gebyr til tinglysning er ikkje inkludera i dette regulativet, men vert kravd inn saman med gebyr etter eigarseksjonslova.

Satsane vert regulera kvart år etter Kartverket sine indekstal for kart- og oppmålingsarbeid.

5.3 Handsaming av private framlegg til reguleringsplan §12

5.3.1 Førehandsuttale

Førehandsuttale/prinsippsøknad som leggast fram for det faste planutvalet. **Kr 7 250**

5.3.2 Planforslag

Saksgebyret skal kommunen rekna ut etter følgjande tabell:

Planens kompleksitet	Areal : 0-5 da	Areal : 5-10 da	Areal : 10 - 20 da	Areal over 20 da
Enkel plan	Kr 25 000	Kr 35 000	Kr 45 000	Kr 55 000
Arbeidskrevjande plan	Kr 45 000	Kr 55 000	Kr 65 000	Kr 75 000

Omfanget av planen som enkel eller arbeidskrevjande plan blir vurdert i forhold til :

- Godt tilrettelagt planforslag – Lite utarbeida planforslag
- I samsvar med kommuneplan – Ikkje i samsvar med kommuneplan
- Enkle grunneigarforhold - Mange rørte parter
- Interessemotsetningar avklart - Behov for mange avklaringar i sakshandsaminga
- Lite/ingen konfliktar - Stor kompleksitet

Plassering av planen i kategori fastsettast av kommunen i kvar enkelt sak.

5.3.3 Planprogram og konsekvensutgreiing (§§ 4-1,4,2 og 12-9)

Handsaming av planprogram **kr 10 000**

Handsaming av konsekvensutgreiing **Minstegebyr kr 15 000**

Dersom kommunen må leige inn sakkunnig hjelp for å kvalitetssikre konsekvensutgreiingar, skal det bereknast gebyr etter medgått tid. Tenester som skal betalas etter medgått tid har ein timesats på kr. 800,-.

5.3.4 Søknad om planendring (§ 12-14)

- **Mindre endringar av godkjent plan, enkel sakshandsaming** kr 10 000
Der berre reguleringsføresegnene endrast vert beløpet halvert.
- **Mindre endringar av godkjent plan, samansett sakshandsaming** kr 20 000
- **Kurante justeringar av kart og/eller føresegner til godkjent plan som ikkje krev nabovarsling, handsamast administrativt** kr 3 000

Større endring av eldre planar skal i hovudsak handsamast som ny plan.

Gebyr for avslegen plan før utlegging er 50 %

Gebyr for plan som krev utlegging to gonger aukar med 50 %

Utbyggingsavtale	kr 10 00
-------------------------	-----------------

5.4 GEBYRSATSAR FOR ARBEID ETTER Matrikkellova

Gjeldande frå 1. Januar 2019. Satsane er justert etter ein dekningsgrad på 80% sjølvkost

5.4.1 Oppretting av matrikkeleining

Oppretting av grunneigedom og festegrunn	2019	2019
areal frå 0 – 2000 m²	25 000	25 750
areal frå 2001 m² – auke pr. på begynt daa	2 000	2 100

Der markarbeid ikkje er påkravd, utløyser det halvt gebyr.

Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn

Pr. sak uansett areal	6 500	6 700

Oppmåling av uteareal på eigarseksjon. Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eigarseksjon

areal fra 0 – 2000 m²	17 500	18 000
areal frå 2001 m² – auke pr. på begynt daa.	2 000	2 100

Oppretting av anleggseigedom. Gebyr som for oppretting av grunneigedom.

volum frå 0 – 2000 m³	10 000	10 300
volum frå 2001 m³ – auke pr. på begynt 1000m³.	1 000	1 050

Registrering av jordsameige.

Gebyr for registrering av eksisterande jordsameige faktureras etter medgått tid, basert på 1,2 promille av årslønn.

5.4.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning

Viser til 5.4.1, 5.4.2., 5.4..4 og 5.4.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning.

Brot i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saka blir trekt før den er fullført, må avvisast, ikkje lar seg matrikkelføre på grunn av endra heimelstilhøve eller av andre grunner ikkje kan fullførast, settast til 1/3 av gebyrsatsane etter 1.1 og 1.2.

5.4.3 Grensejustering

Grunneigedom, festegrunn og jordsameige

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5 % av egedommens areal. (maksimalgrensa er satt til 500 m²). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgje areal som i sum overstig 20 % av egedommens areal før justering. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

	2019	2020
areal frå 0 – 500 m²	12 500	12 900

Anleggseigedom.

For anleggseigedom kan volumet justerast med inntil 5 % av anleggseigdommens volum, men den maksimale grensa settas til 1000 m³

	2019	2020
volum frå 0 – 250 m³	4 500	4 700
volum frå 251 – 1000 m³	9 000	9 300

5.4.4 Arealoverføring

Grunneigedom, festegrunn og jordsameige

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløyer dokumentavgift. Dette gjelder ikkje arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

	2019	2020
areal frå 0 – 500 m²	25 000	25 750
Arealoverføring pr. nytt på begynt 500 m² medfører ein auke av gebyret på	1 000	1 050

Anleggseigedom

For anleggseigedom kan volum som skal overføras frå ein matrikkeining til ein annen, - ikkje være registrert på ein tredje matrikkeining. Volum kan berre overføras til ein matrikkeining dersom vilkåra for samanføyning er til stades. Matrikkeininga skal utgjere et samanhengande volum.

	2019	2020
volum frå 0 – 500 m³	9 000	9 300
Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører ei auke av gebyret på	1 000	1 050

5.4.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

	2019	2020
For inntil 2 punkter	7 500	7 750
For overstigande grensepunkt, pr. punkt	1 000	1 050

5.4.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheitar

	2019	2020
For inntil 2 punkter	14 000	14 400
For overstigande grensepunkt, pr. punkt	2 000	2 100

Gebyr for klarlegging av rettigheitar fakturerast etter medgått tid.

5.4.7 Privat grenseavtale

	2019	2020
For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	2 000	2 100
For kvart nytt punkt eller påbyrja 100 m grenselengde	250	275

Billigaste alternativ for rekvrinet veljast.

5.4.8 Urimelig gebyr

Dersom gebyret openbart er urimelig i forhold til dei prinsipp som er lagt til grunn, og det arbeidet og dei kostnadane kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/ho har gjeve fullmakt, av eige tiltak fastsette eit passande gebyr.

Fullmaktshavar kan under same føresetnad og med bakgrunn i grunngitt søknad frå den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

5.4.9 Betalingstidspunkt

Gebyret skal krevjast inn forsksvis.

5.4.10 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjer rekvrinent under sakens gang endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saken, oppretthaldast likevel gebyret.

5.4.11 Utsending av matrikkelbrev

	2019	2020
Matrikkelbrev inntil 10 sider	275	275
Matrikkelbrev over 10 sider	548	548

Endring i maksimaltsatsane regulerast av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklinga

5.4.12 Gebyr rekna ut etter medgått tid

Gebyr for oppmålingsarbeid som ikkje kan fastsetjast ut frå reglane over, skal reknast ut etter medgått tid, timepris som svarar til 1.2 promille av brutto årslønn for den som utfører arbeidet i tillegg til kostnader med reise og eventuelt merkemateriell.

5.4.13 Statlege gebyr og avgifter

Tinglysingsgebyr og eventuelle dokumentavgifter kjem i tillegg til alle kommunale gebyr.

Kommunale gebyrer - Budsjett 2020

Seljord kommune bereknar kommunale gebyr i tråd med Retningslinjer for beregning av selvost for kommunale betalings-tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014).

Sjølvkost inneber at kommunens kostnadar med å tilverke

tenestene skal dekkjast av gebyra som brukarane av tenestene betaler. Kommunen har ikkje anledning til å tene pengar på tenestene. Ei anna sentral avgrensing i kommunen sitt handlingsrom er at overskot frå det enkelte år skal tilbakeførast til abonnentane eller brukarane i form av lågare gebyr innan dei neste fem åra.

Dette inneber at dersom kommunen har avsette

overskot som er eldre enn fire år, må overskotet brukast til å redusere gebyra i det komande budsjettåret. Eksempelvis må eit overskot som stammar frå 2014 i si heilheit vere disponert innan 2019.

Utdringar med sjølvkostbudsjettet

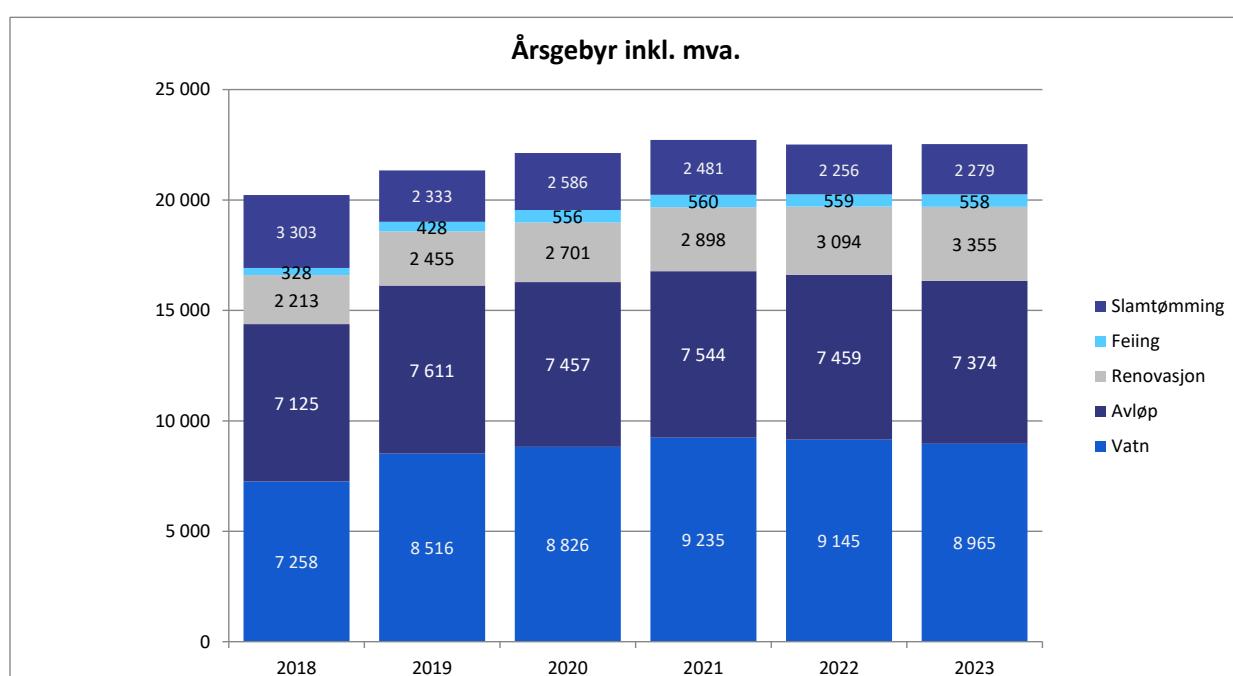
Det er ei rekke faktorar som Seljord kommune ikkje rår over i høve til kva sjølvkostresultatet for det enkelte år vil verte. Dei viktigaste faktorane er budsjettåret si forventa kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekt (kapasitetsavgrensinger internt og eksternt), og dessutan (uventa) inntekter frå nye abonnentar eller brukarar. I sum fører dette til at det er utfordrande å treffen med budsjettet.

Generelle føresetnader

Kalkylerenta er for 2020 anslege å vere 2,01 %. Lønnsvekst og generell prisvekst frå 2019 til 2022 er sett til 0%. Budsjettet er utarbeida den 24. oktober 2018. Tala for 2018 er etterkalkyle, tala for 2019 er prognoserte verdiar og ikkje tal frå budsjettet. Tala for 2020 til 2023 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterlegare grunnlagstal og berekningsmetodar vises det til kommunens sjølvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vatn, avløp, renovasjon, feiing og slamtømming

Fra 2019 til 2020 føreslås ei samla gebyrauking på omlag 4 % for å dekkje kommunen sine kostnadar på områda. Gebyret for feiing auker med 30 %, medan gebyret for avløp reduserast med 2 %. I perioden 2018 til 2023 auker samla gebyr med kr 2 302,-, frå kr 20 227,- i 2018 til kr 22 529,- i 2023. I stolpediagrammet under er gebyret for vatn og avlaup basert på eit årleg målt forbruk på 150 kubikkmeter vatn. Gebyrsatsane er inkl. mva.

Endring i årsgebyr fra året før	2020	2021	2022	2023
Vatn	3,6 %	4,6 %	-1,0 %	-2,0 %
Avløp	-2,0 %	1,2 %	-1,1 %	-1,1 %
Renovasjon	10,0 %	7,3 %	6,8 %	8,4 %
Feiing	30,0 %	0,7 %	-0,2 %	-0,2 %
Slamtømming	10,9 %	-4,1 %	-9,1 %	1,0 %
Samlet endring	3,7 %	2,7 %	-0,9 %	0,1 %

Dette forslaget til gebyrsatsar for 2020 er utarbeida i samarbeid med Momentum Selvkost AS. Seljord kommune nyttar sjølvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til føre- og etterkalkulasjon av kommunale gebyr. Modellen nyttast for tida av fleire enn 300 norske kommuner og selskap. Momentum Selvkost AS har 15 års erfaring med sjølvkostproblematikk og brei erfaring rundt alle problemstillingar knytta til sjølvkost.

Vatn - 2018 til 2024

Gebrysatsar - Vatn 2018 til 2024

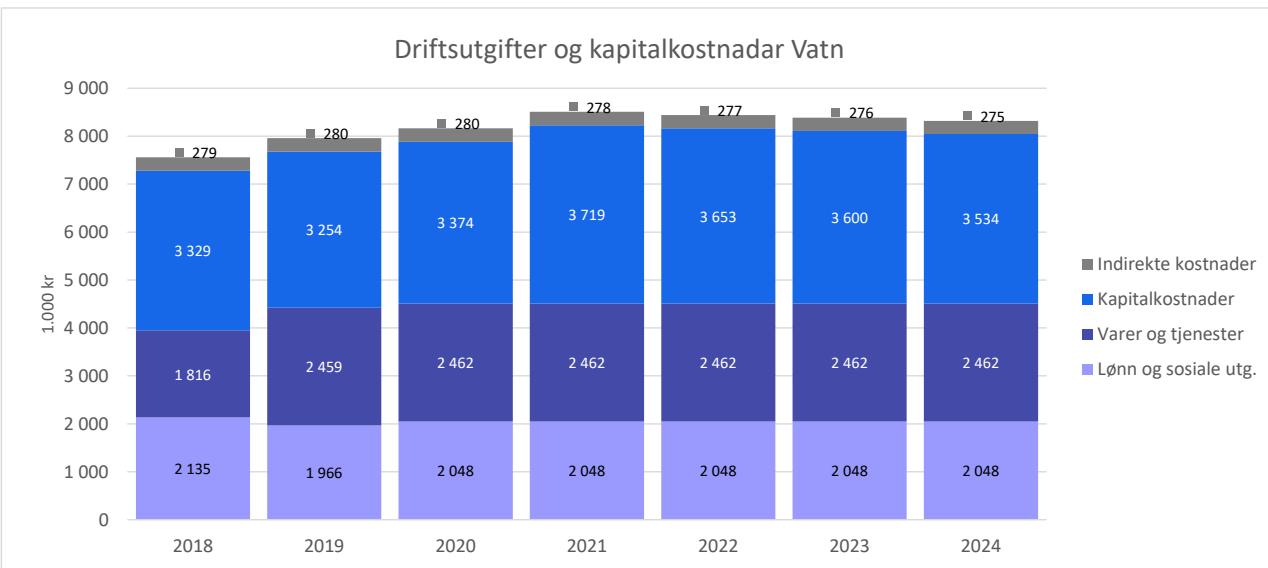
Årsgebyret for vatn i Seljord kommune er todelt, bestående av eit fast abonnementsgesbyr og eit variabelt forbruksgesbyr. Abonnementsgesbyret i 2020 foreslås satt lik kr 3 829 og forbruksgesbyret lik 33,31 kr/m³. Samla årsgebyr blir kr 8 826 for ein normalabonnent med årleg forbruk av vatn lik 150 m³. Fra 2019 til 2020 endres årsgebyret med 4 %. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori og forbruksnivå.

Gebryrutviklinga frå 2020 til 2024 visar ein lågare årleg auke samanlikna med beregningane utarbeidd for eit år sidan. Hovedforklarings er at ny forskrift om komm. budsjett og regnskap, som trer ikraft 1.1.2020 åpnar for lengre levetid på blant anna renseanlegg, vatnbehandlingsanlegg og pumpestasjonar. Saman med lågare estimert sjølvkostrente, vil dette føre til lagåre kalkulatoriske kapitalkostnadar av planlagte investeringar og dermed lågare årleg gebryrkning i perioden.

Gebrysatser, Vatn (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Abonnementsgesbyr (kr/abonnent)	3 750	4 025	3 829	4 214	4 131	4 064	3 983
Forbruksgesbyr (kr/m3)	23,39	29,94	33,31	33,48	33,43	32,68	31,65
Årsgebyr inklusiv mva. ved 150 m³	7 258	8 516	8 826	9 235	9 145	8 965	8 730
<i>Arlig endring</i>		17 %	4 %	5 %	-1 %	-2 %	-3 %

Driftsutgifter og kapitalkostnadar Vatn

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadene for vatn i Seljord kommune fram mot 2024.

Fra 2019 til 2020 forventes dei totale kostnadane å auke med 3 %. Kalkulatoriske avskrivningar endres mest med 5 %.

Kapitalkostnadane utgjer 41 % av dei totale kostnadane og er venta å auke med 160 654 kr frå 2020 til 2024 som følge av planlagte investeringar.

Sjølvkostoppstilling Vatn

Avløp - 2018 til 2024

Gebrysatsar - Avløp 2018 til 2024

Årsgebyret for avløp i Seljord kommune er todelt, beståande av eit fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. I 2020 foreslås det å sette abonnementsgebyret til kr 2 580 og forbruksgebyret til 32,51 kr/m³. Samla årsgebyr blir kr 7 457 for ein normalabonnt med årleg forbruk av vatn lik 150 m³. Frå 2019 til 2020 endres årsgebyret med -2 %. Gebyret til den enkelte abonnt vil variere med abonnentkategori og forbruksnivå.

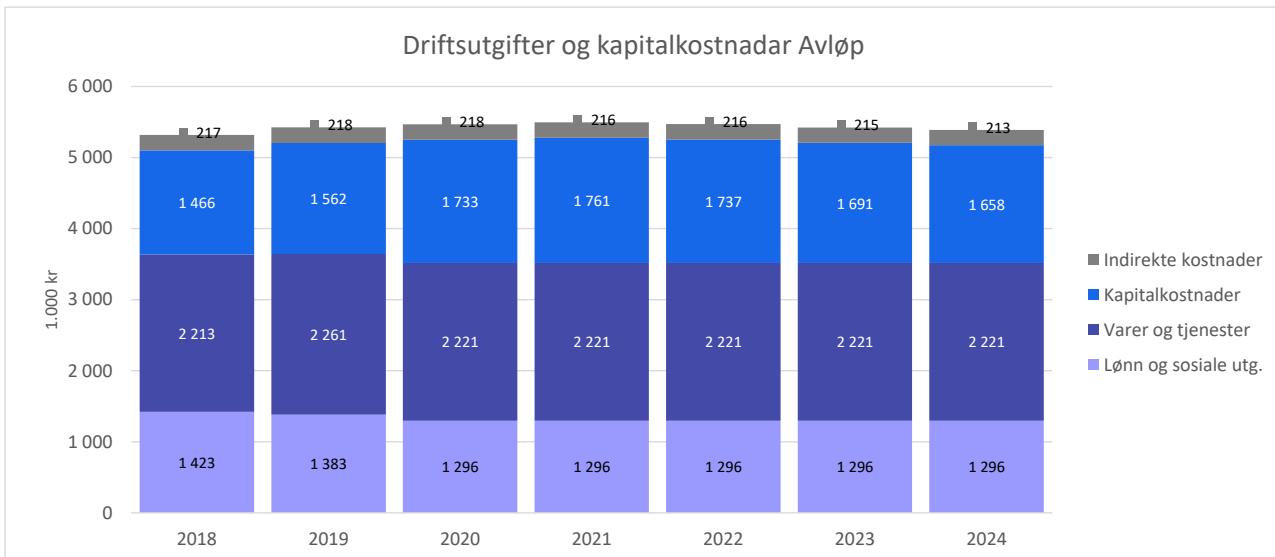
Gebyrutviklinga frå 2020 til 2024 visar ein lågare årleg auke samanlikna med beregningane utarbeidd for eit år sidan.

Hovedforklaringa er at ny forskrift om komm. budsjett og regnskap, som trer i kraft 1.1.2020 åpnar for lengre levetid på blant anna renseanlegg, vatnbehandlingsanlegg og pumpestasjonar. Saman med lågare estimert sjølvkostrente, vil dette føre til lagåre kalkulatoriske kapitalkostnadar av planlagte investeringar og dermed lågare årleg gebyrøkning i perioden.

Gebrysatsar, Avl��p (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Abonnementsgeb��r (kr/abonnent)	2 644	2 678	2 580	2 639	2 586	2 513	2 463
Forbruksgeb��r (kr/m3)	29,88	32,89	32,51	32,70	32,49	32,41	32,39
Arsgeb��r inklusiv mva. ved 150 m3	7 125	7 611	7 457	7 544	7 459	7 374	7 321
<i>Arlig endring</i>		7 %	-2 %	1 %	-1 %	-1 %	-1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnadars Avløp

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for avløp i Seljord kommune kommune frem mot 2024.

Fra 2019 til 2020 forventes dei totale kostnadane å auke med 1 %. Kalkulatoriske avskrivningar endrast mest med 16 %. Kapitalkostnadane utgjer 32 % av de totale kostnadane og er venta å verte redusert med 74 899 kr frå 2020 til 2024.

Selvkostoppstilling Avløp

Renovasjon - 2018 til 2024

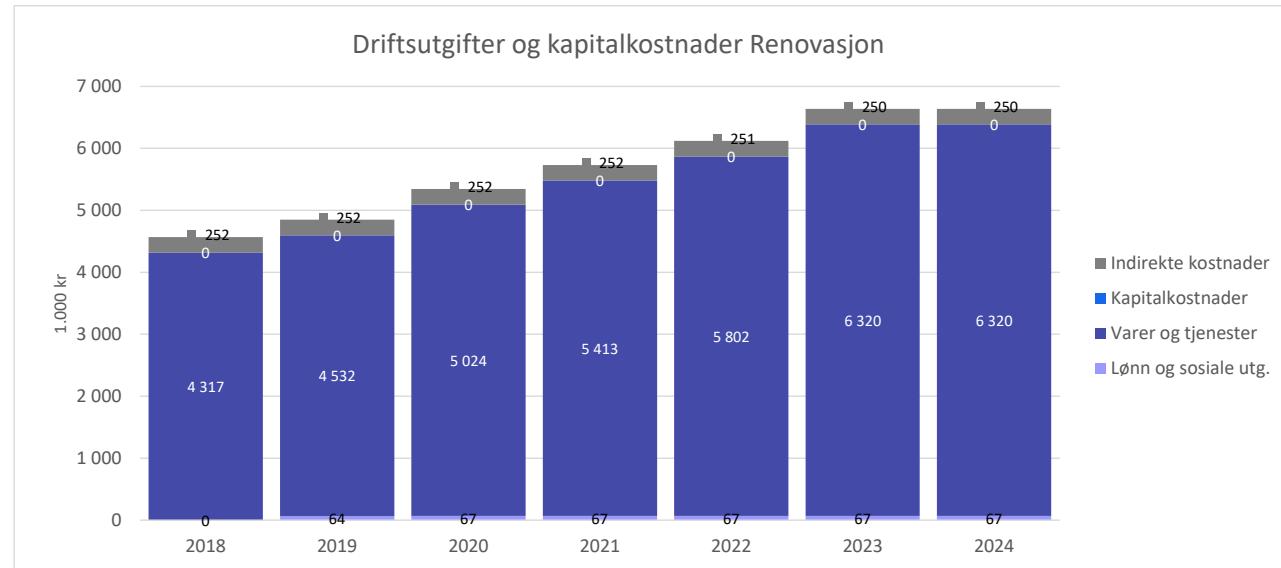
Gebrysatser - Renovasjon 2018 til 2024

I 2020 føreslås det å sette normalgebyret for renovasjon lik kr 2 701. Dette utgjør ein endring på 10 % frå 2019 til 2020.

Gebrysatsar, Renovasjon (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Normalgebyr	2 213	2 455	2 701	2 898	3 094	3 355	3 349
Arlig endring		11 %	10 %	7 %	7 %	8 %	0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Renovasjon

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for renovasjon fram mot 2024.

Fra 2019 til 2020 forventes dei totale kostnadane å auke med 11 %. Utgifter til varer og tjenester endrast mest med 11 %. Kapitalkostnadane utgjer 0 % av dei totale kostnadane og forventes å auke med 0 kr frå 2020 til 2024.

Selvkostoppstilling Renovasjon

Slamtømming - 2018 til 2024

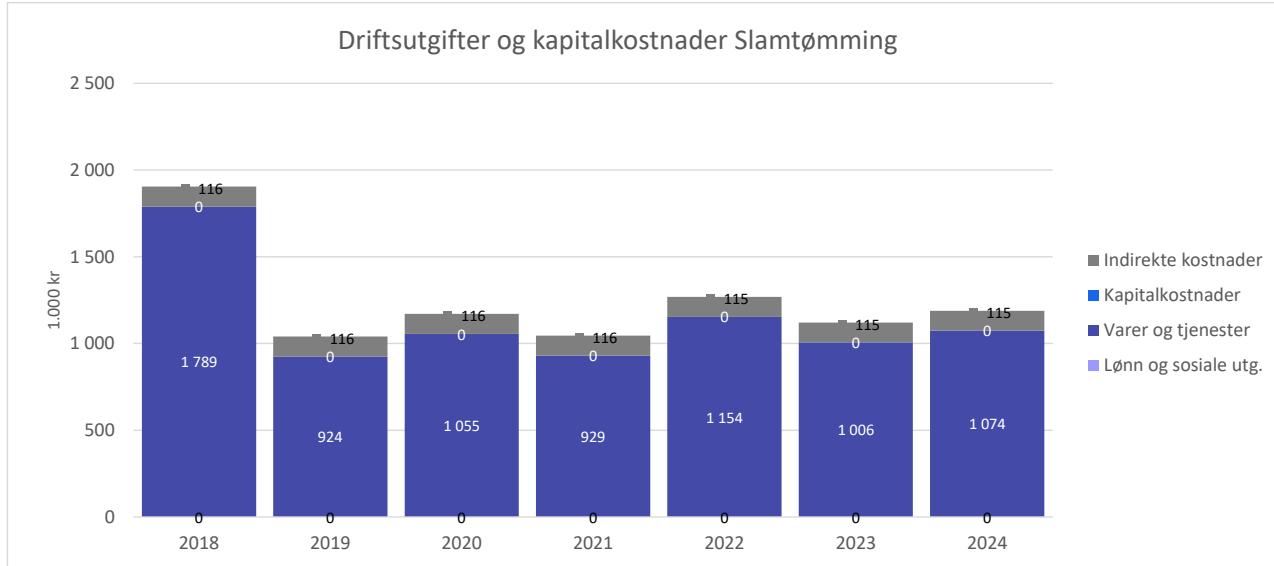
Gebrysatser - Slamtømming 2018 til 2024

I 2020 foreslås det å sette normalgebyret for slamtømming lik kr 2 586. Dette utgjør ein endring på 11 % frå 2019 til 2020.

Gebrysatsar, Slamtømming (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Normalgebyr (kr/vare)	3 303	2 333	2 586	2 481	2 256	2 279	2 259
Arlig endring		-29 %	11 %	-4 %	-9 %	1 %	-1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Slamtømming

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for slamtømming fram mot 2024.

Fra 2019 til 2020 forventes de totale kostnadene å øke med 14 %, hvorav utgifter til varer og tjenester endres mest med 14 %.

Selvkostoppstilling Slamtømming

Feiring - 2018 til 2024

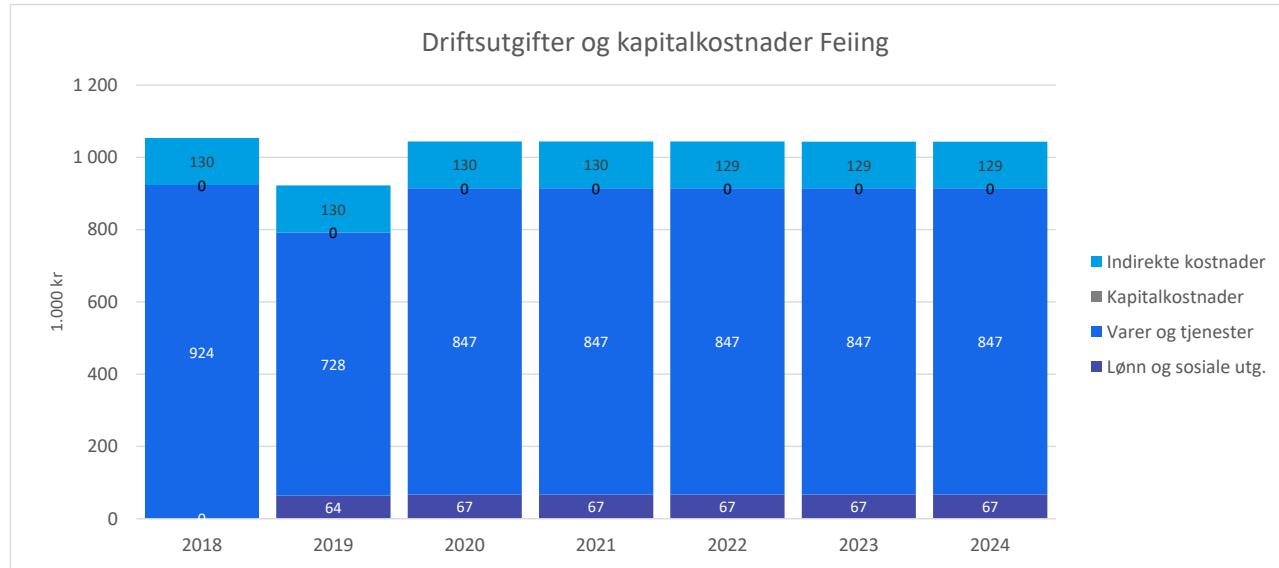
Gebrysatser - Feiring 2018 til 2024

I 2020 foreslås det å sette normalgebyret for feiring lik kr 556. Dette utgjør en endring på 30 % fra 2019 til 2020.

Gebrysatsar, Feiing (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Normalgebyr (kr/vare)	328	428	556	560	559	558	513
Arlig endring		30 %	30 %	1 %	0 %	0 %	-8 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Feiing

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for feiring fram mot 2024.

Fra 2019 til 2020 forventes de totale kostnadene å øke med 15 %, hvorav utgifter til varer og tjenester endres mest med 16 %.

Selvkostoppstilling Feiing

Byggesaker - 2018 til 2024

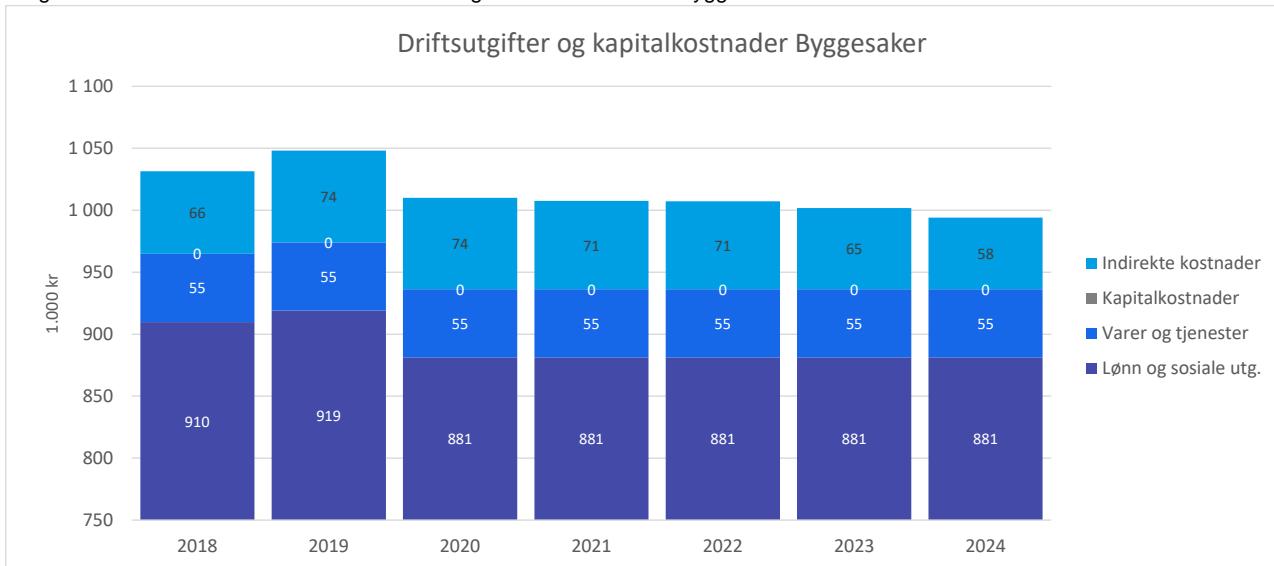
Kostnadsdekning - Byggesaker 2018 til 2024

Gebyrinntektene på arealtjenestane svingar normalt ein del, fordi dei avhenger av tal på sakar og type sakar kommunen får til handsaming kvart år. Dekningsgraden viser kor mykje gebyrane dekkjer av kommunens kostnadar på tjenesteområdet. For åra etter 2019 viser tabellen inntekt kommunen må ha for å nå full kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Byggesaker (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter	759 422	816 000	909 054	1 007 659	1 007 246	1 001 714	994 017
Årlig endring		7 %	11 %	11 %	0 %	-1 %	-1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Byggesaker

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for byggesaker fram mot 2024.

Frå 2019 til 2020 ventes kostnadene å reduseres med 4 %.

Selvkostoppstilling Byggesaker

Sjølvkostrekneskap (1.000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
10*** Lønn	910	919	881	881	881	881	881
11*** Varer og tjenester	44	45	45	45	45	45	45
12*** Varer og tjenester	8	10	10	10	10	10	10
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	3	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	965	974	936	936	936	936	936
Indirekte kostnader (drift og kapital)	66	74	74	71	71	65	58
Øvrige inntekter	-1	0	0	0	0	0	0
Gebrygrunnlag	1 030	1 048	1 010	1 008	1 007	1 002	994
Gebyrinntekter	758	816	909	1 008	1 007	1 002	994
Subsidiering	272	232	101	0	0	0	0
Selvkostresultat	-272	-232	-101	-0	0	0	-0
Selvkost dekningsgrad i %	74 %	78 %	90 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Sjølvkostfond/framførbart underskudd (1.000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Selvkostfond 01.01	-0	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	-0	0	0	0	0	0	0
Selvkostgrad i %	74 %	78 %	90 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Oppmåling - 2018 til 2024

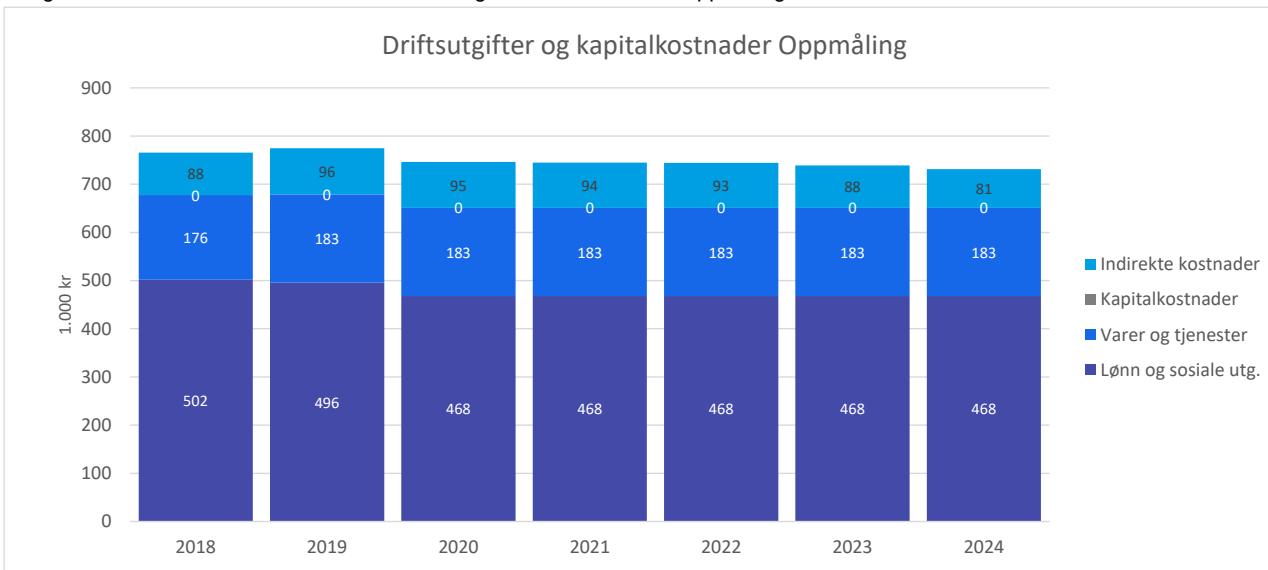
Kostnadsdekning - Oppmåling 2018 til 2024

Gebyrintekstene på arealtjenestane svingar normalt ein del, fordi dei avhenger av tal på sakar og type sakar kommunen får til handsaming kvart år. Dekningsgraden viser kor mykje gebyrane dekkjer av kommunens kostnadar på tjenesteområdet. For åra etter 2019 viser tabellen inntekt kommunen må ha for å nå full kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Oppmåling (inkl. mva.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter	665 540	650 000	671 630	744 720	744 361	738 904	731 540
Årlig endring		-2 %	3 %	11 %	0 %	-1 %	-1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Oppmåling

Diagrammet nedenfor viser den forventa utviklinga av kostnadane for oppmåling fram mot 2024.

Fra 2019 til 2020 ventes kostnadene å reduseres med 4 %.

Selvkostoppstilling Oppmåling

Sjølvkostrekneskap (1.000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
10*** Lønn	502	496	468	468	468	468	468
11*** Varer og tjenester	101	96	96	96	96	96	96
12*** Varer og tjenester	73	87	87	87	87	87	87
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	2	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	677	679	651	651	651	651	651
Indirekte kostnader (drift og kapital)	88	96	95	94	93	88	81
Øvrige inntekter	-44	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Gebrygrunnlag	721	725	696	695	694	689	682
Gebryntekter	621	600	622	695	694	689	682
Subsidiering	100	125	75	0	0	0	0
Selvkostresultat	-100	-125	-75	0	-0	-0	0
Selvkost dekningsgrad i %	86 %	83 %	89 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Sjølvkostfond/framførbart underskudd (1.000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av avsetning til selvkostfond	-0	0	0	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostgrad i %	86 %	83 %	89 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunale vegar i Seljord kommune.

Namn	Lengde	Asfalt	Grusveg	Standard	Tiltak (10 års-periode)	Kostnad.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brekkegrendv.	2720	2720		Mange parti med svært dårleg/dårleg bæreevne < 6- 8 t. Dårleg dekke	Masseutskifting l= 380m Reasfaltering 3500 m ²	650 000 385 000				650 000 146 000		239 000		
Heivegen	6550	3950	2600		Masseutskifting l=900 m Reasfaltering 3500 m ²	1 530 000 385 000			100 000		510 000	100 000	510 000	
Nordbygdivegen	3222	3222		God bæreevne, delvis slitt dekke	Reasfaltering 4200 m ²	462 000			462 000					
Brøløsvegen	1648	1648		God bæreevne, delvis slitt dekke	Reasfaltering 4200 m ²	462 000			462 000					
Gullnesvegen	5030	2775	2255	Nokre parti med dårleg/mindre bra bæreevne Delvis dårleg dekke. Lite grus på grusvegen.	Reasfaltering 6000 m ² Grusing.	660 000 100 000		200 000			200 000	50 000	260 000	260 000
Gml. Gullnesveg	724	724			Dårleg bæreevne, slitt dekke.	Reasfaltering 450 m ²	50 000		50 000					
Prestegardsvegen	1495	1495		Ujevnt/dårleg dekke på delar av vegen	Reasfaltering 2400 m ²	264 000				264 000				
Århush	640	640		God bæreevne - dårleg dekke	Reasfaltering 3800 m ²	418 000			418 000					
Flatdalsbyen	1135	1135		God bæreevne										
Natadalsvegen	1895	1895		Mange parti med dårleg bæreevne < 6- 8 t. Delvis dårleg dekke	Masseutskifting l=300 m Reasfaltering 1100 m ²	510 000 121 000			60 000		61 000			410 000
Svartdalsvegen	5150	5150			Parti med dårleg/mindre bra bæreevne < 6-10 t Ujevnt/dårleg dekke, støttemur må rehab.	Masseutskifting l=300 m Reasfaltering 8000 m ² ny mur.	510 000 1 180 000			130 000	450 000		200 000	
Rønjomsgrendi	820	20	800	Delar av vegen har svært dårleg bæreevne < 6 t.. Delvis dårlege veggrofter (fjell)	Masseutskifting l= 80 m Grusing/grøfting	140 000 140 000				70 000		70 000		140 000
Sudbøvegen	8700	2300	6400		Delar av vegen har mindre bra til dårleg bæreevne Ujevnt dekke, stein som kjem opp.	Fjerne stein, grøfting Reasfaltering 2700 m ² - grusing	80 000 400 000			200 000			80 000	
Gjevarvatn	700	0	700	Grusveg	Lapping og grusing ved behov.	150 000		30 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000

Byggefelt:

Gravshaugen/Runningen	3650	3650		20-40 år gammalt dekke, delvis ujevnt	Reasfaltering 6000 m ²	660 000				200 000		200 000		
Tømmeråsen	2540	2040	500	Dårleg dekke på delar av feltet.	Reasfaltering, lapping / grusing ved behov	200 000						100 000		100 000
Bringsås	754	754		Stort sett bra dekke.	Reasfaltering	100 000								100 000
Moen/Vekan	3874	3714	160	Slitt dekke Ingrid Slettens veg	Reasfaltering 4000 m ²	440 000				440 000				
Trongkleiv	1338	1338		Gammalt dekke, ujevnt.	Reasfaltering 2500 m ²	275 000								275 000
Sundbøhaugen	1593	1286	307	2 område med dårlege masser.	Masseutskifting l= 50 m Reasfaltering 600 m ²	85 000 66 000			85 000 66 000					
Åsland	280	280		Svært ujevnt dekke	Reasfaltering 300 m ²	33 000		33 000						
Bergemoen	330	50	280		Lapping og grusing ved behov.	50 000		10 000		10 000		10 000		10 000
SUM	54788	40786	14002											
G/S-vegar/fortau	7900			Dårleg dekke fortau Brøløsvegen. Ca 2300 m ² Sprekkar i asfalt g/s-veg Nordbygdi. L= 900 m	Fjerne dekke-reasf. fortau Brøløsv. Reasfaltere g/s-veg Nordbygdi	450 000		250 000				200 000		
Generelt						250 000		250 000						
				SUM kostnad veg		1 500 000		150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
				SUM kostnad bruer		12 706 000	0	823 000	2 218 000	2 075 000	1 746 000	1 364 000	1 350 000	1 185 000
				SUM vegar og bruer		2 978 000	1 476 000	856 000	500 000	152 000	259 000	110 000	201 000	
						15 684 000	1 476 000	1 679 000	2 718 000	2 227 000	2 005 000	1 474 000	1 551 000	1 185 000

Føresetnadar:

Masseutskifting B=4 m, d=0,7m: kr. 1 700,- pr. l.m.veg
Asfaltering kr. 110,- pr m ²
Brukostnadar: Overslag frå Safecontrol.

06.11.2017

		SUM
2026	2027	
		650 000
		385 000
510 000		1 530 000
	185 000	385 000
		462 000
		462 000
		660 000
		100 000
		50 000
		264 000
		418 000
		0
	100 000	510 000
		121 000
		510 000
200 000	200 000	1 180 000
		140 000
		140 000
		80 000
		400 000
15 000	15 000	150 000

260 000		660 000
		200 000
		100 000
		440 000
		275 000
		85 000
		66 000
		33 000
	10 000	50 000
		0
		0
		0
		450 000
		250 000
150 000	150 000	1 350 000
1 135 000	660 000	12 556 000
		3 554 000
1 135 000	660 000	16 110 000

Broer	Est. Kostn.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	249 000					249 000		
3	152 000				152 000			
3	80 000			80 000				
1								
1	40 000			40 000				
1	10 000					10 000		
1	15 000							15 000
1	110 000						110 000	
2	204 000			200 000				4 000
1	182 000							182 000
2	36 000			36 000				
1								
1								
1								
1								
19	1 078 000	0	0	356 000	152 000	259 000	110 000	201 000

Vurering av innkommande søknadar til budsjett 2020				
Søknadar rådmannen ikkje rår å støtte				
Søkar	Hovudtrekk frå søknaden	Vurdering	Tilråding	Kostnad
Granvin kulturhus	Søknad om energibesparande tiltak ved Granvin kulturhus. Granvin har ein byggningsflate på 5300 m ² og huasr mange av Seljord sine aktivitetar for kommune, lag og foreingar. Bygget har eit stort potensiale i å energikostnadars ved å bytte ut elektriske komponentar med moderene LED-belysning og alternative styringssystemar for drift av lys og varme. Prosjektet er estimera til 2,7 mill kr, kor ein har fått innvilga 30% (797 010 kr) støtte frå Enova. Gjennom Sparebankstiftinga DNB har dei fått 500 000 kr og via eigekapital og andre aksjonærar til Granvin fått inn 550 000 kr. Granvin søker Seljord kommune om 800 000 kr for å fullfinansiere prosjektet.	Seljord kommune er deleigar i Granvin kulturhus, og har knytt mykje av sin daglege aktivitet til kulturhuset. Det er i alles interesse at driftskostandene ved kulturhuset blir redusert i takt med at ny teknologi kan takas i bruk. Dersom Seljord kommune skal imøtekome denne søknaden, må kommunen gjera ytterlegare reduksjonar i eige primærdrift. 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 vil vera svært krevjande for Seljord kommune.	Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår ikkje til at søknaden blir støtta føre Seljord kommunes økonomi er meir berekraftig.	800 000 kr
Granvin kulturhus	Søknad om auka driftsmiddlar i ny samarbeidsavtale mellom Granvin og Seljord kommune. Seljord kommune og Granvin kulturhus har ein samarbeidsavtale frå 2016 som gjeng ut i 2021. Granvin og kommunen er i samtalar om ny samarbeidsavtale. Og i den forbindelse søker Granvin om ein auke på 366 000 kr i årlege leigekostandar. Pr 2019 betalar Seljord kommune 2 397 824 kr i forskjellig leige og bruk av Granvin. Ny samarbeidsavtale legg opp til ein auke til 2 763 613 kr pr år.	Alle einingar i Seljord kommune blir utfordra til å finne reduserande tiltak for å lette på ein anstrengt økonomisk situasjon. Å gå med på ein auke på 366 789 kr pr år når vi allereie bidreg med nesten 2,4 mill kr i året, finn rådmannen vanskaleg å tilrå. I møter med Granvin har rådmannen utfordra Granvin på førebu seg på ein reduksjon på 200 000 kr pr år, som er tilsvarande beløpet som ble gjett i 2017 og som var gjett som ekstraordinære middlar, men som har blitt videreført og no oppfatta som ordinære midlar	Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til at driftsavtala med Granvin blir redusera med 200 000 kr frå 2019 nivå, i stede for å gå på ein auke på 365 789 kr pr år.	365 789

Søkar	Hovudtrekk frå søknaden	Vurdering	Tilråding	Kostnad
Seljord Hage	<p>Søknad om etableringsmidlar til å fullføre Seljord Hage. Seljord hage har på to år etabelra eit økotilbod til stor gelde for store og små. Innbyggjarar, skule og tilreisande kan oppleve og erfare og dyrke vekstar som seinare blir til mat. Alle barn frå barnehagealder til vidaregåande elevar, samt folkehøgskulen og voksenopplæringa har eit pedagogisk tilbod i hagen. Hagen er ikkje ferdig og for å fullført trinn 1 søker dei om eit tilskot på 200 000 kr frå Seljord kommune</p>	<p>Seljord hage er eit positivt tilskot til Seljord. Tanken, verdisettet, engasjementet og drivet bak å få til prosjektet er beundringsverdig. Eit aspekt som ikkje har kome så godt fram er inkluderingsaspektet og mogligheten for folk til å ha eit lavterskelttilbod for å møte andre i omgivelsar som innbyr til samtal og gode sanseleige inntrykk. Ein har fått til mykje for relativt lite. Ein utviding hadde forsterka alle dei moment som er trekke fram. Tatt i betrakning Seljord kommunes økonomiske situasjon bør Seljord vente med å gje ytterligare middlar, og i stade söke å oppretthalde dei forpliktingar vi har med Seljord Hage</p>	<p>Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til at søknaden om 200 000 kr til fullføre Seljord hage ikkje blir gitt på nåverande tidspunkt.</p>	200 000 kr
Seljord Hage	<p>Søknad om driftstøtte til Seljord Hage. Seljord Hage legg ned ein betydelig eigeinsats i prosjektet med å etablene og seinare drifte hagen. Seljord Hage søker om 95 000 kr i driftstøtte for 2020.</p>	<p>Seljord hage må som Seljord kommune tilpasse drift og aktivitetar etter dei midlar ein kan budsjetttere med. Seljord kommune bør ikkje ta driftsansvar for hagen. Ein inngåing av driftsmidlar kan fort bli til ein sedvane og normalen for dei som mottek støtta. Seljord kommune har sjølv mange udekte behov i sin drift som bør prioriterast.</p>	<p>Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til ikkje å stø søknaden om driftsmidlar på 95 000 kr for 2020</p>	95 000 kr

Søkar		Vurdering	Tilråding	Kostnad
Seljord frivilligkeitssentral	Søknad om aukatiskot/økonomisk garanti frå 2021 - økonomiplan 2020-2023. Regjeringa har varsla at finansieringa av Frivilligkeitssentralane i Noreg, går frå direkte tilskot til å gå inn i den ordinære økonomiske ramma til kommunane. For Seljord sin del medførar dette at beløpet til frivilligkeitssentralen blir redusera med ca 310 000 kr frå 2021. Frivilligkeitssentralen søker om eit årleg tilskot på 150 000 kr frå Seljord kommune frå 2021, for å kompensere for bortfallet av ca 300 000 kr. Seljord Frivillighetssentral får 562 000 kr pr år fordelt på 148 000 kr frå Seljord kommune og 414 000 kr i statleg støtte.	Seljord frivilligkeitssentral er ein av 463 frivilligkeitssentralar i Noreg. Sentralane er lokale møteplassar for enkeltmenneskje, lag og foreningar, som genererer frivillig innsats for og med det brede lag av befolkninga. Seljord frivilligkeitssentral er eit viktig lavterskelttilbod for eit bredt spekter av mennesker. Ein formidlar arbeidsoppgåver til hjelp for store og små, driv kafe som er ope for alle og ein brukbutikk på Brøløs. Det vil vera eit tap for frivilligheita dersom frivilligkeitssentralane forsvinn. Søknaden kjem inn på eit svært anstrangt økonomisk tidspunkt for Seljord. og rådmannen menier saka bør utsettast til neste års budsjetthandsaming for å se om det er rom for ein auke i overføringane da.	Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til at søknaden blir handsama ifm budsjett 2021	150 000 kr
Søknadar rådmanne rår til å støtte				
Senter mot incest og seksuelle overgrep i Telemark (SMISIO)	SMISO søker om støtte for 2020. Senteret søker om støtte på 6 kr pr innbyggjar tilsaman 18 000 kr for 2020. SMIO støtter dei som har opplevd veoldtek og seksuelle overgrep enten som barn eller voksen. Dei bidreg også til førebygging av overgrep gjennom undervisning og informasjon.	SMISIO jobbar opp mot dei i samfunnet som opplev noko av det verste ein kan oppleve som menneskje. Seksuelle overgrep er forbunde med mange mørke sidar ein vanskleg kan dele med andre. SMISIO hjelpt dein einsklite med å sette ord på opplevelingar og bearbeidning av erfaringane dei har hatt.	Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til at Seljord framleis størt SMISIO med 6 kr pr innbyggjar for 2020.	17 000 kr

TV-Aksjonen 2021	Seljord kommune har støtt den årlege TV-aksjonen med 10 kr pr innbyggjar.	Seljord bør fortsette med å støtte den årlege TV-aksjonen med 10 kr pr innbyggjar, runda opp til 30 000 kr.	Søknaden kjem med som referatsak til kommunestyre 14.november og som politisk sak i formannskap 14. nov og kommunestyre 12. des. Rådmannen rår til at Seljord bør fortsette med å støtte den årlege TV-aksjonen	30 000 kr
-------------------------	---	---	---	------------------